

EIP-ryhmän

Vuosikertomus 2002

Tunnusluvut - EIP-ryhmä

(Miljoonaa euroa)

Euroopan investointipankki

Toiminta vuonna 2002

Allekirjoitetut lainasopimukset _____	39 618
Euroopan unioni	33 443
Hakijamaat	3 641
Kumppanusmaat	2 534
Myönnetyt lainat _____	52 824
Euroopan unioni	42 891
Hakijamaat	6 589
Kumppanusmaat	3 344
Nostetut lainat _____	35 214
Omista varoista	35 007
Budjettivaroista	206
Varainhankinta (swap-sopimusten jälkeen) _____	38 016
EU-valuuttoina	29 165
Muina valuuttoina	8 851

Tilanne 31.12.2002

Lainakannat ja varaukset	
Lainat omista rahoitusvaroista	233 561
Takaukset	466
Rahoitus budjettivaroista	2 590
Pitkät, keskipitkät ja lyhyet lainat	181 167
Omat varat	24 615
Taseen loppusumma	220 769
Tilikauden tulos	1 294
Merkitty oma pääoma	100 000
siitä maksettu osuus	6 000

Euroopan investointrahasto

Toiminta vuonna 2002

Allekirjoitetut sopimukset _____	1 707
Pääomasijoitukset (36 rahastoa)	472
Takaukset (32 takausta)	1 236

Tilanne 31.12.2002

Pääomasijoitus- ja takaukanta	6 954
Pääomasijoitukset (184 rahastoa)	2 450
Takaukset (109 takausta)	4 504
Merkitty pääoma	2 000
siitä maksettu osuus	400
Tilikauden tulos	19
Rahastot ja varaukset	162

Sisältö

	<i>Sivu</i>
Pääjohtajan katsaus	4
EIP:n päätöksentekuelimet	6
EIP:n luotonanto	8
EIP:n lainanotto	10
EIR:n johto	14
EIR:n toiminta	15
EIP-ryhmä	
Tilinpäätös	18
EIP-ryhmän toiminta	41
Tilintarkastuskertomus	42
Tarkastuskomitean lausunto	43
EIP	
Tilinpäätös	46
Likvidien varojen hallinta	70
Likvidien varojen hallinnan tuotto	71
Riskienhallinta	72
Vuoden tulos	74
Tilintarkastuskertomus	75
Tarkastuskomitean lausunto	76
Tilinpäätös 1.1. 2003	77
EIR	
Tilinpäätös	82
Tilikauden tulos	90
Tilintarkastuskertomus	91
Tarkastuskomitean lausunto	92
Tarkastus ja valvonta	93
Osoitteet	96

Pääjohtajan katsaus

Vuonna 2002 EIP-ryhmä pyrki voimakkaasti tukemaan Euroopan unionin ensisijaisia taloudellisia ja sosiaalisia tavoitteita useilla eri toimialoilla. Tämä toiminta, joka näkyi käytännössä lähes 40 miljardin antolainoina ja 38 miljardin pääomamarkkinainoina, noudattaa perättäisten Eurooppa-neuvostojen ja EIP:n valtuuston määrittelemiä suuntaviivoja, jotka on esitelty monivuotisessa toimintasuunnitelmassamme.

Pitäen mielessä strategisen perustan, jonka mukaisesti me olemme policy driven public bank, valtuusto päätti korottaa 1.1.2003 pankin merkittävää pääomaa 100 miljoonasta eurosta 150 miljoonaan euroon. Tämä korotus toteutettiin pankin omista rahastoista tehdyllä siirrolla maksetuksi pääomaksi, eikä korotuksessa turvauduttu EU:n tai sen jäsenvaltioiden julkisiin varoihin. Samalla perussäännössä määrätty luotonannon yläraja nousi 375 miljardiin euroon. Osakkaidensa jatkuvan tuen ansiosta pankilla on täten hyvät lähtökohdat jatkaa toimintaansa ja helpottaa erityisesti keväällä 2004 joukkoomme liittyvän kymmenen uuden jäsenmaan integroitumista.

Kööpenhaminan Eurooppa-neuvoston historiallisella päätöksellä on syvälinen vaikutus niin toimielimiin kuin unionin politiikanaloillekin erityisesti siltä osin kuin kyse on taloudellisesta ja sosiaalisesta yhteenkuuluvuudesta ja jäsenvaltioiden välisestä solidaarisuudesta. EIP on valmis ottamaan täysimääräisesti vastaan näiden haasteiden toteuttamisessa sille määritellyn aseman. Pankki tulee osallistumaan aktiivisesti komission keskusteluihin yhteenkuuluvuutta koskevasta politiikasta sekä tulevista Euroopan laajuisista verkoista.

Pankin tehtävä on myös osallistua eurooppalaisen tietoyhteiskunnan ja tietoon perustuvan talouden rakentamiseen Eurooppa-neuvoston Lissabonissa maaliskuussa 2000 hyväksymän strategian mukaisesti. Pankki pitää vuotta 2010 sopivana ajankohtana Barcelonan Eurooppa-neuvostossa maaliskuussa 2002 asetetuille tavoitteille ja se on esitellyt uuden *Innovaatio 2010 -aloitteen*. Aloitteessa on kyse kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta, joka perustuu keksintöjen ja markkinoiden välisiin suhteisiin kattaa kaikki innovointiprosessin vaiheet koulutuksesta tutkimus- ja kehitystoimintaan ja koulutuksen hyödyntämisestä tuottavuuden ja kilpailukyvyyn parantamiseen. Vuosiksi 2003–2006 otetaan käyttöön uusi 20 miljardin euron ohjeellinen lainamäärä, joka ohjataan Lissabonin ja Barcelonan Eurooppa-neuvostoissa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamiseen erityisesti T&K-toiminnassa sekä sen kautta saatujen sovellusten hyödyntämiseen tieto- ja viestintäteknologioiden luomisessa ja levittämisessä.

Ympäristön suojelu ja ympäristön tilan parantaminen pysyvät ensisijaisina tavoitteina kaikilla pankin toiminnan aloilla. Vuonna 2002 ympäristöprojektien osuus luotonannosta oli yli 40 prosenttia (ylitimme siten runsaasti niille asettamamme 25–33 prosentin tavoitteen), ja pankki osallistuu ympäristöprojektien rahoittamisen lisäksi aktiivisesti myös unionin ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoon. Tämä koskee erityisesti kasvihuoneilmiöön vaikuttavien päästöjen vähentämistä, uusiutuvia energianlähteitä ja Johannesburgin huippukokouksessa vuonna 2002 esiteltyä Euroopan unionin vesialoitetta.

Unionin ulkopuolella pankki tukee edelleen neuvoston päättämän lujittuneen yhteistyön puitteissa kolmen ehdokasmaan toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on vauhdittaa kyseisten maiden valmistautumista EU-jäsenyyteen.

Välimeren alueen osalta syksyllä 2002 esiteltiin virallisesti uusi Euro-Välimeren investointi- ja kumppanuusohjelma (FEMIP) Barcelonan Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti. Tämän välineen ensisijainen tavoite on auttaa siihen osallistuvia maita vastaamaan näiden maiden taloudellisesta ja sosiaalisesta modernisoinnista sekä alueellisesta integroinnista johtuviin haasteisiin tähtäimenä yhteisen tulliliiton perustaminen vuoteen 2010 mennessä. Pääpaino on erityisesti yksityisen sektorin kehittämisessä ja alueelliseen yhteistyöhön, terveyteen ja koulutukseen liittyvissä hankkeissa. Osallistujamaat ovat samalla tiivisti yhteydessä FEMIP-ohjelmaan äskettäin perustetun taloudellisen vuoropuhelu- ja koordinoitukomitean välityksellä.

AKT-alueen (Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren) maissa Euroopan investointipankki on valmistellut aktiivisesti EU-maiden, Euroopan komission ja varsinaisten AKT-maiden avustuksella Cotonoun sopimuksella käyttöön otetun 2,2 miljardin euron investointikehyksen täytäntöönpanoa. Yhdistettynä pankin seuraavaksi viisivuotiskaudeksi suunniteltuun omista rahoitusvaroista myönnettäviin 1,7 miljardin lainoihin tällä uudistettavissa olevalla rahoitusjärjestelyllä pyritään toteuttamaan näiden maiden avaintavoitetta eli köyhyyden vähentämistä, suosimalla erityisesti määrältään vaatimattomia yksityisiä investointeja ja terveyteen ja koulutukseen liittyviä hankkeita.

Pankin toiminnan tehokkuutta on kehitettävä avoimuuden ja vastuullisuuden valossa ja pyrittävä siten tuomaan toimielintä lähemmäs Euroopan kansalaisia, jotka viimekädessä hyötyvät toiminnastamme. EIP on vuoden kuluessa tehostanut poliittista vuoropuhelua Euroopan parlamentin ja unionin talous- ja sosiaalikomitean kanssa. Olemme myös määritelleet uuden tiedotusta ja asiakirjoihin julkisuutta koskevan politiikan, joka on yhdenmukainen yhteisön uusimman alaa säätelevän lainsäädännön kanssa, ja jatkaneet kansalaisyhteiskunnan kanssa käytävää vuoropuhelua erityisesti kansalaisjärjestöjen välityksellä.

Ei ehkä ole tarpeen muistuttaa, että EIP-ryhmä rahoittaa toimintansa toimimalla maailman pääomamarkkinoilla. Korkeatasoiset omistajat ja laadukas lainasalkku sekä tasapainoisen varovainen ja innovatiivinen lainauspolitiikkaan takaavat, että EIP:llä on markkinoilla lähes valtioiden veroinen asema. Siitä on yksimielisesti tunnustuksena niin Euroopan unionin kuin Aasian ja Amerikan pääomamarkkinoilla korkein AAA-liikkeeseenlaskijaluokitus.

Philippe Maystadt
EIP-ryhmän pääjohtaja

EIP:n päätöksentekuelimet

Valtuusto

Puheenjohtaja

Hans EICHEL (Saksa)

Belgia	Didier REYNDERS, Ministre des Finances
Tanska	Bendt BENDTSEN, økonomi- og erhvervsminister
Saksa	Hans EICHEL, Bundesminister der Finanzen
Kreikka	Nikolaos CHRISTODOULAKIS, Ministre de l'Économie nationale et des finances
Espanja	Rodrigo DE RATO Y FIGAREDO, Vicepresidente Segundo del Gobierno y Ministro de Economía
Ranska	Francis MER, Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie
Irlanti	Charles McCREEVY, Minister for Finance
Italia	Giulio TREMONTI, Ministro dell'Economia e delle Finanze
Luxemburg	Jean-Claude JUNCKER, Premier Ministre, Ministre d'État, Ministre des Finances
Alankomaat	Hans HOOGERVORST, Minister van Financiën
Itävalta	Karl-Heinz GRASSER, Bundesminister für Finanzen
Portugali	Manuela FERREIRA LEITE, Ministra de Estado e das Finanças
Suomi	Suvi-Anne SIIMES, Ministeri, Valtiovarainministeriö
Ruotsi	Bosse RINGHOLM, Finansminister
Yhdistynyt kuningaskunta	Gordon BROWN, Chancellor of the Exchequer

Tarkastuskomitea

Puheenjohtaja

Michael P. HARALABIDIS, Senior Associate, Group Risk Management, National Bank of Greece, Ateena

Jäsenet

Caj NACKSTAD, Partner, KPMG, Tukholma

Emídio MARIA, Subinspector-Geral de Finanças, Inspeção-Geral de Finanças, Lissabon

Tarkkailija

Marc COLAS, Premier Conseiller de Gouvernement, Luxemburg

Hallitus

Puheenjohtaja

Philippe MAYSTADT

Jäsenet

Wolfgang ROTH

Ewald NOWOTNY

Peter SEDGWICK

Isabel MARTÍN CASTELLÁ

Michael G. TUTTY

Gerlando GENUARDI

Philippe de FONTAINE VIVE CURTAZ

EIP:n pääjohtaja on myös hallintoneuvoston puheenjohtaja

Tilanne 25. maaliskuuta 2003

Hallintoneuvosto

Jäsenet

Jean-Pierre ARNOLDI	Administrateur général de la Trésorerie, Service Public Fédéral Finances, Bryssel
Lorenzo BINI SMAGHI	Dirigente Generale, Capo della Direzione III, Dipartimento del Tesoro, Ministero dell'Economia e delle Finanze, Rooma
Sinbad J.D. COLERIDGE	Ret. Chief Executive, BZW Structured Finance Department, Lontoo
Isabel CORREIA BARATA	Consultora da Direcção, Departamento de Relações Internacionais, Banco de Portugal, Lissabon
Wedige Hanns von DEWITZ	Membre du Conseil d'administration de la BEI, Bonn
Iñigo FERNÁNDEZ DE MESA	Subdirector General para Asuntos de la Unión Económica y Monetaria, Ministerio de Economía, Madrid
Kurt A. HALL	Finansråd Internationella avdelningen, Finansdepartementet, Tukholma
Barrie IRETON	Director, International Division, Department for International Development, Lontoo
Jan Willem van der KAAIJ	Plaatsvervangend Directeur van de Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen, Haag
John KINGMAN	Enterprise and Growth Unit Director, H.M. Treasury, Lontoo
Rainer MASERA	Presidente, Sanpaolo IMI, Turin
Constantinos MASSOURAS	Directeur des Affaires financières et budgétaires, Ministère de l'Économie nationale, Ateena
Ingrid MATTHÄUS-MAIER	Mitglied des Vorstandes der Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt/Main
Noel Thomas O'GORMAN	Second Secretary-General, Banking, Finance and International Division, Department of Finance, Dublin
Stéphane-Emmanuelle PALLEZ	Chef du Service des Affaires européennes et internationales, Direction du Trésor, Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie, Pariisi
María PÉREZ RIBES	Coordinadora de Instituciones Financieras Europeas, Dirección General de Financiación Internacional, Ministerio de Economía, Madrid
Vincenzo PONTOLILLO	Direttore Centrale, Banca d'Italia, Rooma
Per Bremer RASMUSSEN	Finansdirektør i Økonomi- og Erhvervsministeriet, Kööpenhamina
Kaarina RAUTALA	Hallitusneuvos, Valtiovarainministeriö, Helsinki
Klaus REGLING	Directeur général des Affaires économiques et financières, Commission européenne, Bryssel
Gaston REINESCH	Directeur général, Ministère des Finances, Luxemburg
Pierre RICHARD	Administrateur délégué, DEXIA, Pariisi
Walter RILL	Abteilungsleiter für internationale Finanzinstitutionen, Bundesministerium für Finanzen, Wien
Gerd SAUPE	Ministerialdirigent, Bundesministerium der Finanzen, Berliini
Jean-Michel SEVERINO	Directeur général, Groupe Agence Française de Développement, Pariisi

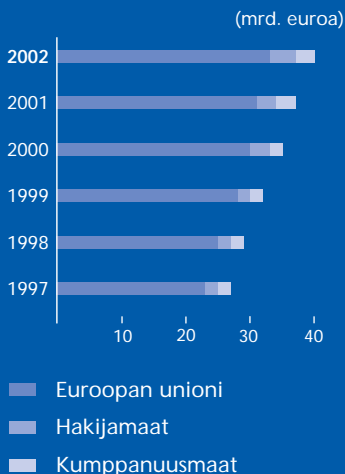
Varajäsenet

Marc AUBERGER	Directeur général délégué de la Société française de garantie des financements des PME (SOFARIS-groupe BDPME), Pariisi
Stefania BAZZONI	Dirigente, Direzione Rapporti Finanziari Internazionali, Dipartimento del Tesoro, Ministero dell'Economia e delle Finanze, Rooma
Gerhard BOEHMER	Ministerialdirigent a.D., Bonn
Giampaolo BOLOGNA	Dirigente, Direzione del Contenzioso Comunitario, Dipartimento del Tesoro, Ministero dell'Economia e delle Finanze, Rooma
Anne-Laure de COINCY	Chef du Bureau des Affaires Européennes, Direction du Trésor, Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie, Pariisi
Guy CRAUSER	Conseiller "Hors Classe", Direction générale de la Politique Régionale, Commission européenne, Bryssel
Michael CROSS	Chief Manager, Reserves Management, Foreign Exchange Division, Bank of England, Lontoo
Björn FRITJOFSSON	Departementsråd, Internationella avdelningen, Finansdepartementet, Tukholma
Niels FUGMANN	Chefkonsulent i Økonomi- og Erhvervsministeriet, Kööpenhamina
Rudolf de KORTE	Membre suppléant du Conseil d'administration de la BEI, Wassenaar
Rebecca LAWRENCE	European Union Coordination and Strategy Team Leader, H.M. Treasury, Lontoo
Ralph MÜLLER	Leiter des Referats Haushalt der Europäischen Union, Bundesministerium der Finanzen, Berliini
Luis ORGAZ GARCÍA	Subdirector General de Análisis Financiero y Estratégico, Ministerio de Economía, Madrid

Tilanne 25. maaliskuuta 2003

Luotonanto

Lainananto 1997 - 2002: 199 miljardia

Lainananto vuonna 2002 nousi 39,6 miljardiin euroon⁽¹⁾, kun se edellisenä vuonna oli 36,8 miljardia. Luotonanto EU-maihin oli 33,4 miljardia. Hakijamaihin annettiin 3,6 miljardin lainat laajentumisen valmisteluun ja EIP:n varoja sijoitettiin 2,9 miljardia EU-politiikkojen tukemiseksi kumppanuusmaihin.

Valtuuston vuosikokouksessa kesäkuussa 2002 jäsenvaltiot vahvistivat EIP:n strategiset suuntaviivat hyväksymällä pankin pääoman korottamisen 50 prosentilla. Korotus tuli voimaan 1.1.2003.

Vuoden 2002 aikana jatkettiin niiden toimintakohtaisten prioriteettien noudattamista, jotka on määrätty EIP:n toimintasuunnitelmassa vuosille 2002–2004.

- EIP myönsi yksittäisistä lainoista 59 prosenttia (12,5 miljardia) Euroopan unionin **taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden** tukemiseen, mikä on pankin tärkein tehtävä. Globaalilainojen osuus epäsuotuisilla alueilla oli arviolta 60 prosenttia. Kun mukaan lasketaan myös rahoitus hakijamaissa, EIP:n osuus aluekehityksen edistämisessä nousi yli 23 miljardiin vuonna 2002.
- **Innovaatio 2000** -ohjelman mukaiset rahoitushankkeet olivat 3,6 miljardia vuonna 2002 – 3,3 miljardia EU:ssa ja 212 miljoonaa hakijamaissa. Ohjelman tarkoituksena on tukea tietoon ja innovaatioon perustuvan talouden kehittymistä, ja sillä edistetään: inhimillistä eli tietopääomaa; tutkimus- ja kehitystoimintaa; innovaatioiden levittämistä; tieto- ja viestintäverkkojen kehittämistä. Ohjelma käynnistettiin toukokuussa 2000, ja sen puitteissa on hyväksytty myönnettäväksi 14,4 miljardin lainat, joista 10,8 miljardia on jo allekirjoitettu. EIP on siten käytännössä päässyt siihen tavoitteeseen, jonka Lissabonin Eurooppa-neuvosto oli sille osoittanut. Pankille oli annettu tavoitteeksi tehdä 12–15 miljardin investoinnit kolmen vuoden aikana. Pankin rooli tässä tehtävässä sai vahvistuksen Barcelonan huippukokouksessa ja aloitteen mukaista rahoitusta jatketaan aina vuoteen 2010 asti.
- **Ympäristöalan ja elämänlaadun** parantamisen yksittäiset lainat kasvoivat 52 prosenttia edellisestä vuodesta 10,7 miljardiin: 9,3 miljardia kohdistui unionin alueelle, 1,3 miljardia hakijamaihin ja 190 miljoonaa kumppanuusmaihin. Ympäristölainojen osuus yksittäisistä lainoista oli 41 prosenttia. Unionimaiden lainat annettiin lähinnä kaupunkiympäristön parantamiseen (5,3 miljardia), mutta energiansäästöä ja uusiutuvien energianlähteiden käyttöä edistävien hankkeiden osuus oli edelleenkin kasvussa (2,4 miljardia). Loppuosa jaettiin jätevesien käsittelyn ja ilmanlaadun hankkeiden (1,5 miljardia) ja luonnonympäristön hankkeiden (538 miljoonaa) kesken.

⁽¹⁾ Kaikki rahasummat on ilmaistu euroina, ellei toisin ilmoiteta.

- **Hakijamaiden** investointirahoitus (Bulgaria, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Slovakian tasavalta, Slovenia, Tekin tasavalta, Unkari, Viro, Kypros ja Malta) oli 3,6 miljardia. Liikenne oli hallitsevassa asemassa: 47 prosenttia investointihankkeista kohdistui tehokkaan liikenneverkoston rakentamiseen, sillä toimiva verkosto on ehdoton edellytys hakijamaiden taloudellisen kehityksen ja onnistuneen yhdentymisen varmistamiselle. Ympäristöluottojen osuus oli tosin kasvussa 36 prosentin lainasummalla (1,3 miljardia); myös koulutus- ja terveysalat jatkoivat kasvuaan (230 miljoonaa).
- Pankin tuki vuonna 2002 EU:n kehitysapu- ja kehitysyhteistyöpolitiikalle **kumppanuusmaissa** nousi 2,5 miljardiin.

EIP oli *Välimeren kumppanuusmaiden* hankkeiden merkittävin pankkirahan lähde 1,6 miljardin luotonannolla vuonna 2002. Barcelonan Eurooppa-neuvoston jälkeen (maaliskuussa 2002) EIP perusti uuden Euroopan ja Välimeren yhteisen investointi- ja kumppanuusohjelman (FEMIP), jonka pääasiallisena tavoitteena on kasvattaa rahavaroja yksityissektorin tukemiselle ja luoda investoinneille suotuisa toimintaympäristö. Ohjelmalla voidaan suunnata lähes 7,5 miljardin lainat alueelle vuosina 2003–2006.

Pankki jatkoi infrastruktuurin jälleerakentamisen rahoitusta *Balkanilla* luotonannon noustessa 425 miljoonaan.

Muista kumppanuusmaista EIP myönsi rahoitusta Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) kehitysmaihin 298 miljoonaa, Etelä-Afrikkaan 50 miljoonaa sekä Aasian ja Latinalaisen Amerikan maihin 174 miljoonaa.

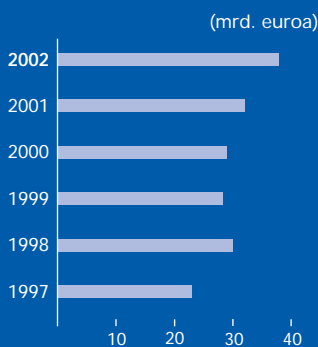
Pk-yritykset, Euroopan laajuiset verkot (TEN), koulutus ja terveydenhuolto ovat monivuotisen toimintasuunnitelman kolme muuta keskeistä alaa:

- **Pk-yritysten** investointien rahoitustuki tapahtuu pankin globaalilainojen avulla; vuoden 2002 lainasumma oli 6,2 miljardia. EIR puolestaan teki 472 miljoonan sijoitukset pääomarahastoihin ja antoi 1,2 miljardin takaukset pk-yrityksille myönnettyihin lainoihin 32 takauksella.
- **Euroopan laajuisia verkkoja** ja yhteisön edun mukaisia suuria infrastruktuurihankkeita rahoitettiin Euroopan unionin alueella 7,5 miljardilla. Kolmannes kyseisistä rahoitustoimista toteutettiin julkisen ja yksityisen sektorin yhteishankkeina. Tämän lisäksi 1 miljardin euron lainasumma käytettiin hakijamaiden maantie- ja rautatieliikennekäytävien rahoittamiseen.
- Koulutuksen ja terveydenhuollon lainoja kertyi 1,7 miljardia EU:ssa ja hakijamaissa. Välimeren maissa allekirjoitettiin ensimmäiset koulutus- ja terveysalan lainat, yhteensä 150 miljoonaa.

Luotonannon toimialakohtaisessa jakaumassa kuuden viime vuoden aikana ei ole tapahtunut muutoksia: vuonna 2002 lainat liikenteen ja televiestinnän perusrakenteisiin olivat 34 prosenttia lainanannosta ja investointirahoitus pk-yrityksille ja pienille paikallisille infrastruktuurihankkeille oli 33 prosenttia. Koulutuksen ja terveydenhuoltoalan lainavolyymi kasvoi edelleen.

EIP:n lainanotto

Lainanotto 1997 - 2002: 181 miljardia

EIP:n varainhankintatoiminta vuonna 2002 oli menestyksekkästä. Se näkyi myös pankin kyvyssä säilyttää asemansa johtavana AAA-luokan ei-valtiollisena viitelainaajana. Kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta hankittiin rahoitusta yhteensä 38 miljardia euroa. Lainanotto tapahtui emittoimalla 219 joukkovelkakirjalainaa 14 eri valuuttana ilman swapeja (10 valuuttana swapien jälkeen). Koska markkinaolot olivat suotuisat, varainhankinnan päävaluuttana oli Yhdysvaltain dollari, ja aivan sen perässä oli euro.

Kolmen päävaluutan osuus pääomamarkkinaveloista ennen swapeja oli 89 prosenttia: Yhdysvaltain dollari 38 %, euro 35 % ja Englannin punta 16 %. Varainhankinta vastaavasti swap-sopimusten jälkeen (97 %) muodostui seuraavasti: 59 % euroina, 22 % Yhdysvaltain dollareina ja 16 % Englannin puntina. Euromääräinen varainhankinta tapahtui siten huomattavassa määrin valuuttaswapeilla dollareista. Muilla kun strukturoiduilla lainoilla varoja hankittiin 34,6 miljardia euroa (91 % hankituista varoista) ja varat hankittiin 90 järjestelyllä. Strukturoitu lainanotto oli 3,4 miljardia euroa (9 % hankituista varoista) ja varat hankittiin 129 järjestelyllä.

EIP:n varainhankinnan strategian lähtökohtia on jälleenrahoituksen kustannusten optimointi kestävältä pohjalta. Valitun strategian toteuttamisessa yhdistyvät harkitusti sekä strategiset että markkinajohteiset pyrkimykset. EIP pystyy strategiansa ansiosta myöntämään luottoja mitä parhain ehdoin ja palvelemaan jatkuvasti EU:n tavoitteita. Suurten likvidien euro-, Yhdysvaltain dollari- ja Englannin puntamääräisten benchmark-bondiemiisioiden tarjoaminen markkinoille on yhä edelleen tämän varainhankintapolitiikan kulmakivenä. Tällä tavoin EIP:llä on mahdollisuus laajentaa investoijapohjaansa, laajentua voimakkaasti uusille markkinoille ja lujittaa asemaansa yhteiseurooppalaisena valtiollisena liikkeeseenlaskijana.

EIP laski liikkeeseen vuonna 2002 kolme EARN-lainaa, joihin sisältyi pankin toistaiseksi pitkäaikaisin euro-joukkovelkakirjalaina. Se oli 5 miljardin euron EARN-Globallaina, joka erääntyy vuonna 2012. EARN-tuottokäyrä sisälsi vuoden 2002 lopussa yksitoista viitelainaa, jotka erääntyvät vuosina 2003–2012. Velkakirjoja oli liikkeessä vuoden vaihteessa yhteensä yli 50 miljardia euroa, ja kaikki lainat olivat mukana sähköisessä MTS-kaupankäyntijärjestelmässä.

Strategiansa mukaisesti EIP jatkoi säännöllisesti suurikokoisten, likvidien USD-määräisten Global-lainojen tarjoamista. Markkinoille tuotiin kolme kolmen miljardin suuruisia Global-lainaa. Lainan merkinnöistä alati kasvava osuus tehtiin yhdysvaltalaisille sijoittajille. Liikkeessä olevat US-dollarivelkakirjat, joilla on viitelaina-asema, olivat vuoden 2002 lopussa yhteensä 28 miljardia dollaria. Kaikki liikkeessä olevat maailmanluokan benchmark-joukkovelkakirjat, yhteensä 18 miljardia dollaria, noteerattiin vuoden aikana New Yorkin pörssissä.

EIP:n ensimmäinen puntalaina laskettiin liikkeeseen 25 vuotta sitten. Liikkeessä olevat EIP:n Englannin puntalainat olivat vuoden 2002 lopussa 33 miljardia puntaa. Se on runsaat 11 prosenttia puntalainojen indeksissä, kun mukaan ei lasketa Gilt-lainoja. EIP säilytti asemansa puntamarkkinoiden suurimpana liikkeeseenlaskijana Gilt-lainojen ulkopuolella ja sen osuus liikkeeseenlaskuista vuonna 2002 oli noin 6 prosenttia.

Pankki antoi edelleen osoituksen innovatiivisuudestaan ja joustavuudestaan mitoittamalla tuotteidensa palvelupanokset yksilöllisesti asiakkaiden vaatimusten mukaisesti ja tarjoamalla tuotteitaan monissa eri valuutoissa. Nämä emissiot käsittivät lainojen koko kirjon yksinkertaisista joukkovelkakirjoista vaativiin ja rakenteeltaan monimutkaisiin velkakirjoihin tyydyttämään eri sijoittajien tarpeita. Strukturoituihin joukkovelkakirjalainoihin sisältyy usein erilaisia optioita sekä kuponnikoron ja lunastussummien yhdistämistä eri osakeindekseihin ja valuuttoihiin. Näiden tuotteiden tarkoituksena on yksinomaan parantaa sijoittajien tuottoja korkeimman luottokelpoisuusarvosanan sijoitusmarkkinoilla. Näiden tuotteiden monimutkaisuudesta huolimatta EIP:n riskienhallinnalla varmistetaan, että lainoihin sisältyvät erilaiset riskit analysoidaan huolellisesti ja niiltä suojauduttiin asianmukaisesti.

EIP toimii laajasti Japanin, Aasian ja Tyynenmeren alueen, erityisesti Taiwanin ja Australian kotimarkkinoilla, sekä Etelä-Afrikan markkinoilla. Näiden markkinoiden osuus oli vuonna 2002 3,3 miljardia euroa muodostaen puolet EIP:n järjestelytoiminnasta vuoden aikana ja 9 prosenttia varainhankinnasta.

EIP:llä on tiennäyttäjän rooli kotimaisten pääomamarkkinoiden kehittäjänä erityisesti EU:n jäsenyyttä hakeneissa maissa. Se järjestää kotimaisia velkaemissio-ohjelmia ja vakiinnuttaa varainhallinnan osaamista niin, että edellytykset varojen lainaamiseen edelleen paikallisissa valuutoissa ovat hyvät. Näiden panostusten myötä EIP:stä tuli jäsenehdokasmaiden merkittävin ulkomainen lainanottaja vuonna 2002. Pankki suuntaa painopistettään yhä enemmän likvidien, kooltaan viitelainojen veroisten lainojen kehittämiseen, laina-aikojen pidentämiseen sekä uusien lainausinstrumenttien tarjoamiseen kyseisissä valuutoissa niin kotimaisille kuin kansainvälisille sijoittajille.

Lainanotto 2002 (milj. euroa)

	Ennen swapeja :		Swapien jälkeen:	
EUR	13 305	35,0%	22 441	59,0%
DKK	54	0,1%	135	0,4%
GBP	6 180	16,3%	6 227	16,4%
SEK	0	0,0%	362	1,0%
EU yhteensä	19 539	51,4%	29 165	76,7%
AUD	1 284	3,4%	0	0,0%
CZK	232	0,6%	407	1,1%
HKD	161	0,4%	0	0,0%
HUF	139	0,4%	105	0,3%
JPY	1 245	3,3%	0	0,0%
NOK	250	0,7%	65	0,2%
NZD	50	0,1%	0	0,0%
PLN	162	0,4%	13	0,0%
TWD	458	1,2%	0	0,0%
USD	14 383	37,8%	8 231	21,7%
ZAR	109	0,3%	30	0,1%
Muut yhteensä	18 473	48,6%	8 851	23,3%
YHTEENSÄ	38 012	100,0%	38 016	100,0%

EIR:n hallintoelimet

EIR:n toimintaa johtavat ja sen hallinnosta vastaavat seuraavat kolme elintä:

- Rahaston jäsenten yhtiökokous (EIP, Euroopan unioni ja 28 pankkia);
- Hallitus;
- Toimitusjohtaja Francis CARPENTER.

Hallintoneuvosto

Puheenjohtaja

Giovanni RAVASIO Former Director General, Economic and Financial Affairs Directorate General, European Commission, Bryssel

Jäsenet

Mauro CICCHINÈ President, DEXIA CREDIOP, Rooma

Guy CRAUSER Adviser "Hors Classe", Regional Policy Directorate General, European Commission, Bryssel

Iñigo FERNÁNDEZ DE MESA Subdirector General para Asuntos de la Unión Económica y Monetaria, Ministerio de Economía, Madrid

Peter SEDGWICK Vice-President, European Investment Bank, Luxemburg

Lars TYBJERG Fhv. direktør, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Kööpenhamina

...

Varajäsenet

Jean-Pierre ARNOLDI Administrateur général de la Trésorerie, Service Public Fédéral Finances, Bryssel

Terence BROWN Director General, Directorate for Lending Operations - Europe, European Investment Bank, Luxemburg

Isabel CORREIA BARATA Consultora da Direcção, Departamento de Relações Internacionais, Banco de Portugal, Lissabon

Rémy JACOB Deputy Secretary General, General Administration Department, General Secretariat, European Investment Bank, Luxemburg

Detlef LEINBERGER Mitglied des Vorstandes, Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt

David MCGLUE Director, Directorate for "Financial Operations, Programme Management and Liaison with the EIB Group", Economic and Financial Affairs Directorate General, European Commission, Luxemburg

Timo SUMMA Director, Directorate for "Promotion of entrepreneurship and SMEs", Enterprise Directorate General, European Commission, Bryssel

Tilintarkastuslautakunta

Puheenjohtaja

Sylvain SIMONETTI Head of Unit, Human resources and administration Unit, Resources Directorate, Economic and Financial Affairs Directorate General, European Commission, Luxembourg

Jäsenet

Michael P. HARALABIDIS Senior Associate, Group Risk Management, National Bank of Greece, Athens
Henk KROEZE Chartered Accountant, Group Controller Holding, NIB Capital N.V., Haag

Situation at 25 February 2003

Euroopan investointi-rahaston toiminta

Euroopan investointirahasto (EIR) on EIP-ryhmään kuuluva rahoituslaitos, joka on erikoistunut eurooppalaisten pk-yritysten tukemiseen, perustamiseen ja kehittämiseen. Se toimii Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja vuoden 2000 uudistuksen jälkeen myös EU:n hakijamaissa. EIR:n toiminta perustuu pääomasijoituksiin ja rahoitusvälittäjille suunnattuihin takausinstrumentteihin, eli se toimii rahastojen rahastona. EIR:n omistus jakautuu kolmeen osaan. Pääomistaja on Euroopan investointipankki (60,75 %), jonka lisäksi osakkaina ovat Euroopan komissio (30 %) ja 28 yksityistä rahoituslaitosta (9,25 %).

Pääomasijoitukset

EIR:n pääomasijoitussalkku – sidotut varat – on tällä hetkellä yhteensä 2,45 miljardia euroa, jotka on sijoitettu noin 184 eri rahastoon. EIR:n pääomasijoitukset vuonna 2002 nousivat 471,5 miljardiin euroon 36 sijoituksella. EIR:n rahoitusvarat tulevat pääosin EIP:n *Innovaatio 2000* -ohjelmasta. Lisäksi Euroopan komissio asettaa käytettäväksi täydentävää rahoitusta yritystoimintaa tukevasta monivuotisesta ohjelmasta, joka koskee vuosia 2001–2005. EIR:n sijoitusten pääpaino keskittyy kolmelle toimintakokonaisuudelle:

- Eurooppalaisen korkean teknologian tukeminen erityisesti sellaisin sijoituksin, jotka toimivat siirtäjä tutkimuksen ja tuotteen kaupallistamisen välillä
- alueellisen tasapainon parantaminen erityisesti Euroopan unionin eteläosiin ja hakijamaihin suuntautuvilla sijoituksilla
- sijoitukset Euroopan laajuisesti toimiviin rahastoihin.

Salkkumuotoinen takaustoiminta

EIR:n myöntämien takausten tämänhetkinen määrä on 4,5 miljardia euroa, joka muodostuu 109 eri operaatiosta. Vuonna 2002 EIR kasvatti takaustoimintansa volyymia 32 takauksella nettomääräisesti 1 235,6 miljoonaan euroon (2001: 958 miljoonaa 39 eri operaatiolla). Vuonna 2002 allekirjoitetuista 32 takaussopimuksesta 8 oli aikaisempien sopimusten pidentyksiä, joilla vastattiin rahoitusvälittäjien ilmaisemaan tarpeeseen. Tämä suuntaus on merkittävä osoitus siitä, että EIR:n takausinstrumentit koetaan tärkeiksi välineiksi rahoittaa pk-yrityksiä.

EIR:n salkkutakaustoimintaan kuuluu kolme tuotetta: luottovakuutukset, luoton korotukset ja strukturoidut toimeksiannot. Nämä takaustuotteet tukevat tehokkaasti pk-yrityksiä, kun otetaan huomioon niiden vipuvaikutus lainavolyymiin. Takaustuotteet ovat lisäksi erityisen houkuttelevia rahoituslaitoksille voidessaan hyötyä finanssipääomavarauksista vapautumisesta.

Vuonna 2002 EIR alkoi käyttää Euroopan yhteisön varoja, joita se hoitaa pk-yritysten takausjärjestelyn perusteella. Vuoden aikana allekirjoitettiin 10 takaussopimusta 295,4 miljoona euron edestä. Merkittävä osuus viimeksi mainituista takauksista kohdistui mikroluottoihin Belgiassa, Ranskassa, Saksassa ja Espanjassa.

TILINPÄÄTÖS

EIP-ryhmä

KONSERNITASE 31.12.2002

Tuhansia euroja

VASTAAVAA	31.12.2002	31.12.2001
1. Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta . . .	16 100	22 180
2. Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat valtion velkasitoumukset (B kohta)	1 530 847	1 519 727
3. Luotot ennakot luottolaitoksille		
a) vaadittaessa maksettavat	118 433	181 292
b) muut luotot ja ennakot (C kohta)	9 947 089	9 917 933
c) lainananto (D kohta)	92 414 790	84 654 699
	102 480 312	94 753 924
4. Luotot ja ennakot asiakkaille		
Lainananto (D kohta)	103 506 204	101 118 463
Erityiset varaukset (A 7.1. kohta)	- 175 000	- 175 000
	103 331 204	100 943 463
5. Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuottoiset arvopaperit (B kohta)		
a) julkisten viranomaisten tai laitosten liikkeeseenlaskemat	3 376 557	3 262 786
b) muiden luotonottajien liikkeeseen laskemat	6 057 698	3 418 539
	9 434 255	6 681 325
6. Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit (E kohta)	888 286	844 172
7. Aineettomat hyödykkeet (F kohta)	9 848	7 788
8. Kiinteistöt, koneet ja kalusto (F kohta)	117 645	84 528
9. Muu omaisuus		
a) EVJ:n perusteella ennakkoon maksetut korkotuet (G kohta)	282	3 528
b) muut saamiset (H kohta)	1 088 401	538 779
c) positiivinen vaihto-omaisuusarvo (V kohta)	13 594 484	8 184 813
	14 683 167	8 727 120
10. Ennakkomaksut ja siirtosaamiset (I kohta)	2 185 440	2 378 477
	234 677 104	215 962 704

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

	31.12.2002	31.12.2001
Sitoumukset		
- EBRD:n pääoma (E kohta)		
. maksettavaksi määräämätön	442 500	442 500
. maksamatta oleva	25 313	33 750
- Lainananto, nostamatta oleva osa (D kohta)		
. luottolaitokset	7 412 732	8 523 766
. asiakkaat	29 109 614	25 729 446
	36 522 346	34 253 212
- Riskipääomasijoitukset, nostamatta oleva osa	1 241 625	1 067 531
Takaukset		
. muiden myöntämille lainoille	1 914 976	1 562 167
. riskipääomasijoituksiin	64 810	57 946
Valtuutuksella hoidettavat varat (A kohta)	2 945 786	2 070 512
Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat (A kohta)		
- Kasvu ja ympäristö	6 714	16 091
- Pk-yritysten takausjärjestely	105 795	54 762
- Euroopan teknologian rahoitusjärjestelmä	89 740	59 892
- Yritystoimintaa tukeva monivuotinen ohjelma - Pääomasijoitukset ja takaukset (MAP Equity & Guarantee)	24 832	0
- Siemenrahoitus	100	0
	227 181	130 745
Varainhoito - Takausrahasto	1 646 292	1 775 229
Vakuudeksi saadut arvopaperit johdannaissopimuksista (V kohta)	4 458 616	5 124 892

Katso tilinpäätösten liitetiedot.

VASTATTAVAA

31.12.2002

31.12.2001

1. Lainat luottolaitoksilta (J kohta)			
a) vaadittaessa maksettavat	0		0
b) lainat, joissa on sovittu eräpäivä tai irtisanomisaika	1 182 667		607 622
		1 182 667	607 622
2. Velkakirjalainat (K kohta)			
a) liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjat	193 210 101		183 052 603
b) muut	898 071		857 103
		194 108 172	183 909 706
3. Muut velat			
a) ennakkoon saadut korkotuet (G kohta)	289 954		324 956
b) erittelemättömät velat (H kohta)	1 036 001		989 394
c) muut	46 994		44 245
d) arvomuutosrahasto valuutanvaihtosopimuksista	3 549 176		0
e) negatiivien vaihto-omaisuusarvo (V kohta)	5 446 623		2 414 809
		10 368 748	3 773 404
4. Siirtovelat ja ennakkomaksut (I kohta)		3 896 429	3 779 972
5. Varaukset			
- henkilökunnan eläkerahastot (L kohta)	517 755		474 951
- takaustoiminnan varaus (M kohta)	42 357		24 312
		560 112	499 263
6. Vähemmistöosuudet		217 732	216 349
7. Oma pääoma			
merkitty	100 000 000		100 000 000
maksettavaksi määräämätön	- 94 000 000		- 94 000 000
		6 000 000	6 000 000
8. Konsernirahastot			
a) vararahasto	10 000 000		10 000 000
b) muut rahastot	3 571 323		3 067 368
c) erityinen lisärahoitus	750 000		0
		14 321 323	13 067 368
9. Strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat		250 000	250 000
10. Riskipääomasijoituksiin määrätty varat		1 499 091	1 500 000
11. Yleinen riskirahasto siirtojen jälkeen (M kohta)		1 105 000	1 080 000
12. Tilikauden tulos			
ennen siirtoja	1 192 830		1 424 021
siirto yleiseen riskirahastoon (M kohta)	- 25 000		- 145 000
voittovaroja tilille jätetään		1 167 830	1 279 021
		234 677 104	215 962 704

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

31.12.2002

31.12.2001

Talletukset eräntyneiden lainanlyhennysten ja korkojen maksamiseksi (S kohta)	284 367	640 526
Arvopaperisalkku		
. Arvopaperisaatavat	17 776	9 327
. Arvopaperivelat	18 132	12 673
Koronvaihtosopimusten ja DRS-sopimusten nimellisarvo (V kohta)	128 418 546	109 868 600
FRA-toiminta		
. Ostot	0	25 000 000
. Myynnit	0	25 000 000
Valuutanvaihtosopimusvelkojen nimellisarvo	42 046 481	39 356 131
Valuutanvaihtosopimussaatavien nimellisarvo	40 793 728	40 592 794
Myyntioptio EIR:n vähemmistöosakkaille (A kohta)	247 275	247 275
Käynnistetyt allekirjoittamattomat lainat	889 175	0

ERITTELY ERITYISESTÄ PÄÄLUOKASTA ⁽¹⁾ 31 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2002

Tuhansia euroja
(Summat alkuperäiseen hankintamenuun valuuttamääräisenä muutettuina tilivuoden päätöspäivän kurssiin)

VASTAAVAA	31.12.2002	31.12.2001
Unionin maat		
<i>Euroopan yhteisöjen varoista</i> <i>(yhteisön uusi lainanotto- ja lainanantoväline)</i>		
Nostetut lainat ⁽²⁾	68 599	80 959
Turkki		
<i>Jäsenvaltioiden varoista</i>		
Nostetut lainat ⁽³⁾	43 792	58 953
Välimeren maat		
<i>Euroopan yhteisöjen varoista</i>		
Nostetut lainat	201 606	211 121
Riskipääomasijoitukset		
- maksettavat summat	117 182	96 582
- maksetut summat	201 576	192 572
	318 758	289 154
Yhteensä ⁽⁴⁾	520 364	500 275
Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren sekä merentakaisen maiden ja alueiden maat		
<i>Euroopan yhteisöjen varoista</i>		
Jaunden sopimukset		
Nostetut lainat	41 564	44 810
Rahoitusosuus riskipääomien muodostamiseen		
Maksetut summat	419	419
Yhteensä ⁽⁵⁾	41 983	45 229
Lomén sopimukset		
<i>Riskipääomasijoitukset:</i>		
- maksettavat summat	633 407	666 171
- maksetut summat	1 274 134	1 198 479
	1 907 541	1 864 650
<i>Muut sijoitukset:</i>		
- maksettavat summat	8 000	8 000
Yhteensä ⁽⁶⁾	1 915 541	1 872 650
Kaikki yhteensä	2 590 279	2 558 066

Huomautus:

Nostetut ja vielä takaisin maksamatta olevat lainat, jotka komissio on myöntänyt erityisin ehdoin ja joiden osalta pankki on saanut Euroopan yhteisöiltä perintävakuuden:

a) Lomén sopimuksiin I, II ja III perustuvat: 31.12.2002: 1 332 075 / 31.12.2001: 1 402 697

b) Välimeren maiden kanssa allekirjoitettuihin pöytäkirjoihin perustuvat: 31.12.2002: 152 326 / 31.12.2001: 158 245

(1) Tavoite määriteltiin uudelleen 4 päivänä elokuuta 1977 tehdyssä päätöksessä kirjan pitämiseksi toimista, jotka pankki toteuttaa kolmansien lukuun ja kolmansien valtuutuksella.

(2) Yhteisön uudesta rahoitusvälineestä 16 päivänä lokakuuta 1978 (78/870/ETY), investointien edistämiseksi yhteisössä 15 päivänä maaliskuuta 1982 (82/169/ETY), 19 päivänä huhtikuuta 1983 (83/200/ETY) ja 9 päivänä maaliskuuta 1987 (87/182/ETY) sekä Campaniassa ja Basilicatassa (Italiassa) 23 päivänä marraskuuta 1980 tapahtuneessa maanjärjestyksessä vaurioituneiden alueiden jälleerakentamisessa 20 päivänä tammikuuta 1981 (81/19/ETY) ja Kreikassa helmi-maaliskuussa 1981 tapahtuneiden maanjärjestyksen vahingoittamien alueiden jälleerakentamisesta 14 päivänä joulukuuta 1981 (81/1013/ETY) tehtyihin Euroopan yhteisöjen neuvoston päätöksiin perustuvien, Euroopan yhteisön valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa: 6 399 145
Lisätään: valuuttoaikaisut + 123 203
Vähennetään: peruutukset 201 991
takaisinmaksut 6 251 758 - 6 453 749

68 599

(3) Turkissa toteutettavien hankkeiden rahoittamisesta jäsenvaltioiden valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa: 405 899

Lisätään: valuuttoaikaisut + 23 564
Vähennetään: peruutukset 215
takaisinmaksut 385 456 - 385 671
43 792

(4) Toimien rahoittamisesta Maghreb- ja Mashreq-maissa sekä Maltalla, Kyproksella, Turkissa ja Kreikassa Euroopan yhteisön valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa (Kreikalle myönnetty 10 milj. euroa ennen sen liittymistä Euroopan yhteisöihin 1 päivänä tammikuuta 1981): 672 007

Vähennetään: valuuttoaikaisut 59
peruutukset 35 800
takaisinmaksut 115 784 - 151 643
520 364

VASTATTAVAA

31.12.2002

31.12.2001

Valtuutuksen perusteella hoidettavat rahastot

Euroopan yhteisöjen valtuutuksella:

- yhteisön uusi rahoitusinstrumentti	68 599	80 959
- rahoituspöytäkirjat Välimeren maiden kanssa	403 182	403 693
- Jaunden sopimukset	41 983	45 229
- Lomén sopimukset	1 274 134	1 198 479

	1 787 898	1 728 360
Jäsenvaltioiden valtuutuksella	43 792	58 953

Yhteensä **1 831 690** 1 787 313

Maksamatta olevat rahasto-osuudet

Lainat ja toimet riskipääomalla Välimeren maissa	117 182	96 582
Lomén sopimusten mukaiset riskipääomasijoitukset	633 407	666 171
Lomén sopimusten mukaiset muut sijoitukset	8 000	8 000

Yhteensä **758 589** 770 753

Kaikki yhteensä 2 590 279 2 558 066

(5) Assosioituneissa Afrikan valtioissa, Madagaskarilla ja Mauritiuksella sekä merentakaisissa maissa, alueilla ja departementeissa toteutettavien hankkeiden rahoittamisesta Euroopan yhteisön valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa:

- lainat erityisehdoin	139 483	
- rahoitusosuudet riskipääomien muodostamiseen	2 503	141 986
Lisätään:		
- pääomaan liitetyt korot	1 178	
- valuuttaoikaisut	9 839	+ 11 017
Vähennetään:		
- peruutukset	1 574	
- takaisinmaksut	109 446	- 111 020
		41 983

(6) Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maissa sekä merentakaisissa maissa ja alueilla (AKT/MMA) toteutettavien hankkeiden rahoittamisesta Euroopan yhteisön valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa:

Lainat riskipääomalla:		
- ehdolliset ja etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa olevat lainat	2 906 350	
- osakkeet ja osuudet	109 131	3 015 481
Lisätään:		
- pääomaan liitetyt korot		+ 1 802
Vähennetään:		
- peruutukset	375 937	
- takaisinmaksut	704 190	
- valuuttaoikaisut	29 615	- 1 109 742
		1 907 541
Muut lainat:		8 000
		1 915 541

KONSERNITULOSLASKELMA

31.12.2002 päätyneeltä tilikaudelta
Tuhansia euroja

	31.12.2002	31.12.2001
1. Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot (N kohta)	9 799 939	10 757 180
2. Korkokulut ja muut vastaavat kulut	- 8 129 050	- 9 072 365
3. Saadut palkkiot (P kohta)	34 066	32 529
4. Maksetut palkkiot	- 652	- 1 771
5. Arvopaperi- ja valuuttatoiminnan nettotulos (O kohta)	- 108 919	- 47 739
6. Muut liiketoiminnan tuotot	10 270	26 357
7. Yleiset hallintokulut (Q kohta)	- 232 923	- 211 538
a) henkilöstökulut	169 452	158 669
b) muut hallintokulut	63 471	52 869
8. Poistot (F kohta):	- 18 445	- 15 737
a) aineettomista hyödykkeistä	4 787	4 951
b) aineellisista hyödykkeistä	13 658	10 786
9. Riskipääomien arvonalennukset (E kohta)	- 117 594	- 22 137
10. Arvonalennukset osakkeista ja muista vaihtuvatuottoisista arvopapereista	- 10 189	0
11. Siirto takaustoiminnan varauksiin (M kohta)	- 26 427	- 19 665
12. Liikevoitto	1 200 076	1 425 114
13. Satunnaiset tuotot (R kohta)	0	40 000
14. Satunnaiset kulut (R kohta)	0	- 11 364
15. Vähemmistöosuudet	- 7 246	- 29 729
16. Tilikauden tulos	1 192 830	1 424 021
17. Siirto yleiseen riskirahastoon (M kohta)	- 25 000	- 145 000
18. Voittovaroja tilille jätetään	1 167 830	1 279 021

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Tuhansia euroja

	31.12.2002	31.12.2001
Osakepääoma		
merkitty	100 000 000	100 000 000
maksettavaksi määräämätön	- 94 000 000	- 94 000 000
maksettu pääoma	6 000 000	6 000 000
Konsernirahastot ja tilikauden tulos:		
Vararahasto		
saldo vuoden alussa	10 000 000	10 000 000
siirto edellisen vuoden tuloksesta	0	0
saldo vuoden lopussa	10 000 000	10 000 000
Muut rahastot		
saldo vuoden alussa ilman IAS-oikaisuja	3 181 985	2 124 244
kumulatiiviset oikaisut IAS:39:n käyttöönoton vaikutuksesta	- 114 617	- 117 883
saldo vuoden alussa IAS-oikaisuilla	3 067 368	2 006 361
siirto edellisen vuoden tuloksesta	529 930	1 057 741
käyvän arvon lisäys/vähennys vuoden aikana	- 25 975	3 266
saldo vuoden lopussa	3 571 323	3 067 368
Erityinen lisärahoitus		
saldo vuoden alussa	0	0
siirto edellisen vuoden tuloksesta	750 000	0
saldo vuoden lopussa	750 000	0
Yleinen riskirahasto		
saldo vuoden alussa	935 000	870 000
siirto edellisen vuoden tuloksesta	145 000	65 000
saldo vuoden lopussa (A 13. a) kohta ja M kohta)	1 080 000	935 000
Strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrättyt varat		
saldo vuoden alussa	250 000	0
siirto edellisen vuoden tuloksesta	0	250 000
saldo vuoden lopussa	250 000	250 000
Riskipääomasijoituksiin määrättyt varat		
saldo vuoden alussa	1 500 000	1 500 000
siirto edellisen vuoden tuloksesta	- 909	0
saldo vuoden lopussa	1 499 091	1 500 000
Tilikauden tulos	1 192 830	1 424 021
Konsernirahastot ja tilikauden tulos:	18 343 244	17 176 389
Konsernin omat varat	24 343 244	23 176 389

Pankin valtuusto teki vuosikokouksessaan 4 päivänä kesäkuuta 2002 yksimielisesti seuraavat päätökset:

(1) Perustetaan erityinen lisärahoitus, johon siirretään 750 000 000 euroa tilivuoden 2001 tuloksesta.

(2) EIP:n valtuusto päättää korottaa pankin merkittyä pääomaa 100 000 miljoonasta eurosta 150 000 miljoonaan euroon 1.1.2003.

(3) Maksettu pääoma nousee 1.1.2003 lukien 7 500 miljoonaan euroon, mikä on 5 prosenttia 150 000 miljoonan euron suuruudesta merkitystä pääomasta. Merkityn ja maksetun pääoman korotus tulee voimaan 1.1.2003 siten, että pankin pääomaan tehdään 1 500 000 000 euron siirto pankin muista rahastoista.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA 31 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2002

Tuhansia euroja

	31.12.2002	31.12.2001
A. Liiketoiminnan rahavirrat:		
Tilikauden tulos	1 192 830	1 424 021
Oikaisut:		
Siirto takaustoiminnan varauksiin	18 045	- 20 693
Arvonoikaisut aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	18 445	15 737
Arvonoikaisut osakkeista ja muista vaihtuvatuottoisista arvopapereista	10 189	0
Riskipääomien arvonoikaisut	117 594	22 137
Muut kuin 7 artiklan mukaiset kurssierot	- 1 096	905
Siirtyvien korko- ja palkkiovelkojen sekä ennakoon saatujen korkojen muutos (+lisäys/-vähennys)	116 457	- 995 403
Siirtyvien korko- ja palkkiosaamisten lisäys/vähennys	193 037	1 065 640
Investointisalkun arvonalennus	- 763	- 2 711
Omaan pääomaan kuuluvan vaihto-omaisuuden vähennys	- 25 975	- 114 617
Vaihto-omaisuuden muutos	- 3 614 520	- 4 533 341
Liiketoiminnan tulos:	- 1 975 756	- 3 138 325
Antolainauksen lisäys/vähennys	- 17 529 806	- 14 746 316
NCI-toiminnan nettosaldo (H kohta)	49 336	16 298
Kaupankäyntisalkun lisäys/vähennys	- 493 289	- 1 526 000
Riskipääomasijoitusten lisäys/vähennys	- 171 102	- 219 046
Arvopaperistettujen lainojen lisäys/vähennys	- 717 661	- 1 003 287
Liiketoiminnan nettorahavirta	- 20 838 279	- 20 616 676
B. Investointien rahavirrat:		
Maksut EBRD:n pääomaosuudesta (E kohta)	- 8 438	- 8 437
Arvopapereiden myynnit	367 992	316 149
Arvopapereiden ostot	- 340 125	- 356 768
Maa-alueiden, rakennusten ja kaluston lisäys/vähennys (F kohta)	- 46 675	- 11 855
Aineettomien hyödykkeiden lisäys/vähennys	- 6 947	- 2 721
Muu omaisuuden muutos (+lisäys/-vähennys)	- 139 007	118 394
EIR:n arvopaperisalkun uudelleen luokittelu		66 526
Investointien nettorahavirta	- 173 200	121 288
C. Rahoituksen rahavirrat:		
Liikkeeseen lasketut lainat	37 563 210	32 531 378
Takaisinmaksetut lainat	- 20 396 612	- 19 000 043
Valuuttavaihtosopimussaatavien muutos (+lisäys/-vähennys)	278 192	- 233 439
Ottolaajojen oikaisut IAS 39:n mukaan	4 431 648	4 759 190
Yritystodistusten nettolisäys/vähennys	626 203	670 303
Johdannaissopimusten oikaisut IAS 39:n mukaan	3 614 520	4 533 341
Luottolaitoksilta otettujen lainojen nettolisäys	575 045	99 720
Muut velkojen vähennykset/lisäykset	58 541	155 656
Rahoituksen nettorahavirta	23 136 227	18 982 765
Rahavirtalaskelman yhteenveto		
Likvidit varat tilikauden alussa	12 373 408	13 302 774
Nettorahavirta		
(1) liiketoiminnasta	- 20 838 279	- 20 616 676
(2) investointitoiminnasta	- 173 200	121 288
(3) rahoitustoiminnasta	23 136 227	18 982 765
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	- 584 327	583 257
Likvidit varat tilikauden lopussa	13 913 829	12 373 408
Likvidien varojen erittely (lukuun ottamatta investointi- ja suojaussalkkuja)		
Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	16 100	22 180
Velkasitoumukset, jotka erääntyvät enintään kolmen kuukauden kuluttua liikkeeseenlaskusta	3 832 207	2 252 003
Luotot ja ennakot luottolaitoksille:		
- vaadittaessa maksettavat	118 433	181 292
- määräaikaiset	9 947 089	9 917 933
	13 913 829	12 373 408

EUROOPAN INVESTOINTIPANKKI -RYHMÄ

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2002

A kohta – Tärkeimmät tilinpäätösperiaatteet

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

a) EIP-ryhmän konsernitilinpäätös on laadittu IAS/IFRS-standardien mukaisesti.

Noudatetut kirjanpitoperiaatteet vastaavat kaikilta merkittävilta osin 8. päivänä joulukuuta 1986 annetun ETY-direktiivin yleisperiaatteita (muutettu direktiivillä 2001/65/EY, annettu 27.9.2001), joka koskee pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksiä ja konsolidoituja tilinpäätöksiä ("direktiivi") lukuun ottamatta tapahtumia, jotka on mainittu tilinpäätösperiaatteita koskevissa huomautuksissa.

b) Konsernitilinpäätös sisältää Euroopan investointipankin ("pankki") ja sen tytäryhtiön, Euroopan investointirahaston ("EIR"), tilinpäätöstiedot. EIR:n kotipaikka on 1.7.2000 lukien 43, avenue J.F. Kennedy, Luxemburg.

Vähemmistöosuudet vastaavat sitä osaa EIR:stä, jota ryhmä ei omista suoraan tai välillisesti.

c) Uudelleen käsittely ja konsernin sisäiset tapahtumat

Ennen yhdistelemistä EIR:n tilit muutettiin vastaamaan seuraavassa esitettyjä tilinpäätösperiaatteita. Taseiden ja tuloslaskelmien yhdistämisen jälkeen konsernin sisäiset saldot sekä voitot tai tappiot, jotka aiheutuivat molempien yhteisöjen välisistä tapahtumista, on eliminoitu.

d) Hallituksen ehdotuksesta hallintoneuvosto päätti 25. päivänä helmikuuta 2003 jättää konsernitilinpäätöksen hyväksyttäväksi valtuuston kokouksessa 3. päivänä kesäkuuta 2003.

2. Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Ryhmä käyttää jäsenvaltioiden pääomatilien mittayksikkönä ja tilinpäätöstä esittäessään Euroopan talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen osallistuvien jäsenvaltioiden yhteistä rahaa, euroa.

Ryhmän toimet toteutetaan jäsenvaltioiden valuuttoina tai euroina sekä valuuttoina, jotka eivät ole yhteisön valuuttoja.

Sen varat koostuvat pääomasta, lainatuista varoista ja eri valuuttoina kertyneistä voittovaroista ja niitä pidetään, ne investoidaan tai lainataan näinä samoina valuuttoina.

Ryhmän ulkomaan rahan määräiset monetaariset rahoitusvarat ja -velat muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Muunnoksesta aiheutuvat kurssivoitot ja -tappiot merkitään tuloslaskelmaan hyvitykseksi tai veloituksiksi.

Tuloslaskelma muunnetaan euroiksi kuukausittain kuun lopun kurssiin.

3. Johdannaissopimukset

Ryhmän kaikki johdannaissopimukset arvostetaan taseessa käypään arvoon positiivisten tai negatiivisten vaihto-omaisuusarvojen perusteella. Johdannaisten käyvät arvot määritetään pörssin ostohintanoteerauksien, rahavirtojen kapitalisointimallien ja otiohintojen arvostusmallien perusteella, jotka ottavat huomioon kohteen käyvät markkinahinnat ja sopimushinnat, samoin kuin rahan aika-arvon sekä perustana olevan instrumentin tuottokäyrän ja volatiliiteetin.

Ryhmä käyttää johdannaissopimuksia tasehallinnassaan. Suojaustoimet kirjataan joko käypään arvoon tai niiden tuottamien rahavirtojen perusteella, kun tietyt kriteerit tätä varten täyttyvät.

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti samoin kuin suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käypien arvojen muutokset.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan, kun taas vaikutukseton osuus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Ryhmän swap-sopimukset tehdään enimmäkseen tiettyjen liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjalainojen suojaustarkoituksessa.

Valuutanvaihtosopimussuoritus ja -velat arvostetaan taseessa käypään arvoon (pörssin hintanoteeraus). Nimellismäärät esitetään taseen ulkopuolisissa erissä.

Taseen hallinnassa käytettävien makrosuojausswapien arvostaminen

tapahtuu markkinahintaan (käypä arvo) ryhmän sisäisesti käytössä olevien arvostusmallien perusteella.

4. Rahoitusvaroihin kuuluvat omaisuuserät

Rahoitusvaroihin kuuluvat omaisuuserät merkitään kirjanpitoon selvi-
tyspäivän perusteella.

5. Käteisvarat ja muut rahavarat

Ryhmä määrittelee muiksi rahavaroiksi kuin käteisvaroiksi lyhytaikaiset, erittäin likvidit arvopaperit ja korolliset talletukset, joilla on enintään 3 kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

6. Valtion velkasitoumukset ja muut sitoumukset, jotka keskuspankit lunastavat takaisin, ja joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteä-tuottoiset arvopaperit ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit

6.1. Kaupankäyntisalkku

Kaupankäyntisalkku (ks. kaupankäyntisalkku B3 liitetietojen B kohta) sisältää rahoituslaitosten liikkeeseen laskemia ja takaamia pörssinoteerattuja arvopapereita. Kaupankäyntisalkkuun sisältyvät arvopaperit arvostetaan taseessa markkinahintaan. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat voitot ja tappiot sekä realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, kun ne syntyvät.

6.2. Eräpäivään asti pidettävä sijoitussalkku

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset sisältävät ryhmän investointisalkun ja rahamarkkinasijoitussalkut A1 ja A2 (ks. liitetietojen B kohta).

Investointisalkku sisältää arvopapereita, jotka ryhmällä on aikomus ja mahdollisuus pitää eräpäivään asti vakavaraisuuden turvaamiseksi. Näiden arvopapereiden liikkeeseen laskijoina tai takaajina ovat:

- Euroopan unionin jäsenmaat, G10-maat, niiden julkisyhteisöt;

- ylikansalliset julkiset laitokset mukaan lukien monikansalliset kehityspankit.

Salkun sisältämät arvopaperit arvostetaan hankintahintaan tai erikoistapauksessa siirtohintaan. Hankintahinnan ja lunastushinnan välinen erotus kirjataan ajan kulumisen perusteella salkun arvopapereiden jäljellä olevalle juoksuajalle.

Rahamarkkinasijoitussalkut A1 ja A2 omistetaan riittävän maksuvalmiuden takaamiseksi ryhmässä. Ne sisältävät rahamarkkinatuotteita, lähinnä valtionobligaatioita ja luottolaitosten vaihdettavia velkakirjoja. Arvopaperit säilytetään niiden eräpäivään asti ja nämä arvopaperit kirjataan nimellisarvon perusteella.

6.3. Myytävissä oleva arvopaperisalkku

Myytävissä oleva arvopaperisalkku sisältää joukkovelkakirjasalkun B1 (ks. liitetietojen B kohta), osakkeita, muita korollisia sijoituksia ja merkittävät omistusosuudet (ks. liitetietojen E kohta). Arvopapereita pidetään myytävissä olevina, jos niitä ei voida luokitella tarkoituksenmukaisella tavalla mihinkään toiseen arvopaperisalkkuun. Ne arvostetaan käypään arvoon. Realisoitumattomat voitot ja tappiot merkitään suoraan omaan pääomaan, kunnes sijoitus on myyty, siitä on saatu maksu tai siitä on muutoin luovuttu tai kunnes omaisuuserän arvon on todettu alentuneen. Kun myytävissä olevan sijoituksen arvo katsotaan pysyvästi alentuneeksi, aikaisemmin omaan pääomaan merkitty kertynyt realisoitumaton voitto tai tappio kirjataan kyseisellä tilikaudella tulosvaikutteisesti. Sijoituksen arvon katsotaan pysyvästi alentuneeksi, kun sen kirjanpitoarvo on korkeampi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Sellaisten sijoitusten arvon, joilla on markkinanoteeraus, katsotaan pysyvästi alentuneeksi, kun markkina-arvon lasku verrattuna hankintahintaan on niin merkittävä, että kyseisen arvon kohoamista lähitulevaisuudessa ei voida pitää ajateltavissa olevana.

Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, kun myytävissä olevasta sijoituksesta luovutaan.

Myytävissä olevien sijoitusten käypä arvo määräytyy yleensä pörssin ostohintanoteerauksen perusteella.

Hallussa olevat riskipääomasijoitukset ja merkittävät omistusosuudet ovat keskipitkiä ja pitkäaikaisia sijoituksia. Ne kirjataan hankintameno-
noo IAS-standardin 39 mukaisesti, jonka mukaan rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, arvostetaan

esitetyn periaatteen mukaisesti. Pääomasijoituksen käyvän arvon arvostus voi vaihdella huomattavasti sijoituksen hallussapidon aikana ja sijoitus on sen luonteinen, että käypä arvo voidaan määrittää vasta sijoituksesta luovuttaessa. EIP-ryhmän ei ole aiheellista arvostaa pääomasijoituksia käypään arvoon, jos sijoituksen luovutusmenetelmää tai luovutusaikaa ei ole määrätty. Arvonalennus kirjataan, jos se katsotaan pysyväksi.

7. Luotot ja ennakot luottolaitoksille ja asiakkaille

7.1. Ryhmän taseen vastaavissa esitetään nostetut luotot (arvopaperisetut lainat mukaan lukien) nettomääräisinä. Kun nostetut luotot on suojattu johdannaisilla, ne arvostetaan käypään arvoon (markkinanoteeraus).

Tilinpäätökseen on tehty erityinen varaus kattamaan luottojen ja ennakkoiden takaisinmaksuun liittyviä riskejä. Tämän varauksen muutos esitetään tuloslaskelmassa kohdassa "Arvonalennus myönnettyistä luotoista ja ennakoista".

Pankin johto määrittelee tapaus kerrallaan näiden lainojen koroista johtuvat arvonorjaukset.

7.2. Korkotuotot lainoista

Korkotuotot lainoista esitetään tuloksessa jaksotettuna ajan kulumisen perusteella koko laina-ajalle.

7.3. Repomyynnit ja -takaisnostot

Repomyynnit (-takaisnostot) tarkoittavat toimia, joilla ryhmä antaa (ottaa) lainaksi käteisvaroja luottolaitokselle (-laitokselta), joka antaa (saa) turvaavan vakuuden arvopapereina. Molemmat osapuolet sitoutuvat peruuttamattomasti toteuttamaan vastakkaiset toimet sopimuksen alkupäivällä sovittuna päivänä ja sovittulla hinnalla.

Toimi toteutetaan maksua vastaan tehtävällä luovutuksella: käteisvarojen velaksisaaja (velaksiantaja) siirtää arvopaperit ryhmän arvopapereiden säilytyksestä vastaavalle säilytysyhteisölle (vastaanottaa arvopaperit vastapuolelta) sovittuun hinnan suoritusta vastaan, mikä synnyttää ryhmälle rahamarkkinatuoton (-kulun).

Ryhmä pitää tällaista tointa antolainauksena (ottolainauksena), jonka korko on taattu ja se sisällytetään taseen vastaaviin erään 3) Luotot ja ennakot luottolaitoksille - b) muut luotot ja ennakot [taseen vastattaviin erään 1) Lainat luottolaitoksilta b) lainat, joissa on sovittu eräpäivä tai irtisanomisaika]. Vakuudeksi saadut (annetut) arvopaperit on merkitty taseen ulkopuolisiin eriin (ja ne pidetään taseessa).

8. Kiinteistöt, koneet ja kalusto

Maa-alueet ja rakennukset esitetään hankintahintaansa vähennettynä Kirchbergin pääkonttorin arvonalennuksella sekä kertyneillä poistoilla. Luxemburgin Kirchbergin kiinteistöjen ja Luxemburgin Hammin konttorien hankintameno poistetaan tasapoistoin 30 vuodessa ja Lissabonin konttori 25 vuodessa.

Toimistokalusto ja -koneet kirjattiin vuoden 1997 loppuun asti hankintavuoden kuluksi. Vuodesta 1998 lukien rakennelmat, huonekalut ja kiinteät kalusteet, toimistokoneet ja -kalusto sekä ajoneuvot esitetään taseessa niiden hankintahintaan vähennettynä kertyneillä poistoilla.

Poistot tehdään tasapoistoina kunkin omaisuuserän arvioitua eliniän ajalle seuraavasti:

- rakennelmat, kiinteät kalusteet	10 vuotta
- huonekalut	5 vuotta
- toimistokoneet ja -kalusto, ajoneuvot	3 vuotta

Taideteokset kirjataan hankintavuoden kuluksi.

9. Aineettomat hyödykkeet

a) Aineettomat hyödykkeet käsittävät ATK-ohjelmat. Kehittämismenot, jotka aiheutuvat uusien ATK-ohjelmien suunnittelusta, aktivoidaan taseeseen, kun ne täyttävät tietyt tunnusmerkit, niistä odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja tähän liittyvät kulut voidaan määrittää luotettavasti. Sisäisesti kehitetyt ATK-ohjelmat, jotka täyttävät nämä kriteerit, on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettynä alkuperäiseen hankintamenuon (tasapoistoina kolmessa vuodessa siitä lähtien, kun hyödyke on valmis käytettäväksi).

b) Ostetut ATK-ohjelmat kirjataan tasapoistoina kuluksi niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa (2-5 vuotta).

10. Eläkerahasto ja sairaskassa

a) Eläkerahasto

1- EIP:n eläkejärjestelmä perustuu pääosin eläkemaksuista kertyviin suorituksiin ja sitä sovelletaan pankin koko henkilöstöön. Pankin ja

sen henkilökunnan suorittamat maksut on sijoitettu kokonaisuudessaan pankin vastaavissa esitettäviin varoihin. Vuotuiset maksut yhdessä kertyneen koron kanssa on siirretty taseen vastaaviin erityiseksi varaukseksi.

Eläkemaksusitoumukset tarkistetaan vähintään joka kolmas vuosi IAS-standardin 19 mukaisesti käyttämällä ns. projected unit credit -metodia sen varmistamiseksi, että kirjattu varaus on riittävä. Tärkeimmät vakuutus tekniset oletukset on esitetty tilinpäätöksen liitetietojen L kohdassa. Vakuutus tekninen yli- tai alijäämä jaetaan sitten työntekijöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle työajalle.

2- EIR:n eläkejärjestelmä perustuu eläkemaksuista kertyviin suorituksiin, ja sitä hoidetaan ulkoisesti.

b) Sairaskassa

1- EIP on perustanut työntekijöilleen oman sairaskassan, jonka rahoitukseen osallistuvat sekä pankki että henkilökunta. Sairaskassaa hoidetaan tällä hetkellä siten, että edut ja jäsenmaksut ovat tasapainossa.

2- EIR:n henkilöstön sairaskassaa hoidetaan ulkoisesti.

11. Velkakirjalainat

Velkakirjalainat arvostetaan alun perin hankintamenuon, joka on yhtä suuri kuin niistä saatujen vastikkeiden käypä arvo. Transaktiomenot ja preemiot (diskontto) sisällytetään näiden rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelkojen myöhempi arvostaminen perustuu hankintahinnan ja lunastushinnan erotuksen jaksottamiselle tasaisesti alusta alkaen joukkovelkakirjan elinikään perustuen.

Ryhmän periaatteena on suojautua velkakirjalainojensa kiinteistä koroista johtuvilta riskeiltä ja arvostaa suojaustoimet käypään arvoon. Näin ollen kun kiinteäkorkoisiin velkainstrumentteihin sovelletaan suojauslaskentaa, niin liikkeeseen laskettujen velkakirjojen kirjanpitoarvo oikaistaan suojattavaan sitoumukseen liittyvän käyvän arvon muutosten perusteella sen sijaan että se arvostettaisiin hankintamenuon.

12. Yleinen riskirahasto ja takaustoiminnan varaus

a) Yleinen riskirahasto

Erään sisällytetään määrä, jolla ryhmä varautuu kattamaan lainanantoon ja muihin rahoitustoimiin liittyvät riskit, jolloin otetaan huomioon näiden toimien sisältämät erityiset riskit.

Kansainväliset tilinpäätösstandardit edellyttävät, että siirto tähän rahastoon esitetään osana tulosta sen käyttönä.

Direktiivi edellyttää, että siirto tähän erään näkyy tuloslaskelmassa erikseen kohdassa "Siirto yleiseen riskirahastoon".

b) Takaustoiminnan varaus

Tämän varauksen tarkoituksena on varautua omaan takaustoimintaan liittyvien riskien varalta, kun takauksen saajana on rahoituspalveluja tarjoava välittäjä.

13. Riskipääomasijoituksiin sekä strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat

a) Riskipääomasijoituksiin määrätty varat

Tämä erä sisältää määrän, jonka EIP valtuusto päättää vuosittain siirtää tilivuoden tuloksesta käytettäväksi varoihin, joilla luodaan riskipääoman tarjontaa pantaessa täytäntöön Eurooppa-neuvoston hyväksymää päätöslauselmaa kasvusta ja työllisyydestä.

b) Strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat

Tämä erä sisältää määrän, jonka EIP:n valtuusto päättää vuosittain siirtää tilivuoden tuloksesta käytettäväksi varoihin, joilla helpotetaan tähän uuteen instrumenttiin liittyvien suurehkoja riskejä sisältävien operaatioiden täytäntöönpanoa.

Näihin toimiin liittyvät arvonalennukset vähennetään tästä erästä seuraavien vuosien tuloksista tehtäviä siirtoja suoritettaessa.

14. Verotus

Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehtyyn sopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista määrätään, että saatavat, tuotot ja ryhmän muu omaisuus vapautetaan kaikista välittömistä veroista.

15. Valuutan- ja koronvaihtosopimukset (swap)

Ryhmä tekee valuutanvaihtosopimuksia pääasiassa varainhankintansa yhteydessä, joiden mukaisesti tiettyä valuuttana otetun lainan varat

voidaan muuntaa toiseksi valuutaksi. Samanaikaisesti tehdään valuutatermiinisopimus, jotta otettuun lainaan tarvittava valuutta on eräpäivänä käytettävissä. Saamiset näistä toimista on kirjattu taseen ulkopuolisiin eriin (ks. U kohta).

Ryhmä tekee myös koronvaihtosopimuksia suojautumistarkoituksessa. Niihin liittyvät korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella. Koronvaihtosopimusten nimellismäärät kirjataan taseen ulkopuolisiin eriin.

16. Ennakkomaksut ja siirtosaamiset sekä siirtovelat

Nämä sisältävät:

Ennakkomaksut ja siirtosaamiset: Ennakkomaksuihin ja siirtosaamiin merkitään tilikauden aikana maksetut menot, jotka kohdistuvat seuraaviin tilikausiin, sekä tilikaudelta kertyvät tulot, jotka eräännyvät tilikauden päättymisen jälkeen (pääasiassa korot antolainauksesta).

Siirtovelat: Siirtovelkoihin merkitään ennen tilinpäätöspäivää saadut mutta seuraavalle tilikaudelle kuuluvat tulot sekä kaikki tilikaudelle kuuluvat menot, jotka maksetaan vasta seuraavan tilikauden aikana (pääasiassa korot ottolainauksesta).

17. Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot

Lainoista ja sijoituksista saatujen korkotuottojen ja palkkioiden sekä arvopaperisalkusta saatujen muiden tuottojen lisäksi tähän erään sisältyvät luotonsaajien pankille maksamat korvaukset lainojen ennakaisista takaisinmaksuista. Jotta lainoista saatujen tuottojen ja omien lainojen kulujen osalta noudatettaisiin yhdenmukaista kirjauskäytäntöä, korvaukset lainojen ennakaisista takaisinmaksuista jaksotetaan lainojen jäljellä olevalle juoksuajalle.

18. Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat

Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat jäljempänä esitetyllä tavalla vastaavat kolmea EIR:n nimissä avattua ja säilytettävää tiliiä, joita hoidetaan valtuutuksen perusteella komission lukuun. Näillä tileillä olevat rahamäärät ovat komission omaisuutta niiden nostamiseen asti kutakin kyseistä hanketta varten.

Kasvu- ja ympäristö -pilottihankkeen nojalla ER myöntää maksuttomia takauksia rahoituksen välittäjille pk-yrityksille ympäristöhankkeiden

rahoittamiseen myönnettäviin lainoihin. Lopullinen takausriski säilyy EIR:llä, ja takauspalkkio maksetaan Euroopan unionin talousarviovaroista.

Pk-yritysten takausjärjestelyn ja yritystoimintaa tukevan monivuotisen ohjelman (MAP Equity programme) takausikkunan nojalla EIR:llä on valtuudet antaa takauksia omissa nimissään, mutta komission puolesta ja riskillä.

Teknologiayritysten käynnistysrahoitusohjelman (ETF Start-up) ja MAP-ohjelman pääomasijoitusikkunan nojalla EIR:llä on valtuudet hankkia, hoitaa ja luovuttaa ETF start-up -sijoituksia omissa nimissään, mutta komission puolesta ja riskillä.

Siemenrahoitustoiminnalla pyritään edistämään pääomasijoitusrahastojen sijoitusasiantuntijoiden lisäämistä pitkäkestoisesti. Toiminnan tavoitteena on saada lisää ammattitaitoista henkilökuntaa sekä parantaa pääomasijoitusrahastojen ja yrityshautomoiden valmiuksia saada kokoon siemenrahoitusta.

Euroopan komissio antoi takausrahaston rahavarojen hoidon EIP:lle pankin ja komission välisellä sopimuksella, joka tehtiin marraskuussa 1994.

19. Valtuutuksella hoidettavat varat

Perussäännön 28 artiklan mukaisesti EIR hankkii, hoitaa ja myy pääomasijoitusyhtiöiden osuuksia omissa nimissään, mutta Euroopan yhteisöjen puolesta ja riskillä harkinnanvaraisen hoitosopimuksen mukaisesti, joka on allekirjoitettu Euroopan yhteisöjen kanssa ("ETF Start-up").

EIR:llä on myös valtuudet antaa takauksia omissa nimissään, mutta Euroopan yhteisöjen puolesta ja riskillä harkinnanvaraisen hoitosopimuksen mukaisesti, joka on allekirjoitettu Euroopan yhteisöjen kanssa ("Pk-yritysten takausjärjestely").

20. Sitoumus ostaa EIR:n osakkeet

Myyntioption nojalla, joka koskee jäljellä olevien 785 EIR:n osakkeen ostamista, EIP tarjoutuu ostamaan nämä osakkeet EIR:n muilta omistajilta kolmen vuoden kuluessa 315 000 euron osakekohtaiseen hintaan. Tämä kauppahinta vastaa 3 prosentin suuruista vuotuista arvonnousua vuoden 2000 ostotarjouksesta.

21. Edellistä tilikautta koskevat luvut

Vertailun helpottamiseksi raportointikauden kanssa aiemmin esitettyihin lukuihin on tehty joitakin ryhmittelymuutoksia.

B kohta – Arvopaperisalkku (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat valtion velkasitoumukset (joista 12 671 euroa noteerattomia; 2001: 12 661)	1 530 847	1 519 727
Joukkovelkakirjat ja muut kiinteätuoittiset arvopaperit (noteeratut)	9 434 255	6 681 325
	10 965 102	8 201 052

	Hankinta-arvo	Tilikauden jaksotus	Kirjanpito-arvo	Tulevien kausien jaksotus	Eräpäivän arvo	Markkina-arvo
Investointisalkku	2 845 846	27 626	2 873 473	- 45 531	2 827 942	3 001 315
Rahamarkkinasijoitussalkku:						
- rahamarkkina-arvopaperit, eräpäivä alle 3 kk - A1	3 832 207	—	3 832 207	—	3 832 207	3 832 207
- rahamarkkina-arvopaperit, eräpäivä alle 18 kk - A2	1 263 984	—	1 263 984	—	1 263 984	1 263 984
Joukkovelkakirjasalkku B1 "Credit Spread"	696 768	- 50	699 030	- 103	696 615	699 030
Kaupankäyntisalkku B3 "Global Fixed Income"	397 962	—	402 515 *	—	386 099	402 515
Kaupankäyntisalkku - Myytävissä olevat arvopaperit	52 945	—	52 945 **	—	53 000	52 945
Arvopaperistetut lainat (D kohta)	1 840 948	—	1 840 948	—	1 840 948	1 840 948
	10 930 660	27 576	10 965 102		10 900 795	

* sisältää markkina-arvon lisäyksen 2 312 euroa. ** sisältää markkina-arvon lisäyksen 207 euroa.

C kohta – Luotot ja ennakot luottolaitoksille (muut luotot ja ennakot) (Tuhansia euroja)		
	31.12.2002	31.12.2001
Määräaikaiset talletukset	5 318 298	6 588 593
Vastakkaiset myynti- ja takaisinosto-sopimukset (*)	4 628 791	3 329 340
	9 947 089	9 917 933

(*) Nämä sopimukset sisältävät toimet, jotka tehdään kolmannen säilytysyhteisön kanssa, joka sitoutuu puitesopimuksella takaamaan, että sopimusehtoja noudatetaan erityisesti seuraavan osalta:

- luovuttaminen maksua vastaan;
- vakuuden tarkistaminen;
- vakuudella on velkojan edellyttämä riittävä vakuusmarginaali, joka tarkistetaan päivittäin arvopaperin markkina-arvon perusteella säilyttäjäyhteisön toimesta;
- vakuuden korvaamisen järjestely edellyttäen, että se vastaa kaikkia sopimuksessa esitettyjä ehtoja.

Myönnettyjen lainojen kokonaismäärän koostumus:

- Nostettu osa
- Nostamatta oleva osa

Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä		
	31.12.2002	31.12.2001
Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä	232 443 340	219 993 195
Arvopaperistetut lainat (B kohta)	1 840 948	1 123 215
Antolainaus yhteensä (W kohta)	234 284 288	221 116 410

E kohta — Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit

Tämä erä sisältää (tuhansia euroja):		
	2002	2001
Riskipääomasijoitukset - 139 731 euron arvonalennuksen jälkeen (2001: 22 137)	737 317	683 809
EBRD:n osakkeet	132 188	123 750
Hankitut osakkeet takaamaan saamia	18 781	36 613
	888 286	844 172

Tuhansia euroja	Omistuksessa prosenttia	Yhteensä omat varat	Yhteensä nettotulos	Taseen loppusumma
EBRD (31.12.2001)	3,03	4 183 595	157 182	20 947 293

F kohta – Kiinteistöt, koneet ja kalusto sekä aineettomat hyödykkeet (Tuhansia euroja)

	Maa-alueet	Rakennukset Luxemburg	Rakennus Lissabon	Koneet ja kalusto	Kiinteistöt, koneet ja kalusto yhteensä	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
<i>Hankintameno</i>						
1.1.2002	3 688	119 535	349	22 358	145 930	13 604
Lisäykset	6 727	28 150	0	11 798	46 675	6 947
Siirto	0	0	0	331	331	- 331
Vähennykset	0	0	0	- 5 420	- 5 420	- 5 384
31.12.2002	10 415	147 685	349	29 067	187 516	14 836
<i>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset</i>						
1.1.2002	0	52 693	224	8 485	61 402	5 816
Poistot	0	4 901	14	8 743	13 658	4 787
Siirto	0	0	0	231	231	- 231
Vähennykset	0	0	0	- 5 420	- 5 420	- 5 384
31.12.2002	0	57 594	238	12 039	69 871	4 988
<i>Kirjanpitoarvo</i>						
31.12.2002	10 415	90 091	111	17 028	117 645	9 848
31.12.2001	3 688	66 842	125	13 873	84 528	7 788

Kaikki maa-alueet ja rakennukset ovat ryhmän omassa käytössä. Luxemburgin rakennuksia koskeva luokka sisältää uudisrakennuksen rakennuttamiseen liittyvät kustannukset, yhteensä 851 000 euroa. Rakennuksen on määrä valmistua vuonna 2007.

D kohta — Tase-erittely lainanannosta 31.12.2002 (tuhansia euroja)

Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä (*)			
Myönnettyt lainat yhteenlaskettuina lainan allekirjoituspäivän mukaiseen kurssiin			
403 858 622			
Lisätään:	Oikaisut saamisista	913 355	
	Valuuttaoikaisut	5 509 777	
	Oikaistu positiivinen käypä arvo (IAS 39:n käyttöönoton vaikutus)	723 277	7 146 409
Vähennetään:	Irtisanotut ja peruutetut Pääoman takaisinmaksut	11 109 578	
		167 452 113	
			- 178 561 691
Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä			232 443 340

Lainat, jotka on myönnetty

	Välittäjinä toimiville luottolaitoksille	Suoraan lopulliselle edunsaajalle	Yhteensä 2002	Yhteensä 2001
	92 414 790	103 506 204	195 197 717	185 739 983
	7 412 732	29 109 614	36 522 346	34 253 212
	99 827 522	132 615 819	232 443 340	219 993 195

132 187 500 euron suuruinen määrä (2001: 123 750 500) vastaa ryhmän maksamaa pääomaa 31.12.2002 merkitsemästään 600 000 000 euron osuudesta EBRD:n pääomasta.

Ryhmän osuus merkitystä pääomasta on 3,03 prosenttia.

Jos nämä arvopaperit olisi kirjattu pääomaosuusmenetelmällä, vaikutus ryhmän tulokseen ja omaan pääomaan ei olisi ollut merkittävä.

G kohta – Ennakkoon maksetut ja saadut korkotuet

a) Osa EVJ:ssä Euroopan komissiolta saaduista summista on saatu käyttöön pitkäaikaisena ennakkona. Se on kirjattu vastaavissa erään 9 a. "EVJ:n perusteella ennakkoon maksetut korkotuet".

b) Ennakkoon saadut korkotuet (erä 3 a.) vastattavissa ovat:

- unionin ulkopuolisille hankkeille AKT-valtioiden kanssa allekirjoitetujen yleissopimusten ja Välimeren maiden kanssa tehtyjen pöytäkirjojen perusteella myönnettyjen lainojen korkotuet.
- 3 päivänä elokuuta 1979 annetun Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen (ETY) n:o 1736/79 mukaisesti ja 2 päivänä toukokuuta 1992

allekirjoitetun EFTA-sopimuksen mukaisesti EFTA-maiden perustaman rahoitusjärjestelmän puitteissa pankin varoista myönnettyihin tiettyihin lainoihin Euroopan unionin alueella liittyvät korkotuet.

- korkotukina saadut summat EY:n varoista myönnettyistä lainoista 16 päivänä lokakuuta 1978 (yhteisön uusi väline) (78/870), 15 päivänä maaliskuuta 1982 (82/169) ja 19 päivänä huhtikuuta 1983 (83/200) tehtyjen Euroopan yhteisöjen neuvoston päätösten sekä 3 päivänä elokuuta 1979 annetun Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen (ETY) n:o 1736/79, sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä lokakuuta 1982 annetulla Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksella (ETY) n:o 2790/82, mukaisesti.

H kohta — Muut vastaavat ja vastattavat (Tuhansia euroja)

Muut saamiset:

	31.12.2002	31.12.2001
- Lainat henkilökunnan asuntoihin ja ennakot henkilökunnalle	70 238	82 173
- Euroopan yhteisön lukuun hoidettavissa NCI-järjestelyissä ottolainaukseen liittyen maksettujen ja antolainaukseen liittyen saatujen suoritusten nettosaldo (Erityinen pääluokka)	57 779	107 116
- Saamiset lainatuotoista	449 063	0
- Saamiset swap-sopimuksista	304 467	0
- Saamiset erääntyvästä antolainauksesta	49 461	299 010
- Muut	157 393	50 480
	1 088 401	538 779

Muut velat:

- Euroopan yhteisöjen tilit:		
. erityisen pääluokan toimia ja siihen liittyviä selvitettäviä summia varten	233 364	167 241
. talletustilit	269 420	296 053
- Swap-velat	301 625	0
- Velat erääntyvästä ottolainauksesta	0	172 066
- Henkilökunnan vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus (L kohta)	144 264	133 689
- Muut	87 328	220 345
	1 036 001	989 394

I kohta — Ennakkomaksut ja siirtosaamiset Siirtovelat ja ennakkomaksut (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Vastaavaa:		
Korko- ja palkkiosaamiset	2 181 711	2 377 198
Muut	3 729	1 279
	2 185 440	2 378 477
Vastattavaa:		
Korko- ja palkkiovelat	3 209 683	3 181 619
Siirtyvät tuotot antolainauksesta	585 952	461 868
HIPC-aloite	62 251	67 912
Henkilökunnasta aiheutuneet velat	7 278	7 100
Ulkoisesta liikkuvuudesta aiheutuneet velat	7 500	7 500 (*)
Muut	23 765	53 973
	3 896 429	3 779 972

(*) Sisältyvät tuloslaskelman erään 14 "Satunnaiset kulut" (R kohta).

J kohta — Velat luottolaitoksille (eräpäivä tai irtisanomisaika sovittu) (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
- Lyhytaikaiset velat	1 172 542	597 497
- EBRD:n velkasitoumukset maksetusta pääomasta	10 125	10 125
	1 182 667	607 622

K kohta — Tase-erittely velkakirjalainoista 31.12.2002

Maksu- valuutta	Lainat					Valuutanvaihtosopimukset					Nettomäärä	
	Jäljellä 31.12.2001	Keski- kurssi	Jäljellä 31.12.2002	Keski- kurssi	Erään- tyminen	Maksettava (+) tai saatava (-)					Jäljellä 31.12.2001	Jäljellä 31.12.2002
						31.12.2001	Keski- kurssi	31.12.2002	Keski- kurssi	31.12.2001		
EUR	72 131 851	5,48	77 303 117	5,13	2003/2030	24 174 809 +	5,50	31 127 088 +	3,12	96 306 660	108 430 205	
GBP	48 004 134	6,34	48 068 756	6,17	2003/2040	4 046 143 -	6,35	4 008 082 -	3,79	43 957 991	44 060 674	
DKK	484 099	5,17	363 451	5,26	2003/2010	141 865 +	5,17	90 928 +	2,80	625 964	454 379	
SEK	200 512	5,70	203 763	5,70	2003/2007	864 306 +	5,70	1 178 448 +	3,70	1 064 818	1 382 211	
USD	45 145 774	5,50	44 451 612	5,09	2003/2026	15 983 627 -	5,56	17 553 055 -	1,94	29 162 147	26 898 557	
CHF	3 213 298	3,99	3 199 532	3,61	2003/2014	54 960 -	4,00	56 114 -	5,85	3 158 338	3 143 418	
JPY	3 429 706	3,04	4 052 721	3,56	2003/2032	944 455 -	3,04	1 749 289 -	-0,16	2 485 251	2 303 432	
NOK	314 406	5,67	604 761	5,99	2004/2008	213 796 -	5,67	426 082 -	6,55	100 610	178 679	
CAD	1 474 036	7,98	619 336	7,71	2003/2008	1 402 998 -	7,98	558 912 -	0,00	71 038	60 424	
AUD	462 963	6,28	1 533 196	5,03	2005/2005	462 963 -	6,28	1 533 196 -	0,00			
CZK	247 891	7,55	477 808	6,02	2005/2022	101 167 +	7,55	298 800 +	2,36	349 058	776 608	
HKD	1 767 967	7,12	1 179 981	6,97	2003/2010	1 767 967 -	7,12	1 179 981 -	0,00			
NZD	94 273	6,50	100 125	6,50	2004/2007	94 273 -	6,50	100 125 -	0,00			
ZAR	609 566	12,88	727 895	12,20	2003/2018	371 124 -	12,88	429 651 -	12,91	238 442	298 244	
HUF	161 106	10,02	311 059	9,09	2003/2012	81 573 -	10,02	120 166 -	8,39	79 533	190 893	
PLN	326 416	12,52	430 714	10,93	2003/2017	118 105 -	12,52	261 225 -	0,00	208 311	169 489	
TWD	1 035 766	5,00	1 289 507	4,51	2003/2013	1 035 766 -	5,00	1 289 507 -	0,00			
SKK	46 752	15,63				63 114 +	15,63	113 245 +	8,29	109 866	113 245	
Oikaistu negatiivinen käypä arvo (IAS 39:n käyttöönoton vaikutus)	4 759 190		9 190 838									
YHTEENSÄ	183 909 706		194 108 172									

Joidenkin lainojen takaisinmaksut on sidottu pörssi-indekseihin (hankintameno: 1 580 miljoonaa). Nämä lainat on suojattu kokonaisuudessaan valuutan- tai koronvaihtosopimuksilla.

L kohta — Varaukset (henkilökunnan eläkerahasto) (Tuhansia euroja)

Eläkemaksusitoumukset tarkistettiin 30 päivänä kesäkuuta 2000 käyttämällä projected unit credit -metodia riippumattoman vakuutusmatemaatikon toimesta. Laskelma perustuu seuraaville oletuksille:

- saavutettujen etuuksien nykyisen arvon määrittämisen diskontto-korko on 7 prosenttia;
- keskimääräinen eläkeikä on 62 vuotta;
- elinkustannusten kohoamisen ja urakehityksen yhteisvaikutus on keskimäärin 4 prosenttia;
- eläkkeisiin tehdyt tarkistukset ovat 1,5 prosenttia;
- irtisanoutumisen todennäköisyys ennen 55 vuoden ikää on 3 prosenttia;
- käytetään vakuutusteknisiä taulukoita EVK/PRASA 90.

Ryhmän sitoumukset katsotaan katetuiksi tämän tarkistuksen jälkeen.

Muutokset eläkerahaston varauksissa:

- varaukset 31.12.2001	474 951
- maksut vuoden aikana	- 19 037
- vuosikustannus	61 841
- varaukset 31.12.2002	517 755

Näihin lukuihin ei sisälly vastuuta henkilökunnan vapaaehtoisen lisä-eläkevakuutuksen osalta (eläkemaksuihin perustuva eläkejärjestelmä). Tämä on kirjattu erään Muut velat / Muut (tilinpäätöksen liitetietojen H kohta) arvolla 144,3 miljoonaa euroa (2001: 133,7 milj. euroa).

EIR:n eläkejärjestelmä perustuu eläkemaksuista kertyviin suorituksiin, ja sitä hoidetaan ulkoisesti.

M kohta — Varaus pankki- ja takaustoiminnan yleisiin riskeihin
(Tuhansia euroja)

a) 31 päivänä joulukuuta 2002 yleisen riskirahaston saldo, joka oli 1 105 000, muodostui seuraavasti:

	31.12.2002	31.12.2001
Varaus vuoden alussa	1 080 000	935 000
Muutos vuoden aikana	25 000	145 000
Varaus vuoden lopussa	1 105 000	1 080 000

25 miljoonan euron summa siirrettiin tilivuoden 2002 tuloksesta (ks. tilinpäätöksen liitetietojen A kohdan 13. a. alakohta)

b) 31 päivänä joulukuuta 2002 takaustoiminnan varauksen saldo, joka oli 42 357, muodostui seuraavasti:

	31.12.2002	31.12.2001
Varaus vuoden alussa	24 312	45 005
Muutos vuoden aikana	26 427	19 665
Palautus TEN-takausvarauksesta (Q kohta)	0	- 40 000
Varauksesta käytetty	- 8 382	- 358
Varauksen saldo	42 357	24 312

N kohta — Korkojen ja vastaavien tuottojen jakautuminen maantieteellisten markkina-alueiden mukaan (tuloslaskelman 1 erä)
(Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Saksa	1 454 812	1 552 900
Ranska	1 146 295	1 227 998
Italia	1 145 673	1 369 824
Yhdistynyt kuningaskunta	1 205 993	1 377 507
Espanja	1 017 252	1 219 248
Belgia	172 412	213 288
Alankomaat	119 671	149 850
Ruotsi	147 968	177 804
Tanska	186 848	247 954
Itävalta	136 309	152 647
Suomi	124 832	115 649
Kreikka	414 251	389 539
Portugali	496 335	525 726
Irlanti	93 772	113 859
Luxemburg	28 597	26 829
Yhteensä	7 891 020	8 860 622
Unionin ulkopuoliset maat	1 009 465	1 061 294
Yhteensä	8 900 485	9 921 916
Erittelemättömät tuotot (1)	899 454	835 264
Yhteensä	9 799 939	10 757 180

(1) Erittelemättömät tuotot:

Arvopaperituotot investointisalkusta	229 350	180 039
Arvopaperituotot lyhytaikaisista arvopapereista	170 647	87 931
Rahamarkkinatuotot	487 134	556 761
EIR:n takauspalkkiot (EIP:n vastatakuu)	12 323	10 533
Yhteensä	899 454	835 264

O kohta — Arvopaperi- ja valuuttatoiminnan nettotulos: (tuloslaskelman 5 erä)

Tulos sisältää seuraavat erät (tuhansia euroja):

	31.12.2002	31.12.2001
ALM-swapien nettotulos	- 132 342	- 60 756
Käyvän arvon suojauksen nettotulos	3 211	6 124
Kaupankäyntisalkku	0	133
Yhteensä	- 129 131	54 499
Muu arvopaperi- ja valuuttatoiminta	20 212	6 760
Yhteensä	- 108 919	- 47 739

P kohta — Saatujen palkkiotuottojen jakautuminen maantieteellisten markkina-alueiden mukaan: (tuloslaskelman 3 erä)
(Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Italia	1	2
Yhdistynyt kuningaskunta	50	59
Tanska	0	1
Irlanti	17	20
Yhteensä	68	82
Yhteisön toimielimet	20 447	22 506
Erittelemättömät tuotot (EIR)	13 815	9 941
Yhteensä	34 066	32 529

Q kohta — Yleiset hallintokulut (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Palkat ja palkkiot	115 356	106 813
Sosiaaliturva- ja muut sosiaalikulut	54 096	51 856
Henkilöstökulut	169 943	158 669
Yleiset kulut ja hallintomenot	63 471	52 869
Yhteensä	232 923	211 538

EIP-ryhmän henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 1 171 henkilöä (1 132 edellisenä vuonna).

R kohta — Satunnaiset tuotot ja kulut

a) Satunnaiset tuotot

Tämä erä sisältää:

31.12.2001:

- 40 miljoonan euron summan, joka vastaa palautusta EIR:n TEN-takausvarauksesta pankin antaman vastatakuun johdosta.

b) Satunnaiset kulut (tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Ulkoista liikkuvuutta koskeva varaus	0	7 500
Erityiset muuntokurssit	0	3 864
Yhteensä	0	11 364

S kohta — Talletukset erääntyneiden lainanlyhennyksien ja korkojen maksamiseksi

Erä sisältää pankin liikkeeseen laskemista velkakirjoista erääntyneet korot ja lyhennykset, jotka pankki on suorittanut maksun hoitaville edustajilleen, mutta joita velkakirjojen haltijat eivät ole esittäneet maksettaviksi.

T kohta — Rahoitusinstrumenttien arvioitu käypä arvo

Ryhmä kirjaa taseen rahoitusinstrumentit (kaupankäyntisalkkua lukuun ottamatta) alkuperäiseen hankintamenoon perustuen sen määräisinä, mitä niistä on maksettu tai saatu valuuttoina. Vastaavissa ja vastattavissa esitettyjen rahoitusinstrumenttien (pääasiassa lainat, kassavarat, arvopaperit ja omat lainat pitkäaikaisten valuutan- tai koronvaihotosopimusten jälkeen) käypä arvo verrattuna niiden kirjanpitoarvoon on esitetty seuraavassa taulukossa:

(miljoonaa euroa) 31.12.2002	Varat		Velat	
	Kirjanpitoarvo netto	Arvioitu käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Arvioitu käypä arvo
- Lainat	197 762	205 960	—	—
- Investointisalkku	2 873	3 077	—	—
- Likvidit varat	11 140	11 140	—	—
- Omat lainat swapien jälkeen	—	—	199 348	191 846
YHTEENSÄ	211 775	219 454	199 348	191 846

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat muodostavien instrumenttien arvioidut käyvät arvot määritellään kohteen rahavirtojen ja pankin varainhankintakäyrän perusteella. Käyrä kuvastaa pankin rahoituskuuluja tilivuoden lopussa.

U kohta — Riskienhallinta

Ryhmän on varauduttava seuraaviin merkittäviin riskeihin:

- * luottotappioriski
- * korkoriski
- * likviditeettiriski
- * valuuttakurssiriski.

Luottotappioriski

Luottotappioriski koskee etupäässä ryhmän lainanantoa ja vähäisemmässä määrin rahamarkkinainstrumentteja, kuten sijoitussalkun, suojaussalkun tai kaupankäyntisalkun kiinteätuottoisia joukkovelkakirjoja, sijoitustodistuksia tai pankkien välisiä määräaikaista tilejä.

Johdannaisinstrumenttien käyttöön liittyvää luottotappioriskiä on eritelty jäljempänä tilinpäätöksen liitetietojen V kohdassa.

Luottotappioriskien hallinta perustuu sekä vastapuolesta johtuvan luottoriskien että vastapuolen vakavaraisuuden arvioon.

Lainanantoon, rahamarkkinoihin ja johdannaisinstrumentteihin liittyvän luottoriskien hallinnasta vastaa suoraan pankin hallituksen alaisuudessa toimiva riippumaton luottoriskit-yksikkö. Ryhmällä on siten luottotappioriskien määrittelyä ja valvontaa varten oma toiminnallisesti riippumaton rakenne.

Lainat

Lainasalkkuun kohdistuvan luottoriskien rajaamiseksi ryhmän lainoja voivat saada ainoastaan pitkällä aikavälillä vakavaraisiksi osoittautuneet lainanottajat, jotka voivat tarjota riittävinä pidettävät vakuudet.

Jotta lainoihin liittyviä luottoriskejä voitaisiin tehokkaasti arvioida ja hallita, ryhmä on luokitellut lainansa yleisesti hyväksytyjen kriteerien mukaisesti, jotka perustuvat luotonottajan laatuun, tarjottuun vakuuteen tai mahdollisesti takaajaan.

Lainasalkkuun liittyvät takaukset eriteltyinä 31.12.2002 (miljoonaa euroa):

- Euroopan unionin alueella:

		Takaaja				Ilman muodollista takausta (2)	Yhteensä
		Jäsenvaltiot	Julkiset laitokset (1)	Pankit "A-alue"	Yhtiöt (1)		
Lainanottaja	Jäsenvaltiot						
	Julkiset laitokset	18 117	14 489	1 675	810	1 396	36 487
	Pankit "A alue"	13 448	31 943	10 834	16 109	14 528	86 862
	Yhtiöt	9 398	1 520	19 762	27 066	6 317	64 063
	Yhteensä 2002	40 963	47 952	32 271	43 985	35 247	200 418
	Yhteensä 2001	41 545	36 968	32 589	45 030	34 809	190 941

(1) Saamisten siirroilla taatut lainat on luokiteltu lopullisen edunsaajan laadun mukaan.

(2) Lainat, joihin ei vaadita muodollista takausta lainanottajan vakavaraisuusasteen ollessa itse riittävä takuu. Sopivilla sopimuslausekkeilla taataan pankin oikeudet saada riippumattomat vakuudet tiettyjen tapahtumien käynnistytessä.

- Euroopan unionin ulkopuolella:

	2002	2001
Takaus:		
Jäsenvaltiot	1 677	1 881
Yhteisön budjetti	21 661 (*)	21 530 (*)
Jäsenyyteen valmistava rahoitusjärjestelmä	9 805	6 765
	33 143	30 176

(*) joista 2 546 miljoonaa jaetulla riskillä, kuten alla on esitetty (2001: 2 969 miljoonaa).

Yhteisön ulkopuolelle myönnettyt lainat (lukuun ottamatta jäsenyyteen valmistavaan rahoitusjärjestelmään liittyviä) on viime kädessä tur-

vattu takauksilla yhteisön tai jäsenvaltioiden budjetista (AKT- ja MMA-lainat). Kaikilla alueilla [Etelä-Afrikka, Välimeren maat, Keski- ja Itä-Euroopan maat (KIE), Aasian ja Latinalaisen Amerikan maat] AKT:ta ja MMA:ta lukuun ottamatta, lainojen osalta, joilla on valtion takaus, kaikki riskit katetaan viime kädessä yhteisön budjetista.

Euroopan unionin neuvoston uusilla sopimuksilla, tehty 14.4.97 (viite 97/256/CE) otettiin käyttöön riskinjaon käsite ("risk-sharing"). Sen perusteella tietyt pankin antolainat taataan kolmansien osapuolten vakuuksilla liiketoiminnallisen riskin osalta budjetista tulevan takauksen kattaessa ainoastaan poliittiset riskit, jotka johtuvat pakkolunastuksesta, sodasta tai kansalaislevottomuuksista tai ettei valuuttaa voida siirtää. Toistaiseksi 3 231 miljoonaa euroa jaetulla riskillä on allekirjoitettu tämän sopimuksen puitteissa.

Jäsenyyteen valmistavaan rahoitusjärjestelmään perustuvilla lainoilla (9 805 miljoonaa euroa) ei ole yhteisön tai jäsenvaltioiden budjetista myönnettävää takausta.

LAINAT UNIONIN ULKOPUOLISIIN INVESTOINTEIHIN

Lainojen jakautuminen takausmuodon mukaan 31.12.2002 (Tuhansia euroja)

Rahoitus sopimus	Jäljellä oleva määrä 31.12.02	Jäljellä oleva määrä 31.12.01	Rahoitus sopimus	Jäljellä oleva määrä 31.12.02	Jäljellä oleva määrä 31.12.01
<i>Jäsenvaltioiden takaus</i>			<i>Yhteisön budjettitakaus 70 %</i>		
AKT-maat ja MMA yhteensä, Lomén toinen sopimus	4 404	8 924	Etelä-Afrikka, 375 milj., valtuuston päätös 29.1.1997	277 528	327 031
AKT-maat ja MMA yhteensä, Lomén kolmas sopimus	118 575	177 225	Aasia ja Latinalainen Amerikka II, 900 milj.	867 572	995 196
AKT-maat ja MMA yhteensä, Lomén neljäs sopimus	677 506	867 832	Aasia ja Latinalainen Amerikka, väliaikainen, takaus 70 % ja jaetulla riskillä, 122 milj.	101 539	135 063
AKT-maat ja MMA yhteensä, Lomén neljäs sopimus, toinen rahoituspöytäkirja	876 688	826 818	Bosnia-Hertsegovina, 100 milj., 1999/2001	99 544	100 122
<i>Jäsenvaltioiden takaus yhteensä</i>	<i>1 677 173</i>	<i>1 880 799</i>	Välimeren alueen kumppanusmaat, 2 310 milj., valtuuston päätös 29.1.1997	2 104 321	2 385 402
<i>Yhteisön budjettitakaus 100 %</i>			Makedonia, 150 milj., 1998-2000	150 000	150 000
Etelä-Afrikka, 300 milj., valtuuston päätös 19.6.1995	184 859	205 887	KIE-maat, 3 520 milj., valtuuston päätös 29.1.1997	2 977 145	3 360 841
Aasia ja Latinalainen Amerikka I, 750 milj.	393 484	587 466	<i>Yhteisön budjettitakaus 70 % yhteensä</i>	6 577 649	7 453 655
Aasia ja Latinalainen Amerikka, väliaikainen, takaus 100 %, 153 milj.	93 664	115 711	<i>Yhteisön budjettitakaus 65 %</i>		
KIE-maat, 1 mrd., valtuuston päätös 29.11.1989	447 100	582 878	Etelä-Afrikka, 825 milj., 7/2000-7/2007	243 562	202 533
KIE-maat, 3 mrd., valtuuston päätös 2.5.1994	2 220 491	2 491 321	Aasia ja Latinalainen Amerikka III, 2/2000-7/2007	988 461	941 255
KIE-maat, 700 mrd., valtuuston päätös 18.4.1991	255 222	329 195	Välimeren alueen kumppanusmaat II, 2/2000-7/2007	3 164 588	1 905 885
<i>Yhteisön budjettitakaus 100 % yhteensä</i>	3 594 820	4 312 458	KIE-maat, 9 280 milj., 2/2000-7/2007	2 848 245	1 979 920
<i>Yhteisön budjettitakaus 75 %</i>			Turkki erityisohjelma - 2001	130 000	0
Välimeren alueen rahoituspöytäkirjat	3 334 112	3 903 857	Turkki, TERRA-ohjelma, 11/1999-11/2002	450 000	450 000
Jugoslavia, 18 artikla, 1984	15 580	21 159	<i>Yhteisön budjettitakaus 65 % yhteensä</i>	7 824 856	5 479 593
Jugoslavia, ensimmäinen rahoituspöytäkirja	23 511	34 555	<i>Yhteisön budjettitakaus yhteensä</i>	21 660 420	21 530 142
Jugoslavia, toinen rahoituspöytäkirja	168 588	193 597	<i>Jäsenyyteen valmistava rahoitusjärjestelmä yhteensä</i>		
Slovenia, ensimmäinen rahoituspöytäkirja	121 304	131 268	9 805 108	6 764 930	
<i>Yhteisön budjettitakaus 75 % yhteensä</i>	3 663 095	4 284 436	33 142 701	30 175 871	

Alla on esitetty lainat (miljoonaa euroa) tilikauden lopussa luotonottajan toimialan mukaan:

Eräntymisajat	Toimiala				
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	YHTEENSÄ 2002	YHTEENSÄ 2001
Energia	1 893	9 397	12 032	23 322	23 751
Liikenne	2 060	11 465	40 479	54 004	51 496
Televiestintä	2 473	6 461	2 926	11 860	14 380
Vesi ja viemäröinti	1 048	4 361	9 016	14 425	12 738
Muut luokittelemattomat infrastruktuurit	534	3 332	5 185	9 051	8 143
Maatalous, metsänhoito, kalastus	57	156	143	356	366
Teollisuus	2 501	7 996	4 254	14 751	15 132
Palvelut	226	1 445	1 218	2 889	2 418
Globaalilainat	4 416	22 122	34 726	61 264	54 497
Koulutus, terveydenhuolto	59	616	4 442	5 117	3 942
Oikaistu positiivinen käypä arvo IAS 39:n käyttöönoton vaikutus)	0	0	0	723	33
	15 267	67 351	114 421	197 762	186 896

Treasury-toiminta

Treasury-toimintaan (mm. arvopaperisalkku, yritystodistukset, määräaikaistilit) liittyviä riskejä valvotaan tiukasti valitsemalla huolellisesti korkeatasoinen osapuoli tai lainan liikkeeseen laskija.

EIP:n johto on antanut arvopaperisalkkua ja käytettäviä rahamarkkinainstrumentteja koskevia liimittejä lähinnä kansainvälisten luokituslaitosten osapuolille antaman luottokelpoisuusluokituksen perusteella. Luottoriskien valvonnasta vastaava yksikkö tarkistaa säännöllisin välein liimittit.

Oheisessa taulukossa on esitetty prosentteina arvopaperisalkkuun ja rahamarkkinainstrumentteihin liittyvä riski toisen osapuolen tai lainan liikkeeseen laskijan luottokelpoisuuden mukaan.

Prosenttia 31.12.2002	Arvopaperisalkku prosenttia	Rahamarkkina- instrumentit prosenttia
Moody's'in tai vastaavan luokitus		
AAA	80	12
P1	0	17
AA1-AA3	14	45
A1	3	15
Alempi kuin A1	2	10
Ei luokitusta	1	1
Yhteensä	100	100

Korkoriski

Ryhmällä on uusi taseenhallinnan (ALM) rakenne, joka soveltaa rahoitusmarkkinoiden parhaita käytäntöjä, ja erityisesti Asset-Liability Management Committee (ALCO) suoraan ryhmän hallituksen alaisuudessa. Tähän liittyen pankki on päättänyt erityisestä taseenhallinnan strategiasta, jonka mukaan omien varojen keskimääräinen sijoitusaika on noin viisi vuotta suojaten ryhmää tuottojensa merkittävältä vaihtelulta pitkällä aikavälillä.

Olettaen, että omien varojen laskennallinen kanta on edellä mainitun omien varojen noin viiden vuoden duraatiotavoitteen mukainen, 0,01 prosentin koronnousu kaikkien valuuttojen osalta johtaa ryhmän nettoarvon ja ALM-strategiasta johtuvan arvon eron lisääntymiseen 143 000 eurolla.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu ryhmän korkoriskit. Siinä on esitetty nimellismäärät korontarkistusperiodeittain.

Korontarkistusperiodi (miljoonaa euroa):

	Alle 3 kk	3-6 kk	6 kk 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä 31.12.2002	Yhteensä 2001
Varat							
Lainat (bruttoarvo)	105 662	2 912	5 635	36 614	46 939	197 762	186 863
Nettorahavirta	10 658	182	544	1 259	1 370	14 013	13 183
	116 320	3 094	6 179	37 873	48 309	211 775	200 046
Velat							
Lainat ja swapit	135 268	- 4 167	3 558	28 665	36 024	199 348	174 794
Korkoriski	- 18 948	7 261	2 621	9 208	12 285		

Likviditeettiriski

Alla olevassa taulukossa on erittely vastaavista ja vastattavista eräntymisajan mukaisesti ryhmiteltyinä jäljellä olevan juoksuajan mukaan tilinpäätöspäivästä sopimuksen mukaiseen eräpäivään.

Vastaavat ja vastattavat, joilla ei ole sopimuksen mukaista eräpäivää, on ryhmitelty luokkaan "Määrittämätön eräpäivä".

LIKVIDITEETTIRISKI (miljoonaa euroa)

Eräpäivä	Alle 3 kk	3 kk - 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Määrittämätön eräpäivä	Yhteensä
Vastaavaa						
Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	16					16
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat valtion velkasitoumukset	20	152	793	566		1 531
Muut luotot ja ennakot: vaadittaessa maksettavat	118					118
muut	9 947					9 947
	10 065					10 065
Lainananto:						
luottolaitoksille	1 497	5 322	32 409	53 187		92 415
asiakkaille	1 383	7 063	34 709	59 628	723	103 506
	2 880	12 385	67 118	112 815	723	195 921
Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuottoiset arvopaperit	4 148	897	1 585	2 804		9 434
Muut vastaavat					17 710	17 710
Vastaavaa yhteensä	17 129	13 434	69 496	116 185	18 433	234 677
Vastattavaa						
Velat luottolaitoksille	1 173	4	6			1 183
Velkakirjalainat	13 211	10 794	95 564	65 348	9 191	194 108
Valuutanvaihtosopimusten arvonoi-kaisut	99	18	2 985	447	5 447	8 996
Oma pääoma, rahastot ja tulos					24 343	24 343
Muut vastattavat					6 047	6 047
Vastattavaa yhteensä	14 483	10 816	98 555	65 795	45 028	234 677

Vakavaraisuutensa turvaamiseksi sekä käteisvarojen saannin takaamiseksi ennakoitua odottamattomien maksutarpeiden varalta ryhmään on muodostettu arvopaperisalkku (B kohta), josta käytetään nimitystä investointisalkku. Salkku sisältää etupäässä ensiluokkaisten osapuolten liikkeeseen laskemia kiinteätuottoisia arvopapereita, suurimmaksi osaksi jäsenvaltioiden liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja, jotka on tarkoitettu säilyttää niiden eräpäivään asti.

Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriski kohdistuu toiminnan marginaaleihin ja muina valuuttoina kuin euroina oleviin yleisiin kuluihin. EIP-ryhmän tavoitteena on valuuttakurssiriskin eliminoiminen vähentämällä valuuttakohtaisia nettopositiota suosimalla kansainvälisiä valuuttamarkkinaoperaatioita.

Valuuttapositio (miljoonaa euroa)

Valuutta	Euro	Englannin punta	US-dollari	Muut valuutat	Yhteensä paitsi euro	Kaikki yhteensä
Vastaavaa						
Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	7	9			9	16
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat valtion velkasitoumukset	1 531					1 531
Muut luotot ja ennakot:						
vaadittaessa maksettavat	85	3	11	19	33	118
muut	6 676	995	860	1 416	3 271	9 947
	6 761	998	871	1 435	3 304	10 065
Lainananto:						
luottolaitoksille	53 169	24 264	13 357	1 625	39 246	92 415
asiakkaille	68 572	17 658	11 253	6 023	34 934	103 506
	121 741	41 922	24 610	7 648	74 180	195 921
Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuottoiset arvopaperit	7 027	1 125	950	332	2 407	9 434
Muut vastaavat	15 719	848	663	480	1 991	17 288
Vastaavaa yhteensä	152 786	44 902	27 094	9 895	81 891	234 677
Vastattavaa						
Velat luottolaitoksille	786	397			397	1 183
Velkakirjalainat:						
liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjat	86 339	47 681	44 452	14 738	106 871	193 210
muut	155	388		355	743	898
	86 494	48 069	44 452	15 093	107 614	194 108
Valuuttavaihtosopimusten arvonoikausut	36 904	- 4 313	- 17 895	- 5 700	- 27 908	8 996
Oma pääoma, rahastot ja tulos	24 343					24 343
Muut vastattavat	4 263	757	534	493	1 784	6 047
Vastattavaa yhteensä	152 790	44 910	27 091	9 886	81 887	234 677
Taseen ulkopuolella	3	- 2	- 1			
Nettopositio 31.12.2002	1	- 10	2	9		
Nettopositio 31.12.2001	- 15	2	4	9		

V kohta — Johdannaistuotteet

Johdannaistuotteet ovat sopimuksia, joiden arvo vaihtelee niiden perustana olevan arvopaperin, koron, valuutan tai indeksin arvon mukaan.

1. Rahoituksen hankinnassa

Ryhmä käyttää johdannaisia pääasiassa omissa rahoituksen hankinnassa, jotta hankittujen varojen valuutat ja korot vastaisivat myönnettyjen lainojen varoja ja korkoja, sekä keventääkseen varainhankinnan kuluja.

Käytetyimmät johdannaiset ovat:

- * valuuttaswap
- * korkoswap
- * Deferred rate setting agreement (DRS)
- * arvopaperiswap.

Valuuttaswap

Valuuttaswap on sopimus, jolla lainoina hankitut varat sovitaan vaihdettavaksi toiseen valuuttaan ja samanaikaisesti tehdään termiinisolimus, jolla molemmat valuutat vaihdetaan tulevaisuudessa.

Korkoswap

Korkoswap on koronmaksujen vaihtamisesta tehty sopimus eli koronvaihtosopimus, jossa vaihtuva korko vaihdetaan kiinteään korkoon tai päinvastoin.

Deferred rate setting agreement (DRS)

Tämä rahoitusjohdannaisinstrumentti on rinnastettavissa koronvaihtosopimukseen (kiinteä korko / vaihtuva korko tai päinvastoin). Sen käyttö on kuitenkin erityisen ominaista EIP:n kaltaisille pitkäaikaista rahoitusta tarjoaville rahoituslaitoksille, jotka lainaavat huomattavia summia pääomamarkkinoilta.

Arvopaperiswap

Arvopaperiswapit on tarkoitettu sellaisiin joukkovelkakirjoihin tehtäviä sijoituksia varten, joiden rahavirrat eivät ole toivotun kaltaiset. Näillä vaihto-operaatioilla tietyt sijoitukset muunnetaan vaihtuvakorkoisiksi instrumenteiksi, joilla on kolmen kuukauden kuponkikorko ja tarkistettava korkoperiodi. Menettelyllä pankki voi välttää korkorisikin ja/tai valuuttakurssirisikin samalla kun luottotappioriski säilyy pankilla aiotulla tavalla.

Korko- ja valuuttaswapeilla ryhmä voi muuttaa rahoitussalkkunsaa korko- ja valuuttarakennetta asiakkaitensa kysyntää vastaavaksi ja myös avata pääsyn tietyille pääomamarkkinoille siten, että vaihdetaan vastapuolten kanssa niiden kyseisille markkinoille pääsyn edulliset ehdot. Näin voidaan alentaa omia rahoituskustannuksia.

Pitkäaikaisia johdannaisia käytetään ainoastaan varainhankintaan sekä pienentämään markkinariskejä. Johdannaisia ei käytetä kaupan-käyntitarkoituksiin.

Kaikkien rahoitussalkkuun liittyvien korko- ja valuuttaswapien erääntymisajat ovat yhdenmukaiset niitä vastaavien lainojen kanssa ja ovat siten pitkäaikaisia.

Johdannaisiin liittyviltä luottotappioriskeiltä suojautuminen

Luottotappioriski on ryhmälle syntyvä tappio, jos vastapuoli ei kykene suoriutumaan maksuvelvollisuksistaan.

Johdannaiskaupan erityisestä luonteesta ja monimutkaisuudesta joh-tuen ryhmä on muotoillut joukon menettelyjä, joilla se voi suojautua johdannaisten käyttöön liittyviltä tappioilta.

Sopimuskehys:

Kaikkiin ryhmän pitkäaikaisiin johdannaiskauppoihin sovelletaan ter-miinikaupan puitesopimuksia, ja epätavallisten rakenteiden ollessa kysymyksessä "Takuulisopimuksia", joissa määrätään sitoumusten vakuusehdot. Tällaiset sopimukset ovat yleisesti hyväksytyjä ja käytet-tyjä.

Vastapuolten valitseminen:

Luottoluokitus alussa vähintään A1. Ryhmä voi irtisanoa sopimuksen ennaikaisesti, jos luokitus laskee tietyn tason alapuolelle.

Limiitit:

- vastapuolen johdannaisten määrän markkinanettoarvo
- vastapuolen vakuuksettomat sitoumukset
- lisäksi erityiset keskittymislimiitit, jotka esitetään nimellismäärinä.

Kaikki limiitit mukautetaan dynaamisella tavalla vastapuolten luotto-jen laatuun.

Valvonta:

Johdannaistorfolio arvioidaan säännöllisesti ja sitä verrataan limiit-teihin.

Vakuudet:

- johdannaisten sen määrän vakuuksina, joka ylittää vakuuksettomien sitoumusten enimmäismäärän, on käteisarvat ja ensiluokkaiset jouk-kovelkakirjat

- erittäin monimutkaisille epälikvideille transaktioille vaaditaan vakuudet, joi-den määrä on suurempi kuin niiden sen hetkinen markkina-arvo

- yksityisten vastapuolten johdannaistorfolio ja annetut vakuudet arvioidaan säännöllisesti ja tämän perusteella vakuuksia voidaan joko lisätä tai alentaa.

Johdannaisiin liittyvät luottotappioriskit vaihtelevat useiden eri teki-jöiden mukaan (mm. korko ja valuuttakurssi), ja ovat yleensä vain pieni osa niiden laskennallisesta arvosta. EIP:n osalta, joka solmii ainoastaan suoraan johdannaissopimuksia, luottotappioriski arvioidaan Kansainvälisen Järjestelypankin (BIS) suosittelemalla "current expo-sure" -menetelmällä. Tällöin luottotappioriski on ilmaistu sopimusten positiivisina korvausarvoina korotettuna transaktiolle ominaisilla mah-dollisilla riskeillä, jotka riippuvat sen kestosta ja luonteesta ja paino-tettuna vastapuolen luokan mukaisella kertoimella (painotettu BIS 2 riski).

Oheisissa taulukoissa on esitetty valuuttaswapien sekä yhdistettyjen korkoswapien ja DRS-sopimusten erääntymisajat niiden laskennallisten määrien mukaan sekä niihin liittyvä luottotappioriski.

Valuuttaswapit (miljoonaa euroa)

	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä 31.12.2002	Yhteensä 2001
Laskennallinen määrä	5 251	30 071	3 156	2 316	40 794	38 567
Diskontattu nettoarvo	- 119	- 1 592	- 249	216	- 1 744	2 282
Luottotappioriski (painotetun BIS 2:n mukaan)	79	539	46	204	867	1 357

On huomattava, että valuuttaswapeihin liittyvät saatavat ja maksettavat laskennalliset määrät on kirjattu taseen ulkopuolisiin eriin (katso 2 kohta, lyhytaikaiset swapit).

Korkoswapit ja DRS (miljoonaa euroa)

	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä 31.12.2002	Yhteensä 2001
Laskennallinen määrä	11 864	63 428	20 357	32 770	128 419	109 868
Diskontattu nettoarvo	319	3 221	1 048	2 013	6 601	4 817
Luottotappioriski (painotetun BIS 2:n mukaan)	105	1 048	510	836	2 498	1 732

Ryhmä ei ole käyttänyt yleensä optiosopimuksia riskeiltä suojautumi-ssaan. Rahoitusmarkkinoilta mahdollisimman edullisesti tehtävässä varainhankinnassa pankki kuitenkin tekee lainasopimuksia, joihin liit-tyy etenkin korko-optioita tai pörssi-indeksi-optioita. Nämä lainat on katettu vaihtosopimuksilla vastaavalta markkinariskiltä suojautumi-seksi.

Oheisessa taulukossa on esitetty lainoihin liittyvien eri optiosopimus-ten lukumäärä ja laskennallinen määrä:

	Sisällytetty optio	Pörssi- indeksi	Strukturoitu korkokuponki tai vastaava
Transaktioiden lukumäärä	169	20	27
Laskennallinen määrä (miljoonaa euroa)	7 427	1 580	2 903
Diskontattu nettoarvo	- 121	- 197	226

Kaikkiin lainoihin sisältyvät tai niihin liittyvät optiosopimukset ovat keskinäisesti neuvoteltavissa.

Näihin optioihin ei yleensä liity luottotappioriskiä joitakin pörssi-indeksi-perustuvia erä lukuun ottamatta, jotka on kuitenkin turvattu vakuudella, jota seurataan säännöllisesti.

Riskit luokituksen mukaan

Kaikki uudet transaktiot allekirjoitetaan vastapuolten kanssa, joiden luokitus on vähintään A1. Salkku keskittyy siten enimmäkseen vasta-puoliin, joiden luokitus on vähintään A1.

Luokitus	Prosenttia nimellisarvosta	Markkinariski, netto	Luottotappioriski BIS2
Aaa	8,5	574	1 227
Aa1-Aa3	53,2	531	3 784
A1	35,7	70	2 766
A2-Baa3	2,1	10	258
Ei luokitusta	0,6	0	191
Yhteensä	100	1 185	8 226

2. Likvidien varojen hallinnassa

Ryhmä turvautuu myös lyhytaikaisiin valuuttavaihtosopimuksiin, jotta sen valuuttapositiot vastaisivat operatiivisia kassavaroja suhteessa käytettyyn viitevaluuttaan, euroon, sekä hoitaakseen lainojen maksuun tarvittavat valuuttavirrat.

Lyhytaikaisten valuuttaswapien laskennallinen arvo tilivuoden lopussa oli 2 290 miljoonaa euroa, kun se vuotta aikaisemmin oli 2 025 miljoonaa euroa.

3. IAS-standardi 39

• ALM-tavoitteiden mukaiset johdannaiset

Pankin toiminnan lähtökohtana on korkean ja vakaan tuoton säilyttäminen ja pankin taloudellisen arvon turvaaminen. Tätä varten pankki:

- on omaksunut omia varoja koskevan sijoitusprofiilin, jolla varmistetaan, että pankin tulovirta pysyy vakaana ja korkeana,

- huolehtii korkokateriskistä tähän investointiprofiiliin nähden.

Korkokateriskin hallinnassa pankki käyttää luonnollista suojautumista ("natural hedges") anto- ja ottolainoilla tai suojautuu rahoitustoimilla kokonaisuudessaan kaikilta riskeiltä (korkoswapit).

Kun kysymyksessä on tasehallinnassa käytettävät makrosuojausswapit, IAS-standardin 39 mukaisesti näiden arvostaminen tapahtuu markkina-arvoon (käypä arvo).

Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

• Suojausinstrumentteina käytetyt johdannaiset

Pankin swap-sopimukset tehdään valtaosin liikkeeseen laskettujen lainojen suojaustarkoituksessa. Nämä johdannaissopimukset sekä suojatut omat lainat arvostetaan käypään arvoon.

Oheisissa taulukoissa on esitetty pelkistettynä suojauskohteet, suojattavan riskin tyyppi, suojausinstrumentti ja sen käypä arvo.

Suojausinstrumentteina käytetyt johdannaiset (miljoonaa euroa)

Suojausinstrumentti				Suojauskohde	
Suojausinstrumentti	Kuvaus	Positiivinen käypä arvo EUR	Negatiivinen käypä arvo EUR	Kuvaus suojauskohdeesta	Tasearvo
Korkoswap	Saatu kiinteäkorkoisena - Maksetaan vaihtuvakorkoisena	5 382	- 1 020	Kiinteäkorkoinen velka	4 362
Kokoswap	Saatu strukturoidulla korolla - Maksetaan vaihtuvakorkoisena	462	- 331	Strukturoitu velka	131
Kokoswap	Saatu strukturoidulla korolla - Maksetaan kiinteäkorkoisena	214	- 3	Strukturoitu velan korko	211
Kokoswap	Saatu vaihtuvakorkoisen - Maksetaan kiinteäkorkoisena	96	- 1 457	Kiinteäkorkoiset antolainat	- 1 361
Valuuttaswap	Saatu valuutta A - Maksetaan valuutta B	358	- 355	Kiinteäkorkoinen valka valuutassa B	3
Valuuttaswap	Saatu valuutta A kiinteällä korolla - Maksetaan valuutta B vaihtuvalla korolla	1 580	- 1 011	Kiinteäkorkoinen velka valuutassa A	569
Valuuttaswap	Saatu valuutta A strukturoidulla korolla - Maksetaan valuutta B vaihtuvalla korolla	127	- 1 157	Strukturoitu velka valuutassa A	- 1 030
Valuuttaswap DRS	Saatu valuutta A - Maksetaan valuutta B	145	- 45	Kiinteäkorkoiset lainat valuutassa A	100
RRS	Saatu kiinteäkorkoisena - Maksetaan kiinteäkorkoisena	443	- 54	Kiinteäkorkoiset antolainat	389
		5	- 7	Kiinteäkorkoiset antolainat	- 2
		8 812	- 5 440		3 372
	Valuuttapositio	4 782	- 6		4 776
	Yhteensä	13 594	- 5 446		8 148

W kohta — Antolainojen jakautuminen hankkeen sijaintimaan mukaan

Hankkeen sijainti	Lukumäärä	Antolainojen kokonaismäärä	Nostamatta oleva osuus	Nostettu osuus	% kokonaismäärästä 2002	% 2001
1. Lainananto unionin alueella tehtäviin investointeihin ja yhteisöön myönnettävät lainat						
Saksa	783	35 016 192	648 049	34 368 143	14,99 %	14,58 %
Italia	1 061	31 620 017	2 848 303	28 771 714	13,54 %	13,49 %
Espanja	471	29 528 723	2 825 512	26 703 211	12,64 %	12,37 %
Ranska	318	26 754 412	3 112 088	23 642 324	11,45 %	11,45 %
Yhdistynyt kuningaskunta	265	23 628 008	3 218 571	20 409 437	10,12 %	11,33 %
Portugali	225	14 675 328	3 259 453	11 415 875	6,28 %	6,13 %
Kreikka	128	9 830 944	1 627 970	8 202 974	4,21 %	4,03 %
Tanska	102	5 430 342	945 289	4 485 053	2,32 %	2,52 %
Ruotsi	116	4 357 062	948 084	3 408 978	1,87 %	1,99 %
Belgia	87	4 149 636	433 479	3 716 157	1,78 %	1,87 %
Itävalta	122	4 044 781	30 000	4 014 781	1,73 %	1,61 %
Suomi	61	3 470 450	218 956	3 251 494	1,49 %	1,29 %
Alankomaat	49	3 033 618	945 500	2 088 118	1,30 %	1,38 %
Irlanti	76	2 310 962	522 701	1 788 261	0,99 %	1,12 %
Yhteisöön myönnettäviä lainoja vastaavat lainat (*)	22	1 979 622	300 000	1 679 622	0,85 %	0,91 %
Luxemburg	33	588 213	12 300	575 913	0,25 %	0,27 %
Yhteensä	3 919	200 418 310	21 896 255	178 522 055	85,81 %	86,35 %

(*) Muualla kuin unionin alueella toteutettaville unionin edun mukaisille hankkeille perussäännön 18 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan perusteella myönnettyjä lainoja pidetään unionin alueelle myönnettyjä lainoja vastaavina.

W kohta — Antolainojen jakautuminen hankkeen sijaintimaan mukaan (jatkoa)

Hankkeen sijainti	Lukumäärä	Antolainojen kokonaisuus	Nostamatta oleva osuus	Nostettu osuus	% kokonaisuudesta 2002	% 2001
2. Lainananto unionin ulkopuolella tehtäviin investointeihin						
<i>2.1. AKT / MMA-maat</i>						
Namibia	10	147 782	18 500	129 282		
Mauritius	12	136 434	70 416	66 018		
Kenia	8	125 160	21 139	104 021		
Jamaika	10	105 323	7 249	98 074		
Kaikki AKT-maat	3	102 720	34 220	68 500		
Zimbabwe	10	80 721	18 030	62 691		
Barbados	6	71 470	45 000	26 470		
Mosambik	5	69 201	10 000	59 201		
Dominikaaninen Tasavalta	5	67 317	50 000	17 317		
Ghana	5	66 473	17 365	49 108		
Trinidad ja Tobago	4	63 624	0	63 624		
Afrikan alueellinen laina	2	60 417	33 000	27 417		
Senegal	2	56 038	17 904	38 134		
Botswana	7	54 320	0	54 320		
Lesotho	3	53 162	27 414	25 748		
Keski-Afrikan alueellinen laina	1	52 264	44 636	7 628		
Mauritania	3	46 083	15 000	31 083		
Kamerun	3	31 023	5 000	26 023		
Bahama	3	29 666	0	29 666		
Papua-Uusi-Guinea	6	29 176	0	29 176		
Norsunluurannikko	6	26 924	0	26 924		
Nigeria	2	22 162	0	22 162		
Gabon	3	20 152	15 500	4 652		
Kap Verde	1	20 000	14 500	5 500		
Länsi-Afrikan alueellinen laina	1	19 529	0	19 529		
Swazimaa	2	17 500	7 500	10 000		
Saint Lucia	4	14 465	5 000	9 465		
Karibian alueellinen laina	1	12 429	0	12 429		
Ranskan Polynesia	3	8 560	3 000	5 560		
Malawi	4	8 160	0	8 160		
Guinea	2	8 001	0	8 001		
Britannian Neitsytsaaret	3	6 149	0	6 149		
Uganda	1	5 491	0	5 491		
Kaikki MMA	1	4 960	3 422	1 538		
Caymansaaret	3	4 781	0	4 781		
Uusi Kaledonia ja niihin liittyvät alueet	2	4 370	0	4 370		
Saint-Vincent ja Grenadiinit	2	4 236	0	4 236		
Tsad	1	4 073	0	4 073		
Surinam	1	3 349	0	3 349		
Grenada	1	3 063	0	3 063		
Falklandinsaaret	2	2 648	0	2 648		
Aruba	3	2 553	2 000	553		
Tonga	2	2 324	0	2 324		
Belize	1	2 108	0	2 108		
Alankomaiden Antillit	2	810	0	810		
<i>Välisumma</i>	162	1 677 171	485 795	1 191 376	0,72 %	0,85 %
<i>2.2. Etelä-Afrikan tasavalta Välisumma</i>	23	705 948	100 394	605 554	0,30 %	0,33 %
<i>2.3. Välimeren alueen kumppanusmaat ja Balkanin maat</i>						
Turkki	28	1 994 351	950 495	1 043 856		
Marokko	37	1 574 037	683 100	890 937		
Algeria	33	1 522 685	519 432	1 003 253		
Egypti	33	1 425 144	578 238	846 906		
Tunisia	41	1 324 283	527 200	797 083		
Libanon	13	450 183	185 600	264 583		
Jugoslavian liittotasavalta	15	387 885	279 000	108 885		
Jordania	27	363 006	55 000	308 006		
Kroatia	13	331 613	238 350	93 263		
Syyria	4	307 539	290 000	17 539		
Bosnia-Hertsegovina	4	184 544	150 010	34 534		
Makedonia	8	170 829	72 840	97 989		

W kohta — Antolainojen jakautuminen hankkeen sijaintimaan mukaan (jatkoa)

Hankkeen sijainti	Lukumäärä	Antolainojen kokonaismäärä	Nostamatta oleva osuus	Nostettu osuus	% kokonaismäärästä 2002	% 2001
Gaza ja Länsirannan alue	8	156 350	106 270	50 080		
Albania	6	128 643	81 000	47 643		
Israel	3	41 040	0	41 040		
<i>Välisumma</i>	<i>273</i>	<i>10 362 132</i>	<i>4 716 535</i>	<i>5 645 597</i>	<i>4,44 %</i>	<i>4,18 %</i>
<i>2.4. EU:n jäsenyyttä hakeneet maat</i>						
Puola	66	5 385 661	2 970 446	2 415 215		
Tšekin tasavalta	36	3 246 091	1 435 344	1 810 747		
Romania	39	2 529 072	1 333 930	1 195 142		
Unkari	47	2 140 540	662 000	1 478 540		
Slovenia	28	1 214 152	578 891	635 261		
Slovakian tasavalta	25	1 110 514	163 000	947 514		
Bulgaria	24	865 774	557 000	308 774		
Kypros	19	683 799	455 000	228 799		
Latvia	14	310 158	214 744	95 414		
Liettua	15	253 392	102 342	151 050		
Viro	13	177 971	77 800	100 171		
Malta	4	35 604	25 000	10 604		
<i>Välisumma</i>	<i>330</i>	<i>17 952 728</i>	<i>8 575 497</i>	<i>9 377 231</i>	<i>7,68 %</i>	<i>7,03 %</i>
<i>2.5. Aasian ja Latinalaisen Amerikan maat</i>						
Brasilia	17	668 452	3 448	665 004		
Argentiina	10	414 675	84 348	330 327		
Indonesia	6	295 054	256 818	38 236		
Filippiinit	6	240 098	80 835	159 263		
Kiina	3	133 226	56 167	77 059		
Thaimaa	2	93 690	35 650	58 040		
Panama	2	91 037	4 881	86 156		
Meksiko	3	86 846	36 307	50 539		
Peru	2	78 153	0	78 153		
Alueellinen Laina - Keski-Amerikka	2	57 279	30 000	27 279		
Vietnam	1	55 000	55 000	0		
Pakistan	2	45 010	28 214	16 796		
Sri Lanka	1	40 000	40 000	0		
Costa Rica	1	38 616	0	38 616		
Bangladesh	1	36 202	36 202	0		
Alueellinen Laina - Andien yhteisö	1	34 472	0	34 472		
Intia	1	26 449	0	26 449		
Uruguay	1	10 463	0	10 463		
<i>Välisumma</i>	<i>62</i>	<i>2 444 722</i>	<i>747 870</i>	<i>1 696 852</i>	<i>1,05 %</i>	<i>1,25 %</i>
Yhteensä	850	33 142 701	14 626 091	18 516 610	14,19 % (*)	13,65 %
IAS 39:n käyttöönoton vaikutus		723 277		723 277		
Kaikki yhteensä	4 769	234 284 288 (**)	36 522 346	197 761 942	100,00 %	100,00 %

(*) 9,9 % lukuun ottamatta jäsenyyteen valmistavaa rahoitusjärjestelmää.
(**) sisältää arvopaperistettuja lainat (tilinpäätöksen liitetietojen B kohta).

X kohta - IAS 14. Segmentti-informaatio

Kansainvälisen hyvää kirjanpitoa koskevan IAS-säännösten tarkistettuna 14 kohdan periaatteiden mukaisesti ryhmä pitää lainanantoa asiakkailleen päätoimialanaan. Sen organisaatio ja hallintovälineet ovat suuntautuneet tämän suorituksen kehittämiseen ja tarjontaan.

Sen mukaisesti, yllä mainittua IAS-standardia noudattaen, liiketoiminta-aluekohtaisen raportoinnin kriteerit ovat:

- ensisijainen kriteeri: lainananto suoritteena;

- toissijainen kriteeri: sen tarjonta maantieteellisellä markkina-alueella.

Maantieteellistä yksilöintiä koskevat tiedot on esitetty tilinpäätöksen liitetietojen eri kohdissa seuraavasti:

- korot ja vastaavat tuotot maantieteellisen markkina-alueen mukaan (N kohta);
- antolainat hankkeen sijaintimaan mukaan (W kohta);
- aineelliset ja aineettomat hyödykkeet niiden sijaintimaan mukaan (F kohta).

Y kohta - Käytetyt muuntokurssit

Taseen laadinnassa käytetyt muuntokurssit olivat tilinpäätöspäivänä sekä vuonna 2002 että vuonna 2001 seuraavat:

1 euro =

EURO-12: peruuttamattomasti kiinnitetyt muuntokurssit

Saksan markka	1,95583
Ranskan frangi	6,55957
Italian liira	1936,27
Espanjan peseta	166,386
Belgian frangi	40,3399
Alankomaiden guldeni	2,20371
Itävallan šillinki	13,7603
Suomen markka	5,94573
Drakma	340,750
Irlannin punta	0,787564
Luxemburgin frangi	40,3399
Portugalin escud.	200,482

	31.12.2002	31.12.2001
EURON ULKOPUOLELLA OLEVAT:		
Englannin punta	0,650500	0,608500
Tanskan kruunu	7,42880	7,43650
Ruotsin kruunu	9,15280	9,30120
EU:N ULKOPUOLISET VALUUTAT:		
Yhdysvaltain dollari	1,04870	0,881300
Sveitsin frangi	1,45240	1,48290
Libanonin punta	1541,27	1359,01
Japani jeni	124,390	115,330
Kanadan dollari	1,65500	1,40770
Australian dollari	1,85560	1,72800
Afrikan valuuttayhteisön frangi	655,957	655,957
Tšekin kruunu	31,5770	31,9620
Hongkongin dollari	8,17810	6,87230
Uuden-Seelannin dollari	1,99750	2,12150
Etelä-Afrikan randi	9,00940	10,4302

Tilikauden tulos

Tilikauden 2002 tulos ennen rahastosiirtoja, vähennyksiä ja satunnaista tuottoa (vähemmistöosuuden vähennyksen jälkeen) oli 1 347 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 1 437 miljoonaa. Tulos laski edellisestä vuodesta 6,3 prosenttia. Nettotulos oli 1 168 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli vastaavasti 1 279 miljoonaa, ja supistui siten 8,7 prosenttia.

Yleiseen riskirahastoon siirrettiin 25 miljoonaa euroa vuodelta 2002 (145 miljoonaa euroa 2001). Siirrot riskipääomasijoituksiin määrättyihin varoihin, arvonalennuksiin ja takaustoiminnan varauksiin olivat 144 miljoonaa euroa (2001: 42 miljoonaa euroa).

Korkomarkkinoilla vaihtelut olivat varsin vähäisiä ja antolainojen keskikorot alenivat edellisvuoden 5,64 prosentista 4,74 prosenttiin vuonna 2002. Ottolainojen keskikorot alenivat vastaavina ajanjaksoina 5,34 prosentista 4,33 prosenttiin.

Korkotuotot ja saadut palkkiot antolainauksesta olivat 8 938 miljoonaa euroa vuonna 2002 verrattuna 9 921 miljoonaan vuotta aikaisemmin. Korkokulut ja maksetut palkkiot ottolainauksesta olivat 7 966 miljoonaa euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 8 895 miljoonaa.

Treasury-toiminnan kate oli 747 miljoonaa euroa vuonna 2002, ja kasvoi 57 miljoonaa euroa edellisen vuoden 690 miljoonasta. Keskimääräinen kokonaistuotto oli 3,58 prosenttia vuonna 2002 verrattuna 4,83 prosenttiin vuotta aikaisemmin.

Treasury-toiminnan korkotuottojen lisääntyminen vuonna 2002 selittyy ennen muuta operatiivisten arvopaperisalkkujen parantuneista tuotoista, jotka kasvoivat 60 miljoonaa edelliseen vuoteen verrattuna. Tuottojen lisääntyminen johtui arvopaperien suuremmasta määrästä, mutta jäi vähäiseksi, kun lyhyet rahamarkkinakorot alenivat.

Yleiset hallintokulut sekä poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 225 miljoonaa euroa vuonna 2002, eli 9,8 prosenttia suuremmat kuin edellisenä vuonna (205 miljoonaa).

IAS 39:n käyttöön otton vaikutus huomioon ottaen johdannaisopimusten arvostamisella käypään arvoon oli 324 miljoonan euron negatiivinen vaikutus EIP-ryhmän omaan pääomaan. Tämä negatiivinen vaikutus vastaa eräiden korkoswapien käypää arvoa tilinpäätöspäivänä 31.12.2002, jotka oli tehty vuosina 1999–2002 ryhmän korkopositivien yleisessä suojaustarkoituksessa. Nämä johdannaisopimukset arvostetaan käypiin arvoihin. Ne eivät kuitenkaan täytä IAS 39 -standardissa määriteltyjä erityisiä edellytyksiä, jotka sallivia suojauslaskennan soveltamisen.

Tilintarkastuskertomus

Tarkastuskomitean puheenjohtajalle
Euroopan investointipankki
Luxemburg

Olemme tarkastaneet Euroopan investointipankin konsernitilinpäätöksen jäljempänä nimetyllä tavalla 31.12.2002 päättyneeltä tilivuodelta. Euroopan investointipankin johto on laatinut sekä varmentanut tätä konsernitilinpäätöstä koskevat kirjanpitoasiakirjat. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä.

Tilintarkastus on suoritettu kansainvälisten tilintarkastusperiaatteiden (ISA-standardien) mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperusteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei konsernitilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Tarkastus käsittää valikoitujen tositteiden tutkimisen konsernitilinpäätösasiakirjoissa esitettyjen määrien ja muiden tietojen osalta. Siihen sisältyy myös tilinpäätösperiaatteiden tarkastus sekä varmistuminen siitä, että johto on noudattanut niitä, samoin kuin tilinpäätösaineistossa esitettyjen tietojen arviointi kokonaisuutena. Käsitksemme mukaan tarkastuksemme antaa riittävät perusteet alla esitetylle lausunnonle.

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös jäljempänä nimetyllä tavalla, antaa IFRS-standardeissa sekä Euroopan unionin direktiivien yleisperiaatteissa tarkoitettulla tavalla koskien pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksiä ja konsolidoituja tilinpäätöksiä, laskenta-periaatteita koskevissa asianmukaisissa liitetiedoissa mainituin poikkeuksin, oikeat ja riittävät tiedot Euroopan investointipankin taloudellisesta asemasta 31.12.2002 sekä toiminnan tuloksesta ja rahavirroista päättyneeltä tilikaudelta.

Konsernitilinpäätös, jota antamamme lausunto koskee, käsittää:

- konsernitaseen
- erittelyn erityisestä pääluokasta
- konsernituloslaskelman
- laskelman konsernin oman pääoman muutoksista
- konsernin rahavirtalaskelman
- konsernitilinpäätöksen liitetiedot.

ERNST & YOUNG
Société Anonyme

Luxemburgissa 25. päivänä helmikuuta 2003

Kenneth A. HAY

Tarkastuskomitea

Tarkastuskomitea antaa kertomuksen valtuustolle, joka ennen vuosikertomuksen ja tilivuoden konsernitilinpäätöksen hyväksymistä on tutustunut seuraavaan lausuntoon:

Tarkastuskomitean lausunto

Euroopan investointipankin perussäännön 14 artiklan ja työjärjestyksen 25 artiklan mukaisesti pankin toiminnan ja kirjanpidon asianmukaisuutta tarkastamaan perustettu komitea, joka

- nimitettyään tilintarkastajat Ernst & Youngin ulkoisiksi tilintarkastajiksi; tarkastettuaan näiden tilintarkastussuunnitelman toimivuuden; tutustuttuaan tilintarkastajien laatimiin kertomuksiin ja todettuaan, että konsernitilinpäätöksestä esitetty lausunto ei sisällä varauksia,
 - kutsuttuaan koolle säännöllisin väliajoin pääosastojen johtajat sekä asianomaisten osastojen päälliköt; kokoonnuttuaan säännöllisesti sisäisen tarkastuksen -yksikön päällikön kanssa käsittelemään laadittuja tilintarkastusraportteja; tarkastettuaan muut asiakirjat, joiden tarkastamista se on tehtävänsä suorittamista varten pitänyt tarpeellisena,
 - saatuaan hallitukselta vakuutuksen siitä, että pankin valvontajärjestelmät ja menettelytavat sekä hallinto ovat luotettavat,
- ottaen huomioon
- konsernitilinpäätöksen tilinpäätöspäivänä 31.12.2002 sellaisena kuin se on laadittu hallintoneuvoston kokouksessa 25. päivänä helmikuuta 2003,
 - että edellä esitetty antaa riittävät perusteet tarkastuskomitean lausunnolle,
 - työjärjestyksen 22, 23 ja 24 artiklan,

parhaan tietämyksensä ja käsityksensä perusteella vahvistaa täten:

että konsernitilinpäätös, joka käsittää konsernitaseen, erittelyn erityisestä pääluokasta, konsernituloslaskelman, laskelman konsernin omasta pääomasta, konsernin rahavirtalaskelman sekä konsernitilinpäätöksen liitetiedot, antaa oikeat ja riittävät tiedot pankin taloudellisesta asemasta 31.12.2002 sekä toiminnan tuloksesta ja rahavirroista päättyneeltä tilikaudelta.

Luxenburgissa maaliskuussa 2003

Tarkastuskomitea

M. HARALABIDIS

C. NACKSTAD

E. MARIA

EIP:n *tilinpäätös*

TASE 31.12.2002

Tuhansia euroja

VASTAAVAA	31.12.2002	31.12.2001
1. Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	16 100	22 180
2. Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat valtion velkasitoumukset (B kohta)	1 398 458	1 377 061
3. Luotot ja ennakot luottolaitoksille		
a) vaadittaessa maksettavat	107 236	142 213
b) muut luotot ja ennakot (C kohta)	9 932 089	9 907 933
c) lainananto (D kohta)	92 414 790	84 654 699
	102 454 115	94 704 845
4. Luotot ja ennakot asiakkaille		
Lainananto (D kohta)	102 782 927	101 085 284
Erityiset varaukset (A 6. kohta)	- 175 000	- 175 000
	102 607 927	100 910 284
5. Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuoittoiset arvopaperit (B kohta)	3 229 725	3 099 397
a) julkisten viranomaisten tai laitosten liikkeeseen laskemat		
b) muiden luotonottajien liikkeeseen laskemat	5 831 782	3 222 928
	9 061 507	6 322 325
6. Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit (E kohta)	839 200	788 992
7. Merkittävät omistusosuudet (E kohta)	269 942	269 942
8. Aineettomat hyödykkeet (F kohta)	9 848	7 687
9. Kiinteistöt, koneet ja kalusto (F kohta)	112 705	79 460
10. Muu omaisuus		
a) EVJ:n perusteella ennakkoon maksetut korkotuet (G kohta)	283	3 528
b) muut saamiset (H kohta)	1 106 822	586 790
c) arvomuutosrahasto valuutanvaihtosopimuksista	0	1 236 663
	1 107 105	1 826 981
11. Ennakkomaksut ja siirtosaamiset (I kohta)	2 892 516	3 066 660
	220 769 423	209 376 417

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

	31.12.2002	31.12.2001
Sitoumukset		
- EBRD:n pääoma (E kohta)		
. maksettavaksi määräämätön	442 500	442 500
. maksamatta oleva	25 313	33 750
- EIR:n pääoma (E kohta)		
. maksettavaksi määräämätön	972 000	972 000
- Lainananto, nostamatta oleva osa (D kohta)		
. luottolaitokset	7 412 732	8 523 766
. asiakkaat	29 109 614	25 729 446
	36 522 346	34 253 212
- Riskipääomasijoitukset, nostamatta oleva osa	1 166 113	1 015 800
Takaukset (D kohta)		
. muiden myöntämille lainoille	401 626	484 936
. riskipääomasijoituksiin	64 810	57 946
Varainhoito - EIR	530 034	525 051
Varainhoito - Takausrahassto	1 646 292	1 775 229
Vakuudeksi saadut arvopaperit johdannaisopimuksista (U kohta)	4 458 616	5 124 892
Katso tilinpäätöksen liitetiedot.		

VASTATTAVAA

31.12.2002

31.12.2001

1. Lainat luottolaitoksilta (J kohta)			
a) vaadittaessa maksettavat	0	0	
b) lainat, joissa on sovittu eräpäivä tai irtisanomisaika	1 182 667	607 622	
			1 182 667
			607 622
2. Velkakirjalainat (K kohta)			
a) liikkeeseen lasketut joukkovelkakirja	184 019 263	178 293 413	
b) muut	898 071	857 103	
			184 917 334
			179 150 516
3. Muut velat			
a) ennakoon saadut korkotuet (G kohta)	289 954	324 956	
b) erittelemättömät velat (H kohta)	1 036 001	989 394	
c) muut	45 690	42 230	
d) arvomuutosrahasto valuutanvaihtosopimuksista	3 549 176	0	
			4 920 821
			1 356 580
4. Siirtovelat ja ennakkomaksut (I kohta)			4 599 543
			4 490 597
5. Varaukset			
henkilökunnan eläkerahastot (L kohta)	517 205	474 951	
takaustoiminnan varaus	16 835	0	
			534 040
			474 951
6. Yleinen riskirahasto (M kohta)			1 105 000
			1 080 000
7. Oma pääoma			
merkitty	100 000 000	100 000 000	
maksettavaksi määräämätön	- 94 000 000	- 94 000 000	
			6 000 000
			6 000 000
8. Rahastot			
a) vararahasto	10 000 000	10 000 000	
b) muut rahastot	3 717 060	3 154 706	
c) erityinen lisärahoitus	750 000	0	
			14 467 060
			13 154 706
9. Strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat			250 000
			250 000
10. Riskipääomasijoituksiin määrätty varat			1 499 091
			1 500 000
11. Tilikauden tulos			1 293 867
			220 769 423
			209 376 417

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

31.12.2002

31.12.2001

Talletukset erääntyneiden lainanlyhennysten ja korkojen maksamiseksi (R kohta)	284 367	640 526
Arvopaperisalkku		
. Arvopaperisaatavat	17 776	9 327
. Arvopaperivelat	18 132	12 673
Koronvaihtosopimusten ja DRS -sopimusten nimellisarvo (U kohta)	128 418 546	109 868 600
FRA-toiminta		
. Ostot	0	25 000 000
. Myynnit	0	25 000 000
Valuutanvaihtosopimusvelkojen nimellisarvo	46 633 273	39 356 131
Valuutanvaihtosopimussaatavien nimellisarvo	43 084 097	40 592 794
Käynnistetyt allekirjoittamattomat lainat	889 175	0

ERITTELY ERITYISESTÄ PÄÄLUOKASTA ⁽¹⁾ 31 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2002

Tuhansia euroja
(Summat valuuttamääräisinä muutettuina tilivuoden päätöspäivän kurssiin)

VASTAAVAA	31.12.2002	31.12.2001
Unionin maat		
<i>Euroopan yhteisöjen varoista</i> <i>(yhteisön uusi lainanotto- ja lainanantoväline)</i>		
Nostetut lainat ⁽²⁾	68 599	80 959
Turkki		
<i>Jäsenvaltioiden varoista</i>		
Nostetut lainat ⁽³⁾	43 792	58 953
Välimeren maat		
<i>Välimeren maat</i>		
Nostetut lainat	201 606	211 121
Riskipääomasijoitukset		
- maksettavat summat	117 182	96 582
- maksetut summat	201 576	192 572
	318 758	289 154
Yhteensä ⁽⁴⁾	520 364	500 275
Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren sekä merentakaisen maiden ja alueiden maat		
<i>Euroopan yhteisöjen varoista</i>		
Jaunden sopimukset		
Nostetut lainat	41 564	44 810
Rahoitusosuus riskipääomien muodostamiseen		
Maksetut summat	419	419
Yhteensä ⁽⁵⁾	41 983	45 229
Lomén sopimukset		
<i>Riskipääomasijoitukset:</i>		
- maksettavat summat	633 407	666 171
- maksetut summat	1 274 134	1 198 479
	1 907 541	1 864 650
<i>Muut sijoitukset:</i>		
- maksettavat summat	8 000	8 000
Yhteensä ⁽⁶⁾	1 915 541	1 872 650
Kaikki yhteensä	2 590 279	2 558 066

Huomautus:

Nostetut ja vielä takaisin maksamatta olevat lainat, jotka komissio on myöntänyt erityisin ehdoin ja joiden osalta pankki on saanut Euroopan yhteisöiltä perintävaltuuden:

a) Lomén sopimuksiin I, II ja III perustuvat: 31.12.2002: 1 332 075 / 31.12.2001: 1 402 697

b) Välimeren maiden kanssa allekirjoitettuihin pöytäkirjoihin perustuvat: 31.12.2002: 152 326 / 31.12.2001: 158 245

(1) Valtuusto perusti erityisen pääluokan 27 päivänä toukokuuta 1963 ja sen tavoite määriteltiin uudelleen 4 päivänä elokuuta 1977 tehdyssä päätöksessä kirjan pitämiseksi toimista, jotka pankki toteuttaa kolmansien lukuun ja kolmansien valtuutuksella.

(2) Yhteisön uudesta rahoitusvälineestä 16 päivänä lokakuuta 1978 (78/870/ETY), investointien edistämiseksi yhteisössä 15 päivänä maaliskuuta 1982 (82/169/ETY), 19 päivänä huhtikuuta 1983 (83/200/ETY) ja 9 päivänä maaliskuuta 1987 (87/182/ETY) sekä Campaniassa ja Basilicatassa (Italiassa) 23 päivänä marraskuuta 1980 tapahtuneessa maanjärjestyksessä vaurioituneiden alueiden jälleerakentamisessa 20 päivänä tammikuuta 1981 (81/19/ETY) ja Kreikassa helmi-maaliskuussa 1981 tapahtuneiden maanjärjestyksen vahingoittamien alueiden jälleerakentamisesta 14 päivänä joulukuuta 1981 (81/1013/ETY) tehtyihin Euroopan yhteisöjen neuvoston päätöksiin perustuvien, Euroopan yhteisön valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa: 6 399 145
Lisätään: valuuttaoikaisut + 123 203
Vähennetään: peruutukset 201 991
takaisinmaksut 6 251 758 - 6 453 749
68 599

(3) Turkissa toteutettavien hankkeiden rahoittamisesta jäsenvaltioiden valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa: 405 899

Lisätään: valuuttaoikaisut		+ 23 564
Vähennetään: peruutukset	215	
takaisinmaksut	385 456	- 385 671
		43 792

(4) Toimien rahoittamisesta Maghreb- ja Mashreq-maissa sekä Maltalla, Kyproksella, Turkissa ja Kreikassa Euroopan yhteisön valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa (Kreikalle myönnetty 10 milj. euroa ennen sen liittymistä Euroopan yhteisöihin 1 päivänä tammikuuta 1981): 672 007

Vähennetään: valuuttaoikaisut	59	
peruutukset	35 800	
takaisinmaksut	115 784	- 151 643
		520 364

VASTATTAVAA

31.12.2002

31.12.2001

Valtuutuksen perusteella hoidettavat rahastot

Euroopan yhteisöjen valtuutuksella:

- Yhteisön uusi rahoitusinstrumentti	68 599	80 959
- Rahoituspöytäkirjat Välimeren maiden kanssa	403 182	403 693
- Jaunden sopimukset	41 983	45 229
- Lomén sopimukset	1 274 134	1 198 479
	<u>1 787 898</u>	<u>1 728 360</u>

Jäsenvaltioiden valtuutuksella	43 792	58 953
Yhteensä	<u>1 831 690</u>	<u>1 787 313</u>

Maksamatta olevat rahasto-osuudet

Lainat ja toimet riskipääomalla Välimeren maissa	117 182	96 582
Lomén sopimusten mukaiset riskipääomasijoitukset	633 407	666 171
Lomén sopimusten mukaiset muut sijoitukset	8 000	8 000
Yhteensä	<u>758 589</u>	<u>770 753</u>

Kaikki yhteensä	<u>2 590 279</u>	<u>2 558 066</u>
------------------------	------------------	------------------

(5) Assosioituneissa Afrikan valtioissa, Madagaskarilla ja Mauritiuksella sekä merentakaisissa maissa, alueilla ja departementeissa toteutettavien hankkeiden rahoittamisesta Euroopan yhteisön valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa:

- lainat erityisehdoin	139 483	
- rahoitusosuudet riskipääomien muodostamiseen	<u>2 503</u>	141 986
Lisätään:		
- pääomaan liitetyt korot	1 178	
- valuuttaoikaisut	<u>9 839</u>	+ 11 017
Vähennetään:		
- peruutukset	1 574	
- takaisinmaksut	<u>109 446</u>	- 111 020
		<u>41 983</u>

(6) Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maissa sekä merentakaisissa maissa ja alueilla (AKT/MMA) toteutettavien hankkeiden rahoittamisesta Euroopan yhteisön valtuutuksella, lukuun ja riskillä tehtyjen lainasopimusten alkuperäinen summa:

Lainat riskipääomalla:		
- ehdolliset ja etuoikeusasemaltaan huonommassa asemassa olevat lainat	2 906 350	
- osakkeet ja osuudet	<u>109 131</u>	3 015 481
Lisätään:		
- pääomaan liitetyt korot		+ 1 802
Vähennetään:		
- peruutukset	375 937	
- takaisinmaksut	704 190	
- valuuttaoikaisut	<u>29 615</u>	- 1 109 742
		<u>1 907 541</u>
Muut lainat:		8 000
		<u>1 915 541</u>

TULOSLASKELMA

31.12.2002 päättäneeltä tilikaudelta
Tuhansia euroja

	31.12.2002		31.12.2001
1. Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot (N kohta)	9 773 256		10 729 506
2. Korkokulut ja muut vastaavat kulut	- 8 128 699		- 9 072 365
3. Tuotot merkittävistä omistusosuuksista	9 477		7 333
4. Saadut palkkiot (O kohta)	20 515		22 841
5. Maksetut palkkiot	- 7 402		- 8 110
6. Arvopaperi- ja valuuttatoiminnan nettotulos	24 465		6 903
7. Muut liiketoiminnan tuotot	12 434		20 037
8. Yleiset hallintokulut (P kohta):	- 226 125		- 203 764
a) henkilöstökulut	163 348	152 903	
b) muut hallintokulut	62 777	50 861	
9. Poistot (F kohta):	- 18 061		- 15 359
a) aineettomista hyödykkeistä	4 787	4 872	
b) aineellisista hyödykkeistä	13 274	10 487	
10. Riskipääomien arvonoi-kaisut (E kohta)	- 106 253		- 19 213
11. Siirto takaustoiminnan varauksiin	- 25 216		0
12. Arvonalennukset osakkeista ja muista vaihtuvatuottoisista arvopapereista	- 10 189		0
13. Satunnaiset tuotot (Q kohta)	665		0
14. Siirto yleiseen riskirahastoon (M kohta)	- 25 000		- 145 000
15. Satunnaiset kulut (Q kohta)	0		- 11 364
16. Tilikauden tulos	<u>1 293 867</u>		<u>1 311 445</u>

OMA PÄÄOMA JA TULOSEN KÄYTTÖ

Pankin valtuusto päätti 4 päivänä kesäkuuta 2002 käyttää tilikauden 2001 tuloksen, joka sen jälkeen kun 145 000 000 euroa on siirretty yleiseen riskirahastoon, on 1 311 444 923 euroa, seuraavalla tavalla:

- siirretään 908 728 euroa vähennyksenä riskipääomasijoituksiin määrättyistä varoista,
- siirretään 562 353 651 euroa muihin rahastoihin,
- siirretään 750 000 000 euroa erityiseen lisärahaan.

Laskelma oman pääoman muutoksista (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Osakepääoma		
merkitty	100 000 000	100 000 000
maksettavaksi määräämätön	- 94 000 000	- 94 000 000
maksettu pääoma	6 000 000	6 000 000
Rahastot ja tilikauden tulos:		
Vararahasto		
saldo vuoden alussa	10 000 000	10 000 000
siirto edellisen vuoden tuloksesta	0	0
saldo vuoden lopussa	10 000 000	10 000 000
Muut rahastot		
saldo vuoden alussa	3 154 706	2 124 244
siirto edellisen vuoden tuloksesta	562 354	1 030 462
saldo vuoden lopussa	3 717 060	3 154 706
Erityinen lisärahaan		
saldo vuoden alussa	0	0
siirto edellisen vuoden tuloksesta	750 000	0
saldo vuoden lopussa	750 000	0
Yleinen riskirahasto		
saldo vuoden alussa	1 080 000	935 000
siirto edellisen vuoden tuloksesta	25 000	145 000
saldo vuoden lopussa	1 105 000	1 080 000
Strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat		
saldo vuoden alussa	250 000	0
siirto edellisen vuoden tuloksesta	0	250 000
saldo vuoden lopussa	250 000	250 000
Riskipääomasijoituksiin määrätty varat		
saldo vuoden alussa	1 500 000	1 500 000
siirto edellisen vuoden tuloksesta	- 909	0
saldo vuoden lopussa	1 499 091	1 500 000
Tilikauden tulos	1 293 867	1 311 445
Rahastot ja tilikauden tulos:	18 615 018	17 296 151
Omat varat yhteensä	24 615 018	23 296 151

TASE-ERITTELY MERKITYSTÄ OMASTA PÄÄOMASTA 31 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2002

Euroina

Jäsenmaat	Merkitty pääoma	Maksettavaksi määräämätön (*) pääoma	Maksettu pääoma
Saksa	17 766 355 000	16 699 382 842	1 066 972 158
Ranska	17 766 355 000	16 699 382 842	1 066 972 158
Italia	17 766 355 000	16 699 382 842	1 066 972 158
Yhdistynyt kuningaskunta	17 766 355 000	16 699 382 842	1 066 972 158
Espanja	6 530 656 000	6 140 003 092	390 652 908
Belgia	4 924 710 000	4 630 122 198	294 587 802
Alankomaat	4 924 710 000	4 630 122 198	294 587 802
Ruotsi	3 267 057 000	3 071 033 586	196 023 414
Tanska	2 493 522 000	2 344 363 695	149 158 305
Itävalta	2 444 649 000	2 297 970 078	146 678 922
Suomi	1 404 544 000	1 320 271 348	84 272 652
Kreikka	1 335 817 000	1 255 909 988	79 907 012
Portugali	860 858 000	809 362 903	51 495 097
Irlanti	623 380 000	586 090 514	37 289 486
Luxemburg	124 677 000	117 219 032	7 457 968
	100 000 000 000	94 000 000 000	6 000 000 000

(*) Hallintoneuvosto voi vaatia tämän maksamista, jos se osoittautuu tarpeelliseksi, jotta pankki suoriutuu vastuistaan velkojilleen.

Pankin valtuusto päätti 4 päivänä kesäkuuta 2002 korottaa merkittyä pääomaa 150 miljardiin euroon 1.1.2003 lukien. Korotus päätettiin toteuttaa 1,5 miljardin euron muuntamisella merkityksi ja maksetuksi pääomaksi siten, että pääomaan tehdään siirto pankin muista rahastoista ja jäsenvaltioiden osuutta merkitystä pääomasta korotetaan 48,5 miljardilla eurolla.

RAHAVIRTALASKELMA 31 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2002

Tuhansia euroja

	31.12.2002	31.12.2001
A. Liiketoiminnan rahavirrat:		
Tilikauden tulos	1 293 867	1 311 445
Oikaisut:		
Siirto yleiseen riskirahastoon	25 000	145 000
Poistot ja arvonokaisut aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	18 061	15 359
Poistot ja arvonokaisut osakkeista ja muista vaihtuvatuottoisista arvopapereista	10 189	0
Riskipääomien arvonokaisut	106 253	19 213
Muut kuin 7 artiklan mukaiset kurssierot	- 1 096	905
Siirtyvien korko- ja palkkiovelkojen sekä ennakkoon saatujen korkojen muutos (+lisäys/-vähennys)	108 946	- 278 346
Siirtyvien korko- ja palkkiosaamisten lisäys/vähennys	174 144	364 302
Investointisalkun arvonalennus	- 2 045	4 597
Liiketoiminnan tulos:	1 733 319	1 573 281
Lainojen nettomaksut	- 40 357 837	- 30 485 314
Takaisinmaksut	23 518 129	15 772 177
NCI-toiminnan nettosaldo (H kohta)	49 336	16 298
Kaupankäyntisalkkujen lisäys/vähennys	- 473 407	- 1 483 626
Riskipääomasijoitusten lisäys/vähennys	- 160 211	- 193 059
Arvopaperistettujen lainojen lisäys/vähennys	- 717 661	- 1 003 287
Liiketoiminnan nettorahavirta	- 16 408 333	- 15 803 530
B. Investointien rahavirrat:		
Maksut EBRD:n pääomaosuudesta (E kohta)	- 8 438	- 8 437
Arvopapereiden myynnit	333 543	281 949
Arvopapereiden ostot	- 333 101	- 290 489
Maa-alueiden, rakennusten ja kaluston lisäys/vähennys (F kohta)	- 46 519	- 11 620
Aineettomien hyödykkeiden lisäys/vähennys	- 6 947	- 2 696
Muu omaisuuden muutos (+lisäys/-vähennys)	- 115 061	73 015
Investointien nettorahavirta	- 176 524	41 722
C. Rahoituksen rahavirrat:		
Liikkeeseen lasketut lainat	37 563 210	32 531 378
Takaisinmaksetut lainat	- 20 396 612	- 19 000 043
Valuutanvaihtosopimussaatavien muutos (+lisäys/-vähennys)	278 192	- 233 439
Yritystodistusten nettolisäys/vähennys	626 203	670 303
Luottolaitoksilta otettujen lainojen nettolisäys	575 045	99 733
Muut velkojen vähennykset/lisäykset	74 154	129 886
Rahoituksen nettorahavirta	18 720 192	14 197 818
Rahavirtalaskelman yhteenveto		
Likvidit varat tilikauden alussa	12 261 325	13 242 058
Nettorahavirta:		
(1) liiketoiminnasta	- 16 408 333	15 803 530
(2) investointitoiminnasta	- 176 524	41 722
(3) rahoitustoiminnasta	18 720 192	14 197 818
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	- 584 328	583 257
Likvidit varat tilikauden lopussa	13 812 332	12 261 325
Likvidien varojen erittely (lukuun ottamatta investointi- ja suojaussalkkuja)		
Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	16 100	22 180
Velkasitoumukset, jotka erääntyvät enintään kolmen kuukauden kuluttua liikkeeseenlaskusta	3 756 907	2 188 999
Luotot ja ennakot luottolaitoksille:		
- vaadittaessa maksettavat	107 236	142 213
- määräaikaiset	9 932 089	9 907 933
	13 812 332	12 261 325

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 2002

A kohta — Tärkeimmät tilinpäätösperiaatteet

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsolidoimaton tilinpäätös on laadittu Euroopan yhteisöjen neuvoston tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä pankeille ja muille rahoituslaitoksille 8 päivänä joulukuuta 1986 antaman direktiivin (muutettu direktiivillä 2001/65/EY, annettu 27.9.2001) ("direktiivi") yleisperiaatteiden mukaisesti.

Hallituksen ehdotuksesta hallintoneuvosto päätti 25. päivänä helmikuuta 2003 jättää tilinpäätöksen hyväksyttäväksi valtuuston kokouksessa 3. päivänä kesäkuuta 2002.

EIP julkaisee myös konsernitilinpäätöksen.

2. Ulkomaan rahan määrien erien muuntaminen

Perussääntönsä 4 artiklan 1 kohdan mukaan pankki käyttää jäsenvaltioiden pääomatilien mittayksikkönä ja tilinpäätöstä esittäessään Euroopan talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen osallistuvien jäsenvaltioiden yhteistä rahaa, euroa.

Pankin toimet toteutetaan jäsenvaltioiden valuuttoina tai euroina sekä valuuttoina, jotka eivät ole yhteisön valuuttoja.

Pankin varat koostuvat pääomasta, lainatuista varoista ja eri valuuttoina kertyneistä voittovaroista ja niitä pidetään, ne investoidaan tai lainataan näinä samoina valuuttoina.

Pankin rahoitusvarat ja -velat muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Muunnoksesta aiheutuvat kurssivoitot ja -tappiot merkitään tuloslaskelmaan hyvitykseksi tai veloitukseksi.

Tuloslaskelma muunnetaan euroiksi kuukausittain kuun lopun kurssiin.

3. Rahoitusvaroihin kuuluvat omaisuuserät

Rahoitusvaroihin kuuluvat omaisuuserät merkitään kirjanpitoon selviytspäivän perusteella.

4. Käteisvarat ja muut rahavarat

Pankki määrittelee muiksi rahavaroina kuin käteisvaroina lyhytaikaiset, erittäin likvidit arvopaperit ja korolliset talletukset, joilla on enintään 3 kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

5. Valtion velkasitoumukset ja muut sitoumukset, jotka keskuspankit lunastavat takaisin, ja joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuohtoiset arvopaperit.

Selkeyttääkseen käteisvarojensa hoitoa ja vahvistaakseen maksuvalmiuttaan pankki päätti muodostaa seuraavat arvopaperisalkut:

5.1. Investointisalkku

Investointisalkku sisältää arvopapereita, jotka on tarkoitus säilyttää niiden eräpäivään asti pankin vakavaraisuuden turvaamiseksi. Näiden arvopapereiden liikkeeseen laskijoina tai takaajina ovat:

- Euroopan unionin valtiot, G10-maat, niiden julkisyhteisöt;
- ylikansalliset julkiset laitokset mukaan lukien monikansalliset kehityspankit.

Investointisalkkuun kuuluvat arvopaperit kirjataan niiden hankintahintaan tai erikoistapauksessa siirtohintaan. Hankintahinnan ja lunastushinnan välinen erotus kirjataan ajan kulumisen perusteella salkun arvopapereiden jäljellä olevalle juoksuajalle.

5.2. Suojaussalkku

Suojaussalkku sisältää arvopapereita, joilla on kiinteä eräpäivä. Ne ovat osa pankin lainanotto- ja lainanantotoimintaan liittyvien korkoriskien hallintaa. Tähän kuuluvat arvopaperit kirjataan hankintahintaan. Näiden arvopapereiden luovutusvoitot ja -tappiot jaksotetaan tuotoksi tai kuluksi velan alkuperäiselle juoksuajalle.

5.3. Kaupankäyntisalkku

Kaupankäyntisalkku sisältää rahoituslaitosten liikkeeseen laskemia pörssinoteerattuja arvopapereita. Kaupankäyntisalkkuun sisältyvät arvopaperit arvostetaan taseessa markkinahintaan.

5.4. Lyhytaikaiset arvopaperit

Riittävän maksuvalmiuden takaamiseksi pankki ostaa rahamarkkinatuotteita, joiden erääntymisaika on korkeintaan yksi vuosi, lähinnä val-

tionobligaatioita ja luottolaitosten vaihdettavia velkakirjoja. Arvopaperit säilytetään niiden eräpäivään asti ja nämä arvopaperit kirjataan nimellisarvon perusteella.

Valtionobligaatiot on merkitty taseen vastaaviin erään 2) Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat valtion velkasitoumukset.

Luottolaitosten vaihdettavat velkakirjat on merkitty taseen vastaaviin erään 5) Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuohtoiset arvopaperit b) muiden luotonottajien liikkeeseen laskema.

6. Luotot ja ennakot luottolaitoksille ja asiakkaille

6.1. Pankin taseen vastaavissa esitetään nostetut luotot nettomääräisinä.

Tilinpäätökseen on tehty erityinen varaus kattamaan luottojen ja ennakoiden takaisinmaksuun liittyviä riskejä. Tämän varauksen muutos esitetään tuloslaskelmassa kohdassa "Arvonlennus myönnettyistä luotoista ja ennakoista".

Pankin johto määrittelee tapaus kerrallaan näiden lainojen koroista johtuvat arvokorjaukset.

6.2. Korkotuotot lainoista

Korkotuotot lainoista esitetään tuloksessa jaksotettuna ajan kulumisen perusteella koko laina-ajalle.

6.3. Repomyynnit ja -takaisinostot

Repomyynnit (-takaisinostot) tarkoittavat toimia, joilla pankki antaa (ottaa) lainaksi käteisvaroja luottolaitokselle (-laitokselta), joka antaa (saa) turvaavan vakuuden arvopapereina. Molemmat osapuolet sitoutuvat peruuttamattomasti toteuttamaan vastakkaiset toimet sopimuksen alkuhetkellä sovittuna päivänä ja sovittulla hinnalla.

Toimi toteutetaan maksua vastaan tehtävällä luovutuksella: käteisvarojen velaksisaaja (velaksiantaja) siirtää arvopaperit pankin arvopapereiden säilytyksestä vastaavalle säilytysyhteisölle (vastaanottaa arvopaperit vastapuolelta) sovitun hinnan suoritusta vastaan, mikä synnyttää pankille rahamarkkinatuoton (-kulun).

Pankki pitää tällaista tointa antolainauksena (ottolainauksena), jonka korko on taattu ja se sisällytetään taseen vastaaviin erään 3) Luotot ja ennakot luottolaitoksille - b) muut luotot ja ennakot [taseen vastaviin erään 1) Lainat luottolaitoksilta b) lainat, joissa on sovitut eräpäivät tai irtisanomisaikat]. Vakuudeksi saadut (annetut) arvopaperit on merkitty taseen ulkopuolisiin eriin (ja ne pidetään taseessa).

7. Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit ja omistusosuudet

Hallussa olevat osakkeet, riskipääomasijoitukset ja omistusosuudet vastaavat keskipitkiä tai pitkäaikaista sijoitusta. Ne kirjataan hankintamenoon. Arvonlennus kirjataan, jos se katsotaan pysyväksi.

8. Kiinteistöt, koneet ja kalusto

Maa-alueet ja rakennukset esitetään hankintahintaansa vähennettynä Kirchbergin pääkonttorin arvonalennuksella sekä kertyneillä poistoilla. Luxemburgin Kirchbergin kiinteistöjen ja Luxemburgin Hammin konttorien hankintameno poistetaan tasapoistoin 30 vuodessa ja Lissabonin konttori 25 vuodessa. Toimistokalusto ja -koneet kirjattiin vuoden 1997 loppuun asti hankintavuoden kuluksi. Vuodesta 1998 lukien rakennelmat, huonekalut ja kiinteät kalusteet, toimistokoneet ja -kalusto sekä ajoneuvot esitetään taseessa niiden hankintahintaan vähennettynä kertyneillä poistoilla. Poistot tehdään tasapoistoina kunkin omaisuuserän arvioidun eliniän ajalle seuraavasti:

- rakennelmat, kiinteät kalusteet	10 vuotta
- huonekalut	5 vuotta
- toimistokoneet ja -kalusto, ajoneuvot	3 vuotta

Taideteokset kirjataan hankintavuoden kuluksi.

9. Aineettomat hyödykkeet

a) Aineettomat hyödykkeet käsittävät ATK-ohjelmat. Kehittämismenot, jotka aiheutuvat uusien ATK-ohjelmien suunnittelusta, aktivoidaan taseeseen, kun ne täyttävät tietyt tunnusmerkit, niistä odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä ja tähän liittyvät kulut voidaan määrittää luotettavasti. Sisäisesti kehitetyt ATK-ohjelmat, jotka täyttävät nämä kriteerit, on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon

(tasapoistoina kolmessa vuodessa siitä lähtien, kun hyödyke on valmis käytettäväksi).

b) Ostetut ATK-ohjelmat kirjataan tasapoistoina kuluksi niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa (2-5 vuotta).

10. Eläkerahasto ja sairaskassa

a) Eläkerahasto

Pankin eläkejärjestelmä perustuu pääosin eläkemaksuista kertyviin suorituksiin ja sitä sovelletaan pankin koko henkilöstöön. Pankin ja sen henkilökunnan suorittamat maksut on sijoitettu kokonaisuudessaan pankin vastaavissa esitettäviin varoihin. Vuotuiset maksut yhdessä kertyneen koron kanssa on siirretty taseen vastaaviin erityisesti varaukseksi.

Eläkemaksusitoumukset tarkistetaan vähintään joka kolmas vuosi käytämällä ns. projected unit credit -metodia sen varmistamiseksi, että kirjattu varaus on riittävä. Tärkeimmät vakuutustekniset oletukset on esitetty tilinpäätöksen liitetietojen L kohdassa. Vakuutustekninen ylitäi alijäämä jaetaan sitten työntekijöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle työajalle.

b) Sairaskassa

Pankki on perustanut työntekijöilleen oman sairaskassan, jonka rahoitukseen osallistuvat sekä pankki että henkilökunta. Sairaskassaa hoidetaan tällä hetkellä siten, että edut ja jäsenmaksut ovat tasapainossa.

11. Velkakirjalainat

Velkakirjalainat arvostetaan alun perin hankintamenuun, joka on yhtä suuri kuin niistä saatujen vastikkeiden käypä arvo. Transaktiomenot ja preemiot (diskontto) sisällytetään näiden rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Rahoitusvelkojen myöhempi arvostaminen perustuu hankintahinnan ja lunastushinnan erotuksen jaksottamiselle tasaisesti alusta alkaen joukkovelkakirjan elinikään perustuen.

12. Yleinen riskirahasto

Erään sisällytetään määrä, jolla pankki varautuu kattamaan lainanantoon ja muihin rahoitustoimiin liittyvät riskit, jolloin otetaan huomioon näiden toimien sisältämät erityiset riskit.

Siirto tähän rahastoon näkyy tuloslaskelmassa erikseen kohdassa "Siirto yleiseen riskirahastoon".

13. Riskipääomasijoituksiin sekä strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat

a) Riskipääomasijoituksiin määrätty varat

Tämä erä sisältää määrän, jonka pankin valtuusto päättää vuosittain siirtää tilivuoden tuloksesta käytettäväksi varoihin, joilla luodaan riskipääoman tarjontaa pantaessa täytäntöön Eurooppa-neuvoston hyväksymää päätöslauselmaa kasvusta ja työllisyydestä.

b) Strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat

Tämä erä sisältää määrän, jonka pankin valtuusto päättää vuosittain siirtää tilivuoden tuloksesta käytettäväksi varoihin, joilla helpotetaan tähän uuteen instrumenttiin liittyvien suurehkoja riskejä sisältävien operaatioiden täytäntöönpanoa.

Näihin toimiin liittyvät arvonalennukset vähennetään tästä erästä seuraavien vuosien tuloksista tehtäviä siirtoja suoritettaessa.

14. Verotus

Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehtyyn sopimukseen liitettyssä

pöytäkirjassa Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista määrätään, että saatavat, tuotot ja pankin muu omaisuus vapautetaan kaikista välittömistä veroista.

15. Valuutan- ja koronvaihotosopimukset (swap)

Pankki tekee valuutanvaihotosopimuksia pääasiassa varainhankintansa yhteydessä, joiden mukaisesti tiettyinä valuuttana otetun lainan varat voidaan muuntaa toiseksi valuutaksi. Samanaikaisesti tehdään valuuttatermiinisopimus, jotta otettuun lainaan tarvittava valuutta on eräpäivänä käytettävissä. Saamiset näistä toimista on kirjattu taseeseen ulkopuolisiin eriin.

Pankki tekee myös koronvaihotosopimuksia suojautumistarkoituksessa. Niihin liittyvät korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella. Koronvaihotosopimusten nimellismäärät kirjataan taseen ulkopuolisiin eriin.

16. Ennakkomaksut ja siirtosaamiset sekä siirtovelat

Nämä sisältävät:

Ennakkomaksut ja siirtosaamiset: Ennakkomaksuihin ja siirtosaamiin merkitään tilikauden aikana maksetut menot, jotka kohdistuvat seuraaviin tilikausiin, sekä tilikaudelta kertyvät tulot, jotka erääntyvät tilikauden päättymisen jälkeen (pääasiassa korot antolainauksesta);

Siirtovelat:

Siirtovelkoihin merkitään ennen tilinpäätöspäivää saadut mutta seuraavalle tilikaudelle kuuluvat tulot sekä kaikki tilikaudelle kuuluvat menot, jotka maksetaan vasta seuraavan tilikauden aikana (pääasiassa korot ottolainauksesta).

17. Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot

Lainoista ja sijoituksista saatujen korkotuottojen ja palkkioiden sekä arvopaperisalkusta saatujen muiden tuottojen lisäksi tähän erään sisältyvät luotonsaajien pankille maksamat korvaukset lainojen ennenaikaisista takaisinmaksuista. Jotta lainoista saatujen tuottojen ja omien lainojen kulujen osalta noudatettaisiin yhdenmukaista kirjauskäytäntöä, korvaukset lainojen ennenaikaisista takaisinmaksuista jaksotetaan lainojen jäljellä olevalle juoksuajalle.

18. Kolmansien puolesta hoidettavat varat

a) EIR:n varainhoito

EIR:n kassanhallinta on annettu pankille osapuolten välisellä varainhoitosopimuksella, joka allekirjoitettiin joulukuussa 2000.

b) Takausrahaston varainhoito

Euroopan komissio antoi rahaston rahavarojen hoidon EIP:lle pankin ja komission välisellä sopimuksella, joka tehtiin marraskuussa 1994.

19. Vertailun helpottamiseksi raportointikauden kanssa aiemmin esitettyihin lukuihin on tehty joitakin ryhmittelymuutoksia.

B kohta — Arvopaperisalkku (Tuhansia euroja)	31.12.2002	31.12.2001
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat valtion velkasitoumukset (joista 12 671 noteerattomia; 2001: 12 661)	1 398 458	1 377 061
Joukkovelkakirjat ja muut kiinteätuottoiset arvopaperit (noteeratut):	9 061 507	6 322 325
	10 459 965	7 699 386

	Hankinta-arvo	Tilikauden jaksotus	Kirjanpito-arvo	Tulevien kausien jaksotus	Eräpäivän arvo	Markkina-arvo
Investointisalkku	2 473 731	32 161	2 505 892	- 41 719	2 464 173	2 624 728
Rahamarkkinasijoitussalkku:						
- rahamarkkina-arvopaperit, eräpäivä alle 3 kk - A1	3 756 907	0	3 756 907	0	3 756 907	3 756 907
- rahamarkkina-arvopaperit, eräpäivä alle 18 kk - A2	1 256 985	0	1 256 985	0	1 256 985	1 256 985
Joukkovelkakirjasalkku B1 "Credit Spread"	696 768	- 51	696 718	- 103	696 615	699 030
Kaupankäyntisalkku B3 "Global Fixed Income"	397 962	0	402 515	0	386 099	402 515
Lainojen arvopaperistamissalkku (D kohta)	1 840 948	0	1 840 948	0	1 840 948	1 840 948
	10 423 301	32 110	10 459 965		10 401 727	

C kohta — Luotot ja ennakot luottolaitoksille (muut luotot ja ennakot) (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Määräaikaiset talletukset	5 303 298	6 578 593
Vastakkaiset myynti- ja takaisinostosopimukset (*)	4 628 791	3 329 340
	9 932 089	9 907 933

(*) Nämä sopimukset sisältävät toimet, jotka tehdään kolmannen säilytysyhteisön kanssa, joka sitoutuu puitesopimuksella takaamaan, että sopimusehtoja noudatetaan erityisesti seuraavan osalta:

- luovuttaminen maksua vastaan
- vakuuden tarkistaminen
- vakuudella on velkojan edellyttämä riittävä vakuusmarginaali, joka tarkistetaan päivittäin arvopaperin markkina-arvon perusteella säilyttäjyhteisön toimesta
- vakuuden korvaamisen järjestely edellyttäen, että se vastaa kaikkia sopimuksessa esitettyjä ehtoja.

Myönnettyjen lainojen kokonaismäärän koostumus:

- Nostettu osa
- Nostamatta oleva osa
Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä

(*) Myönnettyjen lainojen kokonaismäärään lasketaan sekä myönnettyjen lainojen nostettu että nostamatta oleva osa.

	31.12.2002	31.12.2001
Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä	231 720 063	219 993 195
Arvopaperistetut lainat (B kohta)	1 840 948	1 123 215
Antolainaus yhteensä (V kohta)	233 561 011	221 116 410

2. Lainananto- ja takaustoimien yläraja

Perussäännön 18 artiklan 5 kohdan mukaan pankin myöntämien lainojen ja sen antamien takausten kokonaismäärä saa olla enintään 250 prosenttia merkitystä pääomasta.

D kohta — Tase-erittely lainanannosta ja takauksista 31.12.2002 (Tuhansia euroja)

1. Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä (*)

Myönnettyt lainat yhteenlaskettuina lainan allekirjoituspäivän mukaiseen kurssiin:		403 858 622
Lisätään:	Oikaisut saamisista	913 355
	Valuuttaoikaisut	5 509 777
		6 423 132
Vähennetään: Irtisanotut ja peruutetut		11 109 578
	Pääoman takaisinmaksut	167 452 113
		- 178 561 691
Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä		231 720 063

Lainat, jotka on myönnetty

	Valittajina toimiville luottolaitoksille	Suoraan lopulliselle edunsaajalle	Yhteensä 2002	Yhteensä 2001
	92 414 790	102 782 927	195 197 717	185 739 983
	7 412 732	29 109 614	36 522 346	34 253 212
	99 827 522	131 892 541	231 720 063	219 993 195

Pääoman määrästä laskettu lainanannon yläraja on 250 miljardia euroa. Myönnettyjen lainojen ja takausten kokonaismäärä on 236 007 miljoonaa, joka jakautuu seuraavasti:

Myönnettyjen lainojen kokonaismäärä	231 720
Riskipääomasijoitukset	1 980
Kolmansien osapuolten myöntämiin lainoihin liittyvien takausten kokonaismäärä	466
Arvopaperistettujen lainojen kokonaismäärä	1 841
	236 007

E kohta — Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit ja omistus osuudet

Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit

Tämä erä sisältää (tuhansia euroja):	2002	2001
Riskipääomasijoitukset - 125 467 euron arvonalennuksen jälkeen (2001: 19 213).	688 231	634 272
EBRD:n osakkeet	132 188	123 750
Hankitut osakkeet takaamaan saamia	18 781	30 970
	839 200	788 992

132 187 500 euron suuruinen määrä (2001: 123 750 000) vastaa ryhmän maksamaa pääomaa 31.12.2002 merkitsemästään 600 000 000 euron osuudesta EBRD:n pääomasta.

Pankin osuus merkitystä pääomasta on 3,03 prosenttia.

Jos nämä arvopaperit olisi kirjattu pääomaosuusmenetelmällä, vaikutus ryhmän tulokseen ja omaan pääomaan ei olisi ollut merkittävä.

Tuhansia euroja	Omistuksessa prosenttia	Yhteensä omat varat	Yhteensä nettotulos	Taseen loppusumma
EBRD (31.12.2001)	3,03	4 183 595	157 182	20 947 293

Merkittävät omistussosuudet

Tämän erän 269 941 795 euron suuruinen määrä vastaa pankin maksamaa pääomaa merkitsemästään 1 215 000 000 euron osuudesta Euroopan investointirahaston pääomasta. EIR:n kotipaikka on Luxemburg.

Pankin osuus merkitystä pääomasta on 60,75 prosenttia.

Myyntioption nojalla, joka koskee 785 jäljellä olevaa EIR:n osaketta, EIP tarjoutuu ostamaan nämä osakkeet EIR:n muilta omistajilta neljän vuoden kuluessa 315 000 euron osakekohtaiseen hintaan. Tämä kauppahinta vastaa 3 prosentin suuruisia vuotuista arvonnousua vuoden 2000 ostotarjouksesta. EIR:n taloudellinen asema 31.12.2002 huomioon ottaen tähän sitoumukseen liittyvät varaukset eivät ole tarpeellisia.

F kohta — Kiinteistöt, koneet ja kalusto sekä aineettomat hyödykkeet (Tuhansia euroja)

	Maa-alueet	Rakennukset Luxemburg	Rakennus Lissabon	Koneet ja kalusto	Kiinteistöt, koneet ja kalusto yhteensä	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
<i>Hankintameno</i>						
1.1.2002	3 358	114 703	349	21 397	139 807	13 273
Lisäykset	6 727	28 150	0	11 642	46 519	6 947
Siirto	0	0	0	- 5 420	- 5 420	- 5 384
31.12.2002	10 085	142 853	349	27 619	180 906	14 836
<i>Kertyneet poistot ja arvonalentumiset</i>						
1.1.2002	0	52 005	224	8 118	60 347	5 585
Poistot	0	4 740	14	8 520	13 274	4 787
Siirto	0	0	0	- 5 420	- 5 420	- 5 384
31.12.2002	0	56 745	238	11 218	68 201	4 988
<i>Kirjanpitoarvo</i>						
31.12.2002	10 085	86 108	111	16 401	112 705	9 848
31.12.2001	3 358	62 698	125	13 279	79 460	7 687

Kaikki maa-alueet ja rakennukset ovat ryhmän omassa käytössä. Luxemburgin rakennuksia koskeva luokka sisältää uudisrakennuksen rakennuttamiseen liittyvät kustannukset, yhteensä 851 000 euroa. Rakennuksen on määrä valmistua vuonna 2007.

G kohta — Ennakkoon maksetut ja saadut korkotuet

a) Osa EVJ:ssä Euroopan komissiolta saaduista summista on saatu käyttöön pitkäaikaisena enakkona. Se on kirjattu vastaavissa erään 10 a. "EVJ:n perusteella ennakkoon maksetut korkotuet".

b) Ennakkoon saadut korkotuet (erä 3 a.) vastattavissa ovat:

- unionin ulkopuolisille hankkeille AKT-valtioiden kanssa allekirjoitettujen yleissopimusten ja Välimeren maiden kanssa tehtyjen pöytäkirjojen perusteella myönnettujen lainojen korkotuet;

- 3 päivänä elokuuta 1979 annetun Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen (ETY) n:o 1736/79 mukaisesti ja 2 päivänä toukokuuta 1992

allekirjoitetun EFTA-sopimuksen mukaisesti EFTA-maiden perustaman rahoitusjärjestelmän puitteissa pankin varoista myönnettyihin tiettyihin lainoihin Euroopan unionin alueella liittyvät korkotuet;

- korkotukina saadut summat EY:n varoista myönnettyistä lainoista 16 päivänä lokakuuta 1978 (yhteisön uusi väline) (78/870), 15 päivänä maaliskuuta 1982 (82/169) ja 19 päivänä huhtikuuta 1983 (83/200) tehtyjen Euroopan yhteisöjen neuvoston päätösten sekä 3 päivänä elokuuta 1979 annetun Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen (ETY) n:o 1736/79, sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä lokakuuta 1982 annetulla Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksella (ETY) n:o 2790/82, mukaisesti.

H kohta — Muut vastaavat ja vastattavat (Tuhansia euroja)

	<u>31.12.2002</u>	<u>31.12.2001</u>
Muut saamiset:		
- Lainat henkilökunnan asuntoihin ja ennakot henkilökunnalle	70 238	82 173
- Euroopan yhteisön lukuun hoidettavissa NCI-järjestelyissä ottolainaukseen liittyen maksettujen ja antolainaukseen liittyen saatujen suoritusten nettosaldo (Erityinen pääluokka) . . .	57 779	107 116
- Saamiset lainatuotoista	449 063	0
- Saamiset swap-sopimuksista	304 467	0
- Saamiset erääntyvästä antolainauksesta	49 461	299 010
- Muut	<u>175 814</u>	<u>98 491</u>
	1 106 822	586 790
Muut velat:		
- Euroopan yhteisöjen tilit:		
. erityisen pääluokan toimia ja siihen liittyviä selvitettäviä summia varten	233 364	167 241
. talletustilit	269 420	296 053
- Swap-velat	301 625	0
- Velat erääntyvästä ottolainauksesta	0	172 066
- Henkilökunnan vapaaehtoinen lisäeläkevakuutus (L kohta)	144 264	133 689
- Muut	<u>87 328</u>	<u>220 345</u>
	1 036 001	989 394

I kohta — Ennakkomaksut ja siirtosaamiset - Siirtovelat ja ennakkomaksut (Tuhansia euroja)

	<u>31.12.2002</u>	<u>31.12.2001</u>
Vastaavaa:		
Korko- ja palkkiosaamiset	2 170 871	2 356 774
Siirtyvät kulut ottolainauksesta	720 290	708 607
Muut	<u>1 355</u>	<u>1 279</u>
	2 892 516	3 066 660
Vastattavaa:		
Korko- ja palkkiovelat	3 198 493	3 165 785
Siirtyvät tuotot antolainauksesta	585 952	461 868
Siirtyvät tuotot ottolainauksesta	713 250	726 459
HIPC-aloite	62 251	67 912
Henkilökunnasta aiheutuneet kulut	7 278	7 100
Ulkoisesta liikkuvuudesta aiheutuneet velat	7 500	7 500 (*)
Muut	<u>24 819</u>	<u>53 973</u>
	4 599 543	4 490 597

(*) Sisältyvät tuloslaskelman erään 15 "Satunnaiset kulut" (Q kohta).

J kohta — Velat luottolaitoksille (eräpäivä tai irtisanomisaika sovittu) (Tuhansia euroja)

	<u>31.12.2002</u>	<u>31.12.2001</u>
- Lyhytaikaiset velat	1 172 542	597 497
- EBRD:n velkasitoumukset maksetusta pääomasta	<u>10 125</u>	<u>10 125</u>
	1 182 667	607 622

K Kohta — Tase-erittely velkakirjalainoista 31.12.2002 (Tuhansia euroja)

Maksu- valuutta	Lainat					Valuutanvaihtosopimukset					Nettomäärä		
	Jäljellä 31.12.2001	Keski- kurssi	Jäljellä 31.12.2002	Keski- kurssi	Erään- tyminen	Maksettava (+) Tai saatava (-)					Jäljellä 31.12.2001	Jäljellä 31.12.2002	
						31.12.2001	Keski- kurssi	31.12.2002	Keski- kurssi	31.12.2001			Keski- kurssi
EUR	72 131 851	5,48	77 303 117	5,13	2003/2030	24 174 809	+	5,50	31 127 088	+	3,12	96 306 660	108 430 205
GBP	48 004 134	6,34	48 068 756	6,17	2003/2040	4 046 143	-	6,35	4 008 082	-	3,79	43 957 991	44 060 674
DKK	484 099	5,17	363 451	5,26	2003/2010	141 865	+	5,17	90 928	+	2,80	625 964	454 379
SEK	200 512	5,70	203 763	5,70	2003/2007	864 306	+	5,70	1 178 448	+	3,70	1 064 818	1 382 211
USD	45 145 774	5,50	44 451 612	5,09	2003/2026	15 983 627	-	5,56	17 553 055	-	1,94	29 162 147	26 898 557
CHF	3 213 298	3,99	3 199 532	3,61	2003/2014	54 960	-	4,00	56 114	-	5,85	3 158 338	3 143 418
JPY	3 429 706	3,04	4 052 721	3,56	2003/2032	944 455	-	3,04	1 749 289	-	-0,16	2 485 251	2 303 432
NOK	314 406	5,67	604 761	5,99	2004/2008	213 796	-	5,67	426 082	-	6,55	100 610	178 679
CAD	1 474 036	7,98	619 336	7,71	2003/2008	1 402 998	-	7,98	558 912	-	0,00	71 038	60 424
AUD	462 963	6,28	1 533 196	5,03	2005/2005	462 963	-	6,28	1 533 196	-	0,00		
CZK	247 891	7,55	477 808	6,02	2005/2022	101 167	+	7,55	298 800	+	2,36	349 058	776 608
HKD	1 767 967	7,12	1 179 981	6,97	2003/2010	1 767 967	-	7,12	1 179 981	-	0,00		
NZD	94 273	6,50	100 125	6,50	2004/2007	94 273	-	6,50	100 125	-	0,00		
ZAR	609 566	12,88	727 895	12,20	2003/2018	371 124	-	12,88	429 651	-	12,91	238 442	298 244
HUF	161 106	10,02	311 059	9,09	2003/2012	81 573	-	10,02	120 166	-	8,39	79 533	190 893
PLN	326 416	12,52	430 714	10,93	2003/2017	118 105	-	12,52	261 225	-	0,00	208 311	169 489
TWD	1 035 766	5,00	1 289 507	4,51	2003/2013	1 035 766	-	5,00	1 289 507	-	0,00		
SKK	46 752	15,63				63 114	+	15,63	113 245	+	8,29	109 866	113 245
Yhteensä	179 150 516		184 917 334										

Joidenkin lainojen takaisinmaksut on sidottu pörssi-indekseihin (hankintameno: 1 580 miljoonaa). Nämä lainat on suojattu kokonaisuudessaan valuutan- tai koronvaihtosopimuksilla.

L kohta — Varaukset (henkilökunnan eläkerahasto) (Tuhansia euroja)

Eläkemaksusitoumukset tarkistettiin 30 päivänä kesäkuuta 2000 käytämällä projected unit credit -metodia riippumattoman vakuutusmatemaatikon toimesta. Laskelma perustuu seuraaville oletuksille:

- saavutettujen etuuksien nykyisen arvon määrittämisen diskontto-korko on 7 prosenttia;
- keskimääräinen eläkeikä on 62 vuotta;
- elinkustannusten kohoamisen ja urakehityksen yhteisvaikutus on keskimäärin 4 prosenttia;
- eläkkeisiin tehdyt tarkistukset ovat 1,5 prosenttia;
- irtisanoutumisen todennäköisyys ennen 55 vuoden ikää on 3 prosenttia;
- käytetään vakuutusteknisiä taulukoita EVK/PRASA 90.

Pankin sitoumukset katsotaan katetuiksi tämän tarkistuksen jälkeen.

Muutokset eläkerahaston varauksissa:

- varaukset 31.12.2001	474 951
- maksut vuoden aikana	- 19 037
- vuosikustannus	61 291
- varaukset 31.12.2002	517 205

Näihin lukuihin ei sisälly vastuuta henkilökunnan vapaaehtoisen lisä-eläkevakuutuksen osalta (eläkemaksuihin perustuva eläkejärjestelmä). Tämä on kirjattu erään Muut velat / Muut (tilinpäätöksen liitetietojen H kohta) arvolla 144,3 miljoonaa euroa (2001: 133,7 milj. euroa).

M kohta — Varaus pankkitoiminnan yleisiin riskeihin (Tuhansia euroja)

31 päivänä joulukuuta 2002 yleisen riskirahaston saldo, joka oli 1 105 000 euroa muodostui seuraavasti:

	31.12.2002	31.12.2001
Varaus vuoden alussa	1 080 000	935 000
Muutos vuoden aikana	25 000	145 000
Varaus vuoden lopussa	1 105 000	1 080 000

N kohta — Korkojen ja vastaavien tuottojen jakautuminen maantieteellisten markkina-alueiden mukaan: (tuloslaskelman 1 erä) (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Saksa	1 454 812	1 552 900
Ranska	1 146 295	1 227 998
Italia	1 145 673	1 369 824
Yhdistynyt kuningaskunta	1 205 993	1 377 507
Espanja	1 017 252	1 219 248
Belgia	172 412	213 288
Alankomaat	119 671	149 850
Ruotsi	147 968	177 804
Tanska	186 848	247 954
Itävalta	136 309	152 647
Suomi	124 832	115 649
Kreikka	414 251	389 539
Portugali	496 335	525 726
Irlanti	93 772	113 859
Luxemburg	28 597	26 829
	7 891 020	8 860 622
Unionin ulkopuoliset maat	1 009 465	1 061 294
	8 900 485	9 921 916
Erittelemättömät tuotot (1)	872 771	807 590
	9 773 256	10 729 506

(1) Erittelemättömät tuotot:

Arvopaperituotot investointisalkusta	208 606	158 125
Arvopaperituotot lyhytaikaisista arvopapereista	168 768	85 696
Rahamarkkinatuotot	485 958	556 133
EIR:n takauspalkkiot (*) (EIP:n vastatakuu)	9 439	7 636
	872 771	807 590

(*) Jaksotetut poistot, netto.

O kohta — Saatujen palkkiotuottojen jakautuminen maantieteellisten markkina-alueiden mukaan: (tuloslaskelman 4 erä) (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Italia	1	2
Yhdistynyt kuningaskunta	50	59
Tanska	0	1
Irlanti	17	20
	68	82
Yhteisön toimielimet	20 447	22 759
	20 515	22 841

P kohta — Hallintomenot (Tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Palkat ja palkkiot	109 983	101 849
Sosiaaliturva- ja muut sosiaalikulut	53 365	51 054
Henkilöstökulut	163 348	152 903
Yleiset kulut ja hallintomenot	62 777	50 861
	226 125	203 764

Pankin henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 1 113 henkilöä (1 097 edellisenä vuonna).

Q kohta — Satunnaiset tuotot ja kulut

a) Satunnaiset tuotot (tuhansia euroja)

Yhteensä 665 000 euron suuruinen satunnainen tuotto 31.12.2002 aiheutui vuonna 2001 tehtyjen siirtovelkojen peruutuksista.

b) Satunnaiset kulut (tuhansia euroja)

	31.12.2002	31.12.2001
Ulkoista liikkuvuutta koskeva varaus	0	7 500
Erityiset muuntokurssit	0	3 864
	0	11 364

R kohta — Talletukset erääntyneiden lainanlyhennysten ja korkojen maksamiseksi

Erä sisältää pankin liikkeeseen laskemista velkakirjoista erääntyneet korot ja lyhennykset, jotka pankki on suorittanut maksun hoitaville edustajilleen, mutta joita velkakirjojen haltijat eivät ole esittäneet maksettaviksi.

S kohta — Rahoitusinstrumenttien arvioitu nykyarvo

Pankki kirjaa taseen rahoitusinstrumentit (kaupankäyntisalkkua lukuun ottamatta) alkuperäiseen hankintamenuon perustuen sen määräisinä, mitä niistä on maksettu tai saatu valuuttoina. Vastaavissa ja vastattavissa esitettyjen rahoitusinstrumenttien (pääasiassa lainat, kassavarat, arvopaperit ja omat lainat pitkäaikaisten valuutan- tai koronvaihtosopimusten jälkeen) nykyarvo verrattuna niiden kirjanpitoarvoon on esitetty seuraavassa taulukossa:

(miljoonaa euroa) 31.12.2002	Varat		Velat	
	Kirjanpitoarvo netto	Nykyarvo	Kirjanpitoarvo	Nykyarvo
- Lainat	197 039	205 237	—	—
- Investointisalkku	2 506	2 699	—	—
- Likvidit varat	10 976	10 976	—	—
- Omat lainat swapien jälkeen	—	—	184 710	191 846
YHTEENSÄ	210 521	218 912	184 710	191 846

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat muodostavien instrumenttien arvioidut nykyarvot määritellään kohteen rahavirtojen ja pankin varainhankintakäyrän perusteella. Käyrä kuvastaa pankin rahoituskuluja tilivuoden lopussa.

T kohta — Riskienhallinta

Pankin on varauduttava seuraaviin merkittäviin riskeihin:

- * luottotappioriski
- * korkoriski
- * likviditeettiriski
- * valuuttakurssiriski.

Luottotappioriski

Luottotappioriski koskee etupäässä pankin lainanantoa ja vähäisemmässä määrin rahamarkkinainstrumentteja, kuten sijoitussalkun, suojaussalkun tai kaupankäyntisalkun kiinteätuottoisia joukkovelkakirjoja, sijoitustodistuksia tai pankkien välisiä määräaikaista tilejä.

Johdannaisinstrumenttien käyttöön liittyvää luottotappioriskiä on eritelty jäljempänä tilinpäätöksen liitetietojen U kohdassa.

Luottotappioriskin hallinta perustuu sekä vastapuolesta johtuvan luottoriskin että vastapuolen vakavaraisuuden arvioon.

Lainanantoon, rahamarkkinoihin ja johdannaisinstrumentteihin liittyvän luottoriskin hallinnasta vastaa suoraan pankin hallituksen alaisuudessa toimiva riippumaton luottoriskit-yksikkö. Pankilla on siten luottotappioriskin määrittelyä ja valvontaa varten oma toiminnallisesti riippumaton rakenne.

Lainat

Lainasalkkuun kohdistuvan luottoriskin rajaamiseksi pankin lainoja voivat saada ainoastaan pitkällä aikavälillä vakavaraisiksi osoittautuneet lainanottajat, jotka voivat tarjota riittävinä pidettävät vakuudet.

Jotta lainoihin liittyviä luottoriskejä voitaisiin tehokkaasti arvioida ja hallita, pankki on luokitellut lainansa yleisesti hyväksytyjen kriteerien mukaisesti, jotka perustuvat luotonottajan laatuun, tarjottuun vakuuteen tai mahdollisesti takaajaan.

Lainasalkkuun liittyvät takaukset eriteltyinä 31.12.2002 (miljoonaa euroa):

- Euroopan unionin alueella:

		Takaaja				Ilman muodollista takausta ⁽²⁾	Yhteensä
		Jäsenvaltiot	Julkiset laitokset ⁽¹⁾	Pankit "A-alue"	Yhtiöt ⁽¹⁾		
Lainanottaja	Jäsenvaltiot					13 006	13 006
	Julkiset laitokset	18 117	14 489	1 675	810	1 396	36 487
	Pankit "A alue"	13 448	31 943	10 834	16 109	14 528	86 862
	Yhtiöt	9 398	1 520	19 762	27 066	6 317	64 063
	Yhteensä 2002	40 963	47 952	32 271	43 985	35 247	200 418
	Yhteensä 2001	41 545	36 968	32 589	45 030	34 809	190 941

(1) Saamisten siirroilla taatut lainat on luokiteltu lopullisen edunsaajan laadun mukaan.

(2) Lainat, joihin ei vaadita muodollista takausta lainanottajan vakavaraisuusasteen ollessa itse riittävä takuu. Sopivilla sopimuseusekkeilla taataan pankin oikeudet saada riippumattomat vakuudet tiettyjen tapahtumien käynnistytessä.

- Euroopan unionin ulkopuolella:

	2002	2001
Takaus:		
Jäsenvaltiot	1 677	1 881
Yhteisön budjetti	21 661 (*)	21 530 (*)
Jäsenyyteen valmistava rahoitusjärjestelmä	9 805	6 765
Yhteensä	33 143	30 176

(*) joista 2 546 miljoonaa jaetulla riskillä, kuten alla on esitetty (2001: 2 969 miljoonaa).

Yhteisön ulkopuolelle myönnettyt lainat (lukuun ottamatta jäseny-

teen valmistavaan rahoitusjärjestelmään liittyviä) on viime kädessä turvattu takauksilla yhteisön tai jäsenvaltioiden budjetista (AKT- ja MMA-lainat). Kaikilla alueilla [Etelä-Afrikka, Välimeren maat, Keski- ja Itä-Euroopan maat (KIE), Aasian ja Latinalaisen Amerikan maat] AKT:ta ja MMA:ta lukuun ottamatta, lainojen osalta, joilla on valtion takaus, kaikki riskit katetaan viime kädessä yhteisön budjetista.

Euroopan unionin neuvoston uusilla sopimuksilla, tehty 14.4.97 (viite 97/256/CE) otettiin käyttöön riskinjaon käsite ("risk-sharing"). Sen perusteella tietyt pankin antolainat taataan kolmansien osapuolten vakuuksilla liiketoiminnallisen riskin osalta budjetista tulevan takauksen kattaessa ainoastaan poliittiset riskit, jotka johtuvat pakkolunastuksesta, sodasta tai kansalaislevottomuuksista tai ettei valuuttaa voida siirtää. Toistaiseksi 3 231 miljoonaa euroa jaetulla riskillä on allekirjoitettu tämän sopimuksen puitteissa.

Jäsenyyteen valmistavaan rahoitusjärjestelmään perustuvilla lainoilla (9 805 miljoonaa euroa) ei ole yhteisön tai jäsenvaltioiden budjetista myönnettävää takausta.

LAINAT UNIONIN ULKOPUOLISIIN INVESTOINTEIHIN

Lainojen jakautuminen takausmuodon mukaan 31.12.2002

(Tuhansia euroja)

Rahoitussopimus	Jäljellä oleva määrä 31.12.02	Jäljellä oleva määrä 31.12.01	Rahoitussopimus	Jäljellä oleva määrä 31.12.02	Jäljellä oleva määrä 31.12.01
<i>Jäsenvaltioiden takaus</i>			<i>Yhteisön budjettitakaus 70 %</i>		
AKT-maat ja MMA yhteensä, Lomén toinen sopimus	4 404	8 924	Etelä-Afrikka, 375 milj., valtuuston päätös 29.1.1997	277 528	327 031
AKT-maat ja MMA yhteensä, Lomén kolmas sopimus	118 575	177 225	Aasia ja Latinalainen Amerikka II, 900 milj.	867 572	995 196
AKT-maat ja MMA yhteensä, Lomén neljäs sopimus	677 506	867 832	Aasia ja Latinalainen Amerikka, väliaikainen, takaus 70 % ja jaetulla riskillä, 122 milj.	101 539	135 063
AKT-maat ja MMA yhteensä, Lomén neljäs sopimus, toinen rahoituspöytäkirja	876 688	826 818	Bosnia-Hertsegovina, 100 milj., 1999/2001	99 544	100 122
Jäsenvaltioiden takaus yhteensä	1 677 173	1 880 799	Välimeren alueen kumppanuusmaat, 2 310 milj., valtuuston päätös 29.1.1997	2 104 321	2 385 402
<i>Yhteisön budjettitakaus 100 %</i>			Makedonia, 150 milj., 1998-2000	150 000	150 000
Etelä-Afrikka, 300 milj., valtuuston päätös 19.6.1995	184 859	205 887	KIE-maat, 3 520 milj., valtuuston päätös 29.1.1997	2 977 145	3 360 841
Aasia ja Latinalainen Amerikka I, 750 milj.	393 484	587 466	Yhteisön budjettitakaus 70 % yhteensä	6 577 649	7 453 655
Aasia ja Latinalainen Amerikka, väliaikainen, takaus 100 %, 153 milj.	93 664	115 711	<i>Yhteisön budjettitakaus 65 %</i>		
KIE-maat, 1 mrd., valtuuston päätös 29.11.1989	447 100	582 878	Etelä-Afrikka, 825 milj., 7/2000-7/2007	243 562	202 533
KIE-maat, 3 mrd., valtuuston päätös 2.5.1994	2 220 491	2 491 321	Aasia ja Latinalainen Amerikka III, 2/2000-7/2007	988 461	941 255
KIE-maat, 700 mrd., valtuuston päätös 18.4.1991	255 222	329 195	Välimeren alueen kumppanuusmaat II, 2/2000-7/2007	3 164 588	1 905 885
Yhteisön budjettitakaus 100 % yhteensä	3 594 820	4 312 458	KIE-maat, 9 280 milj., 2/2000-7/2007	2 848 245	1 979 920
<i>Yhteisön budjettitakaus 75 %</i>			Turkki, erityisohjelma - 2001	130 000	0
Välimeren alueen rahoituspöytäkirjat	3 334 112	3 903 857	Turkki, TERRA-ohjelma, 11/1999-11/2002	450 000	450 000
Jugoslavia, 18 artikla, 1984	15 580	21 159	Yhteisön budjettitakaus 65 % yhteensä	7 824 856	5 479 593
Jugoslavia, ensimmäinen rahoituspöytäkirja	23 511	34 555	Yhteisön budjettitakaus yhteensä	21 660 420	21 530 142
Jugoslavia, toinen rahoituspöytäkirja	168 588	193 597	Jäsenyyteen valmistava rahoitusjärjestelmä yhteensä	9 805 108	6 764 930
Slovenia, ensimmäinen rahoituspöytäkirja	121 304	131 268	Kaikki yhteensä	33 142 701	30 175 871
Yhteisön budjettitakaus 75 % yhteensä	3 663 095	4 284 436			

Alla on esitetty lainat (miljoonaa euroa) tilikauden lopussa luotonottajan toimialan mukaan:

Toimiala	Eräntymisajat				
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä 2002	Yhteensä 2001
Energia					
Liikenne	1 893	9 397	12 032	23 322	23 751
Televiestintä	2 060	11 465	40 479	54 004	51 496
Vesi ja viemärointi	2 473	6 461	2 926	11 860	14 380
Muut luokittelemattomat infrastruktuurit	1 048	4 361	9 016	14 425	12 738
Maatalous, metsänhoito, kalastus	534	3 332	5 185	9 051	8 143
Teollisuus	57	156	143	356	366
Palvelut	2 501	7 996	4 254	14 751	15 132
Globaalilainat	226	1 445	1 218	2 889	2 418
Koulutus, terveydenhuolto	4 416	22 122	34 726	61 264	54 497
	59	616	4 442	5 117	3 942
	15 267	67 351	114 421	197 039	186 863

Treasury-toiminta

Treasury-toimintaan (mm. arvopaperisalkku, yritystodistukset, määrääi-kaistiliit) liittyviä riskejä valvotaan tiukasti valitsemalla huolellisesti korkeatasoinen osapuoli tai lainan liikkeeseen laskija.

EIP:n johto on antanut arvopaperisalkkua ja käytettäviä rahamarkkinainstrumentteja koskevia limiittejä lähinnä kansainvälisten luokituslaitosten osapuolille antaman luottokelpoisuusluokituksen perusteella. Luottoriskien valvonnasta vastaava yksikkö tarkistaa säännöllisin välein limiitit.

Oheisessa taulukossa on esitetty prosentteina arvopaperisalkkuun ja rahamarkkinainstrumentteihin liittyvä riski toisen osapuolen tai lainan liikkeeseen laskijan luottokelpoisuuden mukaan:

Prosenttia 31.12.2002	Arvopaperisalkku prosenttia	Rahamarkkina- instrumentit prosenttia
Moody's'in tai vastaavan luokitus		
AAA	83	12
P1	0	17
AA1-AA3	12	45
A1	3	15
Alempi kuin A1	1	10
Ei luokitusta	1	1
Yhteensä	100	100

Korkoriski

Pankissa on uusi taseenhallinnan (ALM) rakenne, joka soveltaa rahoitusmarkkinoiden parhaita käytäntöjä, ja erityisesti Asset-Liability Management Committee (ALCO) suoraan pankin hallituksen alaisuudessa. Tähän liittyen pankki on päättänyt erityisestä taseenhallinnan strategiasta, jonka mukaan omien varojen keskimääräinen sijoitusaika on noin viisi vuotta suojaten pankkia tuottojensa merkittävältä vaihtelulta pitkällä aikavälillä.

Olettaen, että omien varojen laskennallinen kanta on edellä mainitun omien varojen noin viiden vuoden duraatiotavoitteen mukainen, 0,01 prosentin koronnousu kaikkien valuuttojen osalta johtaa pankin nettoarvon ja ALM-strategiasta johtuvan arvon eron lisääntymiseen 143 000 eurolla.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu pankin korkoriskit. Siinä on esitetty nimellismäärät korontarkistusperiodeittain:

Korontarkistusperiodi (miljoonaa euroa):

	Alle 3 kk	3-6 kk	6 kk- 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä 31.12.2002	Yhteensä 2001
Vastaavaa							
Lainat (bruttoarvo)	104 939	2 912	5 635	36 614	46 939	197 039	186 863
Nettorahavirta	10 494	182	177	1 259	1 370	13 482	12 632
	<u>115 433</u>	<u>3 094</u>	<u>5 812</u>	<u>37 873</u>	<u>48 309</u>	<u>210 521</u>	<u>199 495</u>
Vastattavaa							
Lainat ja swapit	120 630	- 4 167	3 558	28 665	36 024	184 710	174 794
Korkoriski	- 5 197	7 261	2 254	9 208	12 285		

Likviditeettiriski

Alla olevassa taulukossa on erittely vastaavista ja vastattavista eräntymisajan mukaisesti ryhmiteltyinä jäljellä olevan juoksuajan mukaan tilinpäätöspäivästä sopimuksen mukaiseen eräpäivään.

Vastaavat ja vastattavat, joilla ei ole sopimuksen mukaista eräpäivää, on ryhmitelty luokkaan "Määrittämätön eräpäivä".

Likviditeettiriski (miljoonaa euroa)

Eräpäivä	Alle 3 kk	3 kk - 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Määrittämätön eräpäivä	Yhteensä
Vastaavaa						
Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	16					16
Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat valtion velkasitoumukset	20	145	704	529		1 398
Muut luotot ja ennakot: vaadittaessa maksettavat	107					107
muut	<u>9 932</u>					<u>9 932</u>
	10 039	0				10 039
Lainananto:						
luottolaitoksille	1 497	5 322	32 409	53 187		92 415
asiakkaille	<u>1 383</u>	<u>7 063</u>	<u>34 709</u>	<u>59 628</u>		<u>102 783</u>
	2 880	12 385	67 118	112 815		195 198
Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuottoiset arvopaperi	4 056	868	1 448	2 690		9 062
Muut vastaavat					5 056	5 056
Vastaavaa yhteensä	17 011	13 398	69 270	116 034	5 056	220 769
Vastattavaa						
Velat luottolaitoksille	1 173	4	6			1 183
Velkakirjalainat	13 211	10 794	95 564	65 348		184 917
Valuuttavaihtosopimusten arvonoikaisu	99	18	2 985	447		3 549
Oma pääoma, rahastot ja tulos					24 615	24 615
Muut vastattavat					6 505	6 505
Vastattavaa yhteensä	14 483	10 816	98 555	65 795	31 120	220 769

Vakavaraisuutensa turvaamiseksi sekä käteisvarojen saannin takaamiseksi ennakolta odottamattomien maksutarpeiden varalta pankkiin on muodostettu arvopaperisalkku (B kohta), josta käytetään nimitystä investointisalkku. Salkku sisältää etupäässä ensiluokkaisten osapuolten liikkeeseen laskemia kiinteätuottoisia arvopapereita, suurimmaksi osaksi jäsenvaltioiden liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja, jotka on tarkoitettu säilyttää niiden eräpäivään asti.

Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssiriski kohdistuu toiminnan marginaaleihin ja muina valuuttoina kuin euroina oleviin yleisiin kuluihin. Pankin tavoitteena on valuuttakurssiriskin eliminoiminen vähentämällä valuuttakohtaisia nettopositioita suosimalla kansainvälisiä valuuttamarkkinaoperaatioita.

Valuuttapositio (miljoonaa euroa)

Valuutta	Euro	Englannin punta	US-dollari	Muut valuutat	Yhteensä paitsi euro	Kaikki yhteensä
Vastaavaa						
Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	7	9			9	16
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat valtion velkasitoumukset	1 398					1 398
Muut luotot ja ennakot:						
vaadittaessa maksettavat	76	3	11	17	31	107
muut	6 661	995	860	1 416	3 271	9 932
	6 737	998	871	1 433	3 302	10 039
Lainananto:						
luottolaitoksille	53 169	24 264	13 357	1 625	39 246	92 415
asiakkaille	67 849	17 658	11 253	6 023	34 934	102 783
	121 018	41 922	24 610	7 648	74 180	195 198
Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuottoiset arvopaperit	6 655	1 125	950	332	2 407	9 062
Muut vastaavat	3 065	848	663	480	1 991	5 056
Vastaavaa yhteensä	138 880	44 902	27 094	9 893	81 889	220 769
Vastattavaa						
Velat luottolaitoksille	786	397			397	1 183
Velkakirjalainat:						
liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjat	77 148	47 681	44 452	14 738	106 871	184 019
muut	155	388		355	743	898
	77 303	48 069	44 452	15 093	107 614	184 917
Valuutanvaihtosopimusten arvonokaisut	31 457	- 4 313	- 17 895	- 5 700	- 27 908	3 549
Oma pääoma, rahastot ja tulos	24 615					24 615
Muut vastattavat	4 721	757	534	493	1 784	6 505
Vastattavaa yhteensä	138 882	44 910	27 091	9 886	81 887	220 769
Taseen ulkopuolella	3	- 2	- 1			
Nettopositio 31.12.2002	1	- 10	2	7		
Nettopositio 31.12.2001	- 15	2	4	9		

U kohta — Johdannaistuotteet

Johdannaistuotteet ovat sopimuksia, joiden arvo vaihtelee niiden perustana olevan arvopaperin, koron, valuutan tai indeksin arvon mukaan.

1. *Rahoituksen hankinnassa*

Pankki käyttää johdannaisia pääasiassa omassa rahoituksen hankinnassa, jotta hankittujen varojen valuutat ja korot vastaisivat myönnettyjen lainojen varoja ja korkoja, sekä keventääkseen varainhankinnan kuluja.

Käytetyimmät johdannaiset ovat:

- * valuuttaswap
- * korkoswap
- * Deferred rate setting agreement (DRS).
- * arvopaperiswap.

Valuuttaswap

Valuuttaswap on sopimus, jolla lainoina hankitut varat sovitaan vaihdettavaksi toiseen valuuttaan ja samanaikaisesti tehdään termiinisopimus, jolla molemmat valuutat vaihdetaan tulevaisuudessa.

Korkoswap

Korkoswap on koronmaksujen vaihtamisesta tehty sopimus eli koronvaihtosopimus, jossa vaihtuva korko vaihdetaan kiinteään korkoon tai päinvastoin.

Deferred rate setting agreement (DRS)

Tämä rahoitusjohdannaisinstrumentti on rinnastettavissa koronvaihtosopimukseen (kiinteä korko / vaihtuva korko tai päinvastoin). Sen käyttö on kuitenkin erityisen ominaista EIP:n kaltaisille pitkäaikaista rahoitusta tarjoaville rahoituslaitoksille, jotka lainaavat huomattavia summia pääomamarkkinoilta.

Arvopaperiswap

Arvopaperiswapit on tarkoitettu sellaisiin joukkovelkakirjoihin tehtäviä sijoituksia varten, joiden rahavirrat eivät ole toivotun kaltaiset. Näillä vaihto-operaatioilla tietyt sijoitukset muunnetaan vaihtuvakorkoisiksi instrumenteiksi, joilla on kolmen kuukauden kuponkikorko ja tarkistettava korkoperiodi. Menettelyllä pankki voi välttää korkoriskin ja/tai valuuttakurssiriskin samalla kun luottotappioriski säilyy pankilla aiottulla tavalla.

Korko- ja valuuttaswapeilla pankki voi muuttaa rahoitussalkkunsaa korko- ja valuuttarakennetta asiakkaittensa kysyntää vastaavaksi ja myös avata pääsyn tietyille pääomamarkkinoille siten, että vaihdetaan vastapuolten kanssa niiden kyseisille markkinoille pääsyn edulliset ehdot. Näin voidaan alentaa omia rahoituskustannuksia.

Pitkäaikaisia johdannaisia käytetään ainoastaan varainhankintaan sekä pienentämään markkinariskejä. Johdannaisia ei käytetä kaupankäyntitarkoituksiin.

Kaikkien rahoitussalkkuun liittyvien korko- ja valuuttaswapien erääntymisaajat ovat yhdenmukaiset niitä vastaavien lainojen kanssa ja ovat siten pitkäaikaisia.

Johdannaisiin liittyviltä luottotappioriskeiltä suojautuminen

Luottotappioriski on pankille syntyvä tappio, jos vastapuoli ei kykene suoriutumaan maksuvelvollisuuksistaan.

Johdannaiskaupan erityisestä luonteesta ja monimutkaisuudesta johtuen pankki on muotoillut joukon menettelyjä, joilla se voi suojautua johdannaisien käyttöön liittyviltä tappioilta.

Sopimuskehys:

Kaikkiin EIP:n pitkäaikaisiin johdannaiskauppoihin sovelletaan termiikaupan puitesopimuksia, ja epätavallisten rakenteiden ollessa kysymyksessä "Takuulisopimuksia", joissa määrätään sitoumusten vakuusehdot. Tällaiset sopimukset ovat yleisesti hyväksytyjä ja käytettyjä.

Vastapuolten valitseminen:

Luottoluokitus alussa vähintään A1. EIP voi irtisanoa sopimuksen ennen aikaisesti, jos luokitus laskee tietyn tason alapuolelle.

Limiitit:

- vastapuolen johdannaisten määrän markkinanettoarvo,

- vastapuolen vakuuksettomat sitoumukset,

- lisäksi erityiset keskittymislimiitit, jotka esitetään nimellismäärinä.

Kaikki limiitit mukautetaan dynaamisella tavalla vastapuolten luottojen laatuun.

Valvonta:

Johdannaisportfolio arvioidaan säännöllisesti ja sitä verrataan limiitteihin.

Vakuudet:

- johdannaisten sen määrän vakuuksina, joka ylittää vakuuksettomien sitoumusten enimmäismäärän, on käteisvarat ja ensiluokkaiset joukkovelkakirjat,

- erittäin monimutkaisille epälikvideille transaktioille vaaditaan vakuudet, joiden määrä on suurempi kuin niiden senhetkinen markkina-arvo,

- yksityisten vastapuolten johdannaisportfolio ja annetut vakuudet arvioidaan säännöllisesti ja tämän perusteella vakuuksia voidaan joko lisätä tai alentaa.

Johdannaisiin liittyvät luottotappioriskit vaihtelevat useiden eri tekijöiden mukaan (mm. korko ja valuuttakurssi), ja ovat yleensä vain pieni osa niiden laskennallisesta arvosta. EIP:n osalta, joka solmii ainoastaan suoraan johdannaisopimuksia, luottotappioriski arvioidaan Kansainvälisen Järjestelypankin (BIS) suosittelemalla "current exposure" -menetelmällä. Tällöin luottotappioriski on ilmaistu sopimusten positiivisina korvausarvoina korotettuna transaktiolle ominaisilla mahdollisilla riskeillä, jotka riippuvat sen kestosta ja luonteesta ja painotettuna vastapuolen luokan mukaisella kertoimella (painotettu BIS 2 riski).

Oheisissa taulukoissa on esitetty valuuttaswapien sekä yhdistettyjen korkoswapien ja DRS-sopimusten erääntymisaajat niiden laskennallisten määrien mukaan sekä niihin liittyvä luottotappioriski:

Valuuttaswapit (miljoonaa euroa)

	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä 31.12.2002	Yhteensä 2001
Laskennallinen määrä	5 251	30 071	3 156	2 316	40 794	38 567
Diskontattu nettoarvo	- 119	- 1 592	- 249	216	- 1 744	2 282
Luottotappioriski (painotetun BIS 2:n mukaan)	79	539	46	204	867	1 357

Pankki ei ole käyttänyt yleensä optiosopimuksia riskeiltä suojautumisessaan. Rahoitusmarkkinoilta mahdollisimman edullisesti tehtävässä varainhankinnassa pankki kuitenkin tekee lainasopimuksia, joihin liittyy etenkin korko-optioita tai pörssi-indeksiopioita. Nämä lainat on katettu vaihtosopimuksilla vastaavalta markkinariskiltä suojautumiseksi.

Oheisessa taulukossa on esitetty lainoihin liittyvien eri optiosopimusten lukumäärä ja laskennallinen määrä

	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä 31.12.2002	Yhteensä 2001
Laskennallinen määrä	11 864	63 428	20 357	32 770	128 419	109 868
Diskontattu nettoarvo	319	3 221	1 048	2 013	6 601	4 817
Luottotappioriski (painotetun BIS 2:n mukaan)	105	1 048	510	836	2 498	1 732

Pankki ei ole käyttänyt yleensä optiosopimuksia riskeiltä suojautumisessaan. Rahoitusmarkkinoilta mahdollisimman edullisesti tehtävässä varainhankinnassa pankki kuitenkin tekee lainasopimuksia, joihin liittyy etenkin korko-optioita tai pörssi-indeksiopioita. Nämä lainat on katettu vaihtosopimuksilla vastaavalta markkinariskiltä suojautumiseksi.

Oheisessa taulukossa on esitetty lainoihin liittyvien eri optiosopimusten lukumäärä ja laskennallinen määrä:

	Sisällytetty optio	Pörssi-indeksi	Strukturoitu korkokuponki tai vastaava
Transaktioiden lukumäärä	169	20	27
Laskennallinen määrä (miljoonaa euroa)	7 427	1 580	2 903
Diskontattu nettoarvo	- 121	- 197	226

Kaikkiin lainoihin sisältyvät tai niihin liittyvät optiosopimukset ovat keskinäisesti neuvoteltavissa.

Näihin optioihin ei yleensä liity luottotappioriskiä joitakin pörssi-indeksiin perustuvia eriä lukuun ottamatta, jotka on kuitenkin turvattu vakuudella, jota seurataan säännöllisesti.

Riskit luokituksen mukaan

Kaikki uudet transaktiot allekirjoitetaan vastapuolten kanssa, joiden luokitus on vähintään A1. Salkku keskittyy siten enimmäkseen vasta-
puoliin, joiden luokitus on vähintään A1.

Luokitus	Prosenttia nimellisarvosta	Markkinariski, netto	Luottotappioriski BIS2
Aaa	8,5	574	1 227
Aa1-Aa3	53,2	531	3 784
A1	35,7	70	2 766
A2-Baa3	2,1	10	258
Ei luokitusta	0,6	0	191
Yhteensä	100	1 185	8 226

2. Likvidien varojen hallinnassa

Pankki turvautuu myös lyhytaikaisiin valuutanvaihtosopimuksiin, jotta sen valuuttapositiot vastaisivat operatiivisia kassavaroja suhteessa käytettyyn viitevaluuttaan, euroon, sekä hoitaakseen lainojen maksuun tarvittavat valuuttavirrat.

Lyhytaikaisten valuuttaswapien laskennallinen arvo tilivuoden lopussa oli 2 290 miljoonaa euroa, kun se vuotta aikaisemmin oli 2 025 miljoonaa euroa.

V kohta — Antolainojen jakautuminen hankkeen sijaintimaan mukaan

Hankkeen sijainti	Lukumäärä	Antolainojen kokonaismäärä	Nostamatta oleva osuus	Nostettu osuus	% kokonaismäärästä 2002	% 2001
1. Lainananto unionin alueella tehtäviin investointeihin ja yhteisöön myönnettävät lainat						
Saksa	783	35 016 192	648 049	34 368 143	14,99 %	14,58 %
Italia	1 061	31 620 017	2 848 303	28 771 714	13,54 %	13,49 %
Espanja	471	29 528 723	2 825 512	26 703 211	12,64 %	12,37 %
Ranska	318	26 754 412	3 112 088	23 642 324	11,45 %	11,45 %
Yhdistynyt kuningaskunta	265	23 628 008	3 218 571	20 409 437	10,12 %	11,33 %
Portugali	225	14 675 328	3 259 453	11 415 875	6,28 %	6,13 %
Kreikka	128	9 830 944	1 627 970	8 202 974	4,21 %	4,03 %
Tanska	102	5 430 342	945 289	4 485 053	2,32 %	2,52 %
Ruotsi	116	4 357 062	948 084	3 408 978	1,87 %	1,99 %
Belgia	87	4 149 636	433 479	3 716 157	1,78 %	1,87 %
Itävalta	122	4 044 781	30 000	4 014 781	1,73 %	1,61 %
Suomi	61	3 470 450	218 956	3 251 494	1,49 %	1,29 %
Alankomaat	49	3 033 618	945 500	2 088 118	1,30 %	1,38 %
Irlanti	76	2 310 962	522 701	1 788 261	0,99 %	1,12 %
Yhteisöön myönnettäviä lainoja vastaavat lainat (*)	22	1 979 622	300 000	1 679 622	0,85 %	0,91 %
Luxemburg	33	588 213	12 300	575 913	0,25 %	0,27 %
Yhteensä	3 919	200 418 310	21 896 255	178 522 055	85,81 %	86,35 %

2. Lainananto unionin ulkopuolella tehtäviin investointeihin
2.1. AKT / MMA-maat

Namibia	10	147 782	18 500	129 282		
Mauritius	12	136 434	70 416	66 018		
Kenia	8	125 160	21 139	104 021		
Jamaika	10	105 323	7 249	98 074		
Kaikki AKT-maat	3	102 720	34 220	68 500		
Zimbabwe	10	80 721	18 030	62 691		
Barbados	6	71 470	45 000	26 470		
Mosambik	5	69 201	10 000	59 201		
Dominikaaninen Tasavalta	5	67 317	50 000	17 317		
Ghana	5	66 473	17 365	49 108		
Trinidad ja Tobago	4	63 624	0	63 624		
Afrikan alueellinen laina	2	60 417	33 000	27 417		
Senegal	2	56 038	17 904	38 134		
Botswana	7	54 320	0	54 320		
Lesotho	3	53 162	27 414	25 748		
Keski-Afrikan alueellinen laina	1	52 264	44 636	7 628		
Mauritania	3	46 083	15 000	31 083		
Kamerun	3	31 023	5 000	26 023		
Bahama	3	29 666	0	29 666		
Papua-Uusi-Guinea	6	29 176	0	29 176		
Norsunluurannikko	6	26 924	0	26 924		
Nigeria	2	22 162	0	22 162		
Gabon	3	20 152	15 500	4 652		
Kap Verde	1	20 000	14 500	5 500		
Länsi-Afrikan alueellinen laina	1	19 529	0	19 529		
Swazimaa	2	17 500	7 500	10 000		
Saint Lucia	4	14 465	5 000	9 465		
Karibian alueellinen laina	1	12 429	0	12 429		
Ranskan Polynesia	3	8 560	3 000	5 560		
Malawi	4	8 160	0	8 160		
Guinea	2	8 001	0	8 001		
Britannian Neitsytsaaret	3	6 149	0	6 149		
Uganda	1	5 491	0	5 491		
Kaikki MMA	1	4 960	3 422	1 538		

(*) Muualla kuin unionin alueella toteutettaville unionin edun mukaisille hankkeille perussäännön 18 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan perusteella myönnettyjä lainoja pidetään unionin alueelle myönnettyjä lainoja vastaavina.

V kohta — Antolainojen jakautuminen hankkeen sijaintimaan mukaan (jatkoa)

Hankkeen sijainti	Lukumäärä	Antolainojen kokonaismäärä	Nostamatta oleva osuus	Nostettu osuus	% kokonaismäärästä 2002	% 2001
Caymansaaret	3	4 781	0	4 781		
Uusi Kaledonia ja niihin liittyvät alueet	2	4 370	0	4 370		
Saint-Vincent ja Grenadiinit	2	4 236	0	4 236		
Tsad	1	4 073	0	4 073		
Surinam	1	3 349	0	3 349		
Grenada	1	3 063	0	3 063		
Falklandinsaaret	2	2 648	0	2 648		
Aruba	3	2 553	2 000	553		
Tonga	2	2 324	0	2 324		
Belize	1	2 108	0	2 108		
Alankomaiden Antillit	2	810	0	810		
<i>Välisumma</i>	162	1 677 171	485 795	1 191 376	0,72 %	0,85 %
<i>2.2. Etelä-Afrikan tasavalta</i>	23	705 948	100 394	605 554	0,30 %	0,33 %
<i>2.3. Välimeren alueen kumppanuusmaat ja Balkanin maat</i>						
Turkki	28	1 994 351	950 495	1 043 856		
Marokko	37	1 574 037	683 100	890 937		
Algeria	33	1 522 685	519 432	1 003 253		
Egypti	33	1 425 144	578 238	846 906		
Tunisia	41	1 324 283	527 200	797 083		
Libanon	13	450 183	185 600	264 583		
Jugoslavian liittotasavalta	15	387 885	279 000	108 885		
Jordania	27	363 006	55 000	308 006		
Kroatia	13	331 613	238 350	93 263		
Syyria	4	307 539	290 000	17 539		
Bosnia-Hertsegovina	4	184 544	150 010	34 534		
Makedonia	8	170 829	72 840	97 989		
Gaza ja Länsirannan alue	8	156 350	106 270	50 080		
Albania	6	128 643	81 000	47 643		
Israel	3	41 040	0	41 040		
<i>Välisumma</i>	273	10 362 132	4 716 535	5 645 597	4,44 %	4,18 %
<i>2.4. EU:n jäsenyyttä hakeneet maat</i>						
Puola	66	5 385 661	2 970 446	2 415 215		
Tšekin tasavalta	36	3 246 091	1 435 344	1 810 747		
Romania	39	2 529 072	1 333 930	1 195 142		
Unkari	47	2 140 540	662 000	1 478 540		
Slovenia	28	1 214 152	578 891	635 261		
Slovakian tasavalta	25	1 110 514	163 000	947 514		
Bulgaria	24	865 774	557 000	308 774		
Kypros	19	683 799	455 000	228 799		
Latvia	14	310 158	214 744	95 414		
Liettua	15	253 392	102 342	151 050		
Viro	13	177 971	77 800	100 171		
Malta	4	35 604	25 000	10 604		
<i>Välisumma</i>	330	17 952 728	8 575 497	9 377 231	7,68 %	7,03 %
<i>2.5. Aasian ja Latinalaisen Amerikan maat</i>						
Brasilia	17	668 452	3 448	665 004		
Argentiina	10	414 675	84 348	330 327		
Indonesia	6	295 054	256 818	38 236		
Filippiinit	6	240 098	80 835	159 263		
Kiina	3	133 226	56 167	77 059		
Thaimaa	2	93 690	35 650	58 040		
Panama	2	91 037	4 881	86 156		
Meksiko	3	86 846	36 307	50 539		
Peru	2	78 153	0	78 153		

V kohta — Antolainojen jakautuminen hankkeen sijaintimaan mukaan (jatkoa)

Hankkeen sijainti	Lukumäärä	Antolainojen kokonaisuus	Nostamatta oleva osuus	Nostettu osuus	% kokonaisuudesta 2002	% 2001
Alueellinen laina - Keski-Amerikka . . .	2	57 279	30 000	27 279		
Vietnam	1	55 000	55 000	0		
Pakistan	2	45 010	28 214	16 796		
Sri Lanka	1	40 000	40 000	0		
Costa Rica	1	38 616	0	38 616		
Bangladesh	1	36 202	36 202	0		
Alueellinen laina - Andien yhteisö . . .	1	34 472	0	34 472		
Intia	1	26 449	0	26 449		
Uruguay	1	10 463	0	10 463		
<i>Välisumma</i>	62	2 444 722	747 870	1 696 852	1,05 %	1,25 %
Yhteensä	850	33 142 701	14 626 091	18 516 610	14,19 % (*)	13,65 %
Kaikki yhteensä	4 769	233 561 011 (**)	36 522 346	197 038 665	100,00 %	100,00 %

(*) 9,9 % lukuun ottamatta jäsenyyteen valmistavaa rahoitusjärjestelmää.
 (**) sisältää arvopaperistettua lainaa (tilinpäätöksen liitetietojen B kohta).

W kohta — Segmentti-informaatio

Pankki pitää lainanantona asiakkailleen päätoimialanaan. Sen organisaatio ja hallintovälineet ovat suuntautuneet tämän suorituksen kehittämiseen ja tarjontaan.

Sen mukaisesti liiketoiminta-aluekohtaisen raportoinnin kriteerit ovat:

- ensisijainen kriteeri: lainananto suoritteena,
- toissijainen kriteeri: sen tarjonta maantieteellisellä markkina-alueella.

Maantieteellistä yksilöintiä koskevat tiedot on esitetty tilinpäätöksen liitetietojen eri kohdissa seuraavasti:

- korot ja vastaavat tuotot maantieteellisen markkina-alueen mukaan (N kohta),
- antolainat hankkeen sijaintimaan mukaan (V kohta),
- aineelliset ja aineettomat hyödykkeet niiden sijaintimaan mukaan (F kohta).

X kohta — Käytetyt muuntokurssit

Taseen laadinnassa käytetyt muuntokurssit olivat tilinpäätöspäivänä sekä vuonna 2002 että vuonna 2001 seuraavat:

1 euro =

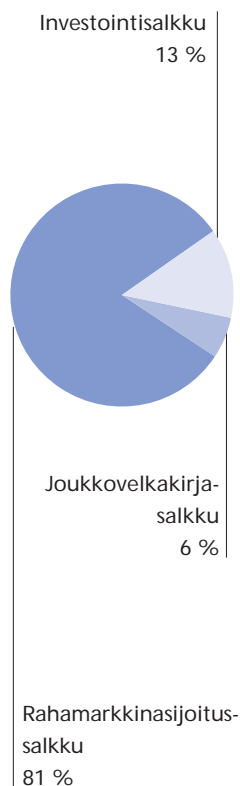
EURO-12: peruuttamattomasti kiinnitetyt muuntokurssit

Saksan marka	1,95583
Ranskan frangi	6,55957
Italian liira	1936,27
Espanjan peseta	166,386
Belgian frangi	40,3399
Alankomaiden guldeni	2,20371
Itävallan šillinki	13,7603
Suomen marka	5,94573
Drakma	340,750
Irlannin punta	0,787564
Luxemburgin frangi	40,3399
Portugalin escudo	200,482

	<u>31.12.2002</u>	<u>31.12.2001</u>
EURON ULKOPUOLELLA OLEVAT:		
Englannin punta	0,650500	0,608500
Tanskan kruunu	7,42880	7,43650
Ruotsin kruunu	9,15280	9,30120
EU:N ULKOPUOLISET VALUUTAT:		
Yhdysvaltain dollari	1,04870	0,881300
Sveitsin frangi	1,45240	1,48290
Libanonin punta	1541,27	1359,01
Japani jeni	124,390	115,330
Kanadan dollari	1,65500	1,40770
Australian dollari	1,85560	1,72800
Afrikan valuuttayhteisön frangi	655,957	655,957
Tšekin kruunu	31,5770	31,9620
Hongkongin dollari	8,17810	6,87230
Uuden-Seelannin dollari	1,99750	2,12150
Etelä-Afrikan randi	9,00940	10,4302

Likvidien varojen hallinta

Likvidien varojen hallinta

Likvidit varat olivat 31. joulukuuta 2002 yhteensä 18,7 miljardia euroa, tai 13,5 miljardia euroa ilman lyhytaikaisia sitoumuksia. Nämä varat olivat 14 eri valuuttana kolmen uuden jäsenmaan valuutat mukaan lukien. Vuonna 2002 euron osuus oli 55 prosenttia lyhytaikaisista sijoituksista. EU-valuuttojen osuus oli yhteensä 68 prosenttia kaikista rahavaroista. Pankin likviditeettivaranto pidettiin sille asetetun alarajan yläpuolella. Alarajaksi on määritetty 25 prosenttia vuotuisesta nettorahavirrasta. Maksuvalmiusaste oli vuoden lopussa tavoitettuna olevien 25–40 prosentin rajoissa. Varainhallinnan omaisuuserät voidaan eritellä seuraavasti:

- **Rahamarkkinasijoitussalkku** oli yhteensä 15,1 miljardia euroa (9,9 miljardia euroa ilman lyhytaikaisia sitoumuksia). Se muodostuu kahdesta alasalkusta, jotka sisältävät lyhytaikaisia arvopapereita. Ne ovat yhden kuukauden rahamarkkinasijoitussalkku ja kolmen kuukauden rahamarkkinasijoitussalkku ja ne muodostavat likvidien varojen suurimman osan.

Tämä salkku sisältää pääasiallisesti liikkeeseen tuotot ottolainauksesta rahavirran tuottaman ylijäämän. Salkun tärkein tehtävä on turvata jatkuvasti pankin juoksevat maksuvelvoitteet, joita ovat lainojen nostot, velanhoitomaksut ja hallintokulut. Se on ensimmäinen osa likviditeettivarantoa. Määrittelyn mukaan rahamarkkinasijoitussalkku sisältää erittäin likvidejä instrumentteja, joilla on lyhyet juoksuajat ja jotka pidetään ensiluokkaisten liikkeeseenlaskijoiden ja muiden osapuolten korkealaatuisissa tuotteissa.

- **Joukkovelkakirjasalkku** muodostuu kahdesta erillisestä alasalkusta, joista ensimmäinen on luottomarginaaleihin perustuva salkku (credit spread), ja toinen on kiinteäkorkoinen joukkovelkakirjasalkku. Joukkovelkakirjasalkun tarkoituksena on parantaa sijoitussalkun hajautusta, monipuolistaa tuotto-odotuksia ja hajauttaa luottoriskiä rahamarkkinasijoituksiin nähden. Tämän salkun arvo oli 1,1 miljardia.

- **Investointisalkku** (2,5 miljardia euroa) on pitkäaikainen sijoitussalkku, jonka kautta osa pankin omista varoista sijoitetaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden ja muiden korkeatasoisten julkisten laitosten liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjoihin. Salkun arvopapereista yli 99 prosentilla on vähintään AA1- tai vastaava riskiluokitus. Joukkovelkakirjasalkku ja investointisalkku yhdessä ovat likvidien varojen toinen osa.

Likvidien varojen hallinnan tuotto

Vuonna 2002 likvidien varojen hoito tuotti 810 miljoonaa euroa, brutto, (nettotuotto 724 milj. euroa), mikä vastasi 3,23 prosentin keskimääräistä kokonaistuottoa.

Rahamarkkinasijoitussalkun sijoitusten korkotuotto oli 626 miljoonaa euroa, kun keskimääräinen pääoma oli 21,7 miljardia euroa. Keskimääräinen tuottoaste oli 2,89 prosenttia lyhyiden rahamarkkinakorkojen pysytellessä suhteellisen vakaina.

Joukkovelkakirjasalkun sijoitusten tuotto oli 43 miljoonaa euroa, kun vuosittainen keskimääräinen pääoma oli 0,9 miljardia euroa. Salkun keskimääräinen tuotto oli 4,59 prosenttia.

Investointisalkku tuotti yhteensä 141 miljoonaa euroa keskimääräisen pääoman ollessa 2,5 miljardia euroa. Salkun kokonaistuotto vuonna 2002 oli 5,65 prosenttia, kun se vuonna 2001 oli 5,91 prosenttia. Tuoton hienoinen väheneminen edellisvuoden tulokseen verrattuna selittyy eräntyneiden arvopaperien (333,5 miljoonaa euroa) jälleensijoittamisesta alhaisemmilla korkoehdoilla pitkien korkojen alenemisen jatkuessa. Salkun markkina-arvo vuoden lopussa oli 2 625 miljoonaa euroa, kun sen hankinta-arvo oli 2 474 miljoonaa euroa.

	2002	2001
Likvidien varojen bruttomäärä		
Tuotot yhteensä	810	784
Keskimääräinen pääoma	25 085	16 756
Keskimääräinen tuotto	3.23%	4.69%
<i>josta rahamarkkinasijoitussalkku</i>		
Tuotot yhteensä	626	631
Keskimääräinen pääoma	21 651	14 100
Keskimääräinen tuotto	2.89%	4.48%
Duraatio	0.19 vuosi	0.18 vuosi
<i>josta joukkovelkakirjasalkku</i>		
Tuotot yhteensä	43	6
Keskimääräinen pääoma	929	160
Keskimääräinen tuotto	4.59%	3.45%
Duraatio	0.81 vuosi	0.42 vuosi
<i>josta investointisalkku</i>		
Tuotot yhteensä	141	147
Keskimääräinen pääoma	2 505	2 496
Keskimääräinen tuotto	5.65%	5.91%
Duraatio	5.25 vuotta	5.20 vuotta

Riskienhallinta

EIP on järjestänyt riskienhallintajärjestelmänsä siten, että ne mukautuvat taloudellisten olosuhteiden ja säännösympäristön muutoksiin. Pankki mukauttaa jatkuvasti riskienhallintajärjestelmäänsä pyrkiesään toimialan parhaimpiin käytäntöihin. Sillä on järjestelmät eri toimintoihinsa sisältyvien riskien valvontaan ja raportointiin. Pankin toimintaan liittyvät suurimmat riskit ovat luotto-, markkina- ja toimintariskit.

Toiminnallisia riskejä (operatiivinen riski) koskevat peruseriaatteet on muotoiltu Baselin pankkikomitean kakkosehdotuksessa. Näissä yleisohjeissa myös määritellään vastuualueet toimintariskien mittaamisesta ja hallinnasta pankin eri liiketoimintaryhmissä ja esitetään sopivat hallintaprosessit. Pankin toiminnallisen riskiprofiilin lähtökohtana ovat tuotteiden monimutkaisuuden lisääntyminen ja käytettävien prosessien muutokset sekä organisaatio- ja järjestelmäympäristö näihin liittyvine muutoksineen. Toimintariskien arvioinnissa otetaan huomioon kaikki saatavissa oleva tieto, historiatieto mukaan lukien, sekä eri toimialojen riskienvalvontaympäristö. Käyttöön on otettu näiden tietojen pohjalta kehitetyt indikaattorit toimintariskin jäljittämiseen.

EIP:n luottoriskipolitiikka määrittelee luottokelpoisuuden tasot niin lainanottajille kuin takaajille antolainauksessa, sekä treasury-transaktioille ja johdannaisopimuksille. Näissä yleisohjeissa myös eritellään ne vähimmäisvaatimukset, jotka lainasopimusten tulee täyttää keskeisimpien juridisten lausekkeiden ja muiden sopimusehtojen osalta. Yleisohjeissa vastaapuolia ja toimialoja koskevilla rajoituksilla myös varmistetaan, että EIP:n luottosalkku on tarpeeksi monipuolinen. Pankin limiittijärjestelmän lähtökohtana ovat perinteiset luottoriskikeskittymiä koskevat varovaisuussäännökset ja EU:n tärkeimpien pankkidirektiivien mukainen "large exposure" -hallinta, vaikkakin EIP yleensä noudattaa suurempaa pidättyvyyttä suhtautumisessaan riskinottoon kuin liikepankit, kuten pankin perussääntö määrää. Yleisohjeita mukautetaan säännöllisesti niin, että ne vastaavat toimintaolosuhteiden kehitystä ja sellaisia uusia tehtäviä, joita pankki voi omistajiltaan saada. Yleisohjeisiin tehtiin muutoksia viimeksi joulukuussa 2002 pankin valmiuksien parantamiseksi luottoriskien hallinnassa entistä epävakaammassa ja haastavammassa luottoympäristössä. Pankkitoimialan yleisten käytäntöjen mukaisesti ja Baselin kakkosehdotuksessa suositellun sisäisen luokituksen perusmenetelmän vaatimuksen täyttämiseksi EIP on rakentanut luotonantoon sisäisen luokitusjärjestelmän (se nojautuu "expected loss" -menetelmään). Tästä on tullut tärkeä osa lainojen arviointiprosessia ja luottoriskien valvontaa. Se on vuosittaisissa luottovarauslaskelmissa huomioitava tekijä ja samalla se toimii viitearvona luottoriskin hinnoittelulle tasolle, joka on suhteessa lainan osuuteen yleisissä varauslaskelmissa. Pankissa otettiin hiljattain käyttöön antolainaus toimintojen ohjelmistopaketti, jonka avulla saadaan käyttöön salkkukohtainen näkemys luottoriskeistä. Siinä yhdistyvät täydellisesti pankin lainasalkun riskikeskittymä- ja korrelaatiovaikutukset, jotka ovat syntyneet riippuvuudesta yhteisille riskitekijöille. Lisäämällä luottoriskeihin salkkunäkökohdan tämä uusi työkalu täydentää luottoarvioinnissa käytettävää tapauskohtaista lähestymistapaa luokitella lainat. Tiettyjen yrittäjälainojen osalta tätä uudenlaista työkalua voidaan sopivissa tilanteissa käyttää tapaus-

kohtaisesti kvantifioimaan lisäkustannusta, jonka tarkoitus on kompensoida lainasalkun keskittymävaikutuksista johtuvia riskejä. Samalla se myös kannustaa luottosalkkujen monipuolistamiseen. Näitä eri tekijöitä yhdistämällä luottoriskien arvioinnin tehokkuutta ja niiden hallinnan kurinalaisuudesta huolehtimista voidaan parantaa. EIP:ssä ollaan myös siirtymässä konsernitason riskienhallintaan, jossa otetaan huomioon mahdollinen riski, joka aiheutuu sen tytäryhtiön, Euroopan investointirahaston harjoittamasta pienten ja keskisuurten yritysten takaustoiminnasta.

Markkinariskit todetaan markkinariski- ja taseriskien hallintajärjestelmien (ALM) yhteydessä. ALM-järjestelmän ja markkinariskien hallinnan yleisissä periaatteissa määritellään strukturoitu prosessi, jolla riskit tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja raportoidaan. Näiden riskien hallinta perustuu useille indikaattoreille, joiden muuttumista valvotaan erilaisten analyysien ja prosessien avulla. Nämä mallit voidaan jakaa kahteen pääluokkaan, jotka ovat taloudellisen arvon malli ja tulosperusteinen malli. Vuonna 2002 pankki tehosti siirtohinnoittelujärjestelmänsä ottamalla myös lukuun sellaiset strategiset toiminnot, kuten riskipääomasijoitukset ja pitkäaikaiset pääomasijoitukset. Pankissa kehitetään parhaillaan lyhyen aikavälin gap-malleja, joilla mitataan lyhytaikaisen korkotuoton vaikutusta ja sen vaihteluita. Vuoden 2004 alkuun mennessä pankki on ottanut käyttöön uuden ohjelmistopakettin, joka auttaa havaitsemaan täsmällisemmin pankin kaikki tuloksen ja taloudellisen arvon vaihteluihin vaikuttavat osatekijät Earnings at Risk- ja Value at Risk -menetelmien kautta.

Tilikauden tulos

Tilikauden 2002 tulos ennen rahastosiirtoja, vähennyksiä ja satunnaista tuottoa oli 1 460 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 1 487 miljoonaa. Tulos laski edellisestä vuodesta 1,8 prosenttia. Nettotulos oli 1 294 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli vastaavasti 1 311 miljoonaa, ja supistui siten 1,3 prosenttia.

Yleiseen riskirahastoon siirrettiin 25 miljoonaa euroa vuodelta 2002 (145 miljoonaa euroa 2001). Siirrot riskipääomasijoituksiin määrättyihin varoihin, arvonalennuksiin ja takaustoiminnan varauksiin olivat 131 miljoonaa euroa (2001: 19 miljoonaa euroa).

Korkomarkkinoilla vaihtelut olivat varsin vähäisiä ja antolainojen keskikorot alenivat edellisvuoden 5,64 prosentista 4,74 prosenttiin vuonna 2002. Ottolainojen keskikorot alenivat vastaavina ajanjaksoina 5,34 prosentista 4,33 prosenttiin.

Korkotuotot ja saadut palkkiot antolainauksesta olivat 8 938 miljoonaa euroa vuonna 2002 verrattuna 9 921 miljoonaan vuotta aikaisemmin. Korkokulut ja maksetut palkkiot ottolainauksesta olivat 7 966 miljoonaa euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat 8 895 miljoonaa.

Treasury-toiminnan kate oli 724 miljoonaa euroa vuonna 2002, ja kasvoi 58 miljoonaa euroa edellisen vuoden 666 miljoonasta. Keskimääräinen kokonaistuotto oli 3,55 prosenttia vuonna 2002 verrattuna 4,85 prosenttiin vuotta aikaisemmin.

Treasury-toiminnan korkotuottojen lisääntyminen vuonna 2002 selittyy ennen muuta operatiivisten arvopaperisalkkujen parantuneista tuotoista, jotka kasvoivat 60 miljoonaa

edelliseen vuoteen verrattuna. Tuottojen lisääntyminen johtui arvopaperien suuremmasta määrästä, mutta jäi vähäiseksi, kun lyhyet rahamarkkinakorot alenivat. Pankin treasury-toiminnan yksityiskohtainen erittely on esitetty tilinpäätöskertomuksen sivulla 71.

Yleiset hallintokulut sekä poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 220,3 miljoonaa euroa vuonna 2002, eli 8,8 prosenttia suuremmat kuin edellisenä vuonna (202,4 miljoonaa).

Pankin valtuusto päätti kokouksessaan 4 päivänä kesäkuuta 2002, käyttää tilikauden 2001 tuloksen, joka sen jälkeen kun 145 000 000 euroa on siirretty yleiseen riskirahastoon, on 1 311 444 923 euroa, seuraavalla tavalla: (i) siirretään 908 728 euroa vähennyksenä riskipääomasijoituksiin määrättyistä varoista tilikauden päätöspäivänä tehdyn sijoitustoiminnan nettotuloksen siirron jälkeen (ii) siirretään 750 000 000 euroa uuteen erityiseen riskipääomasijoitusten ja strukturoidun rahoitusjärjestelyn lisärahastoon ja (iii) loppuosa, 562 353 651 euroa, siirretään muihin rahastoihin.

Hallituksen ehdotuksesta hallintoneuvosto suosittelee valtuustolle, että tilikauden voitto, joka sen jälkeen kun 25 000 000 euroa on siirretty yleiseen riskirahastoon, on 1 293 866 980 euroa, käytetään seuraavalla tavalla:

- vähennetään 130 321 808 euroa riskipääomasijoituksiin määrättyistä varoista tilikauden päätöspäivänä tehdyn sijoitustoiminnan vuosituloksen siirron jälkeen.

- ja loppuosa 1 424 188 788 euroa siirretään vararahastoon.

Tilintarkastuskertomus

Tarkastuskomitean puheenjohtajalle
Euroopan investointipankki
Luxemburg

Olemme tarkastaneet Euroopan investointipankin tilinpäätöksen jäljempänä nimetyllä tavalla 31.12.2002 päättyneeltä tilivuodelta. Euroopan investointipankin johto on laatinut sekä varmentanut tätä tilinpäätöstä koskevat kirjanpitoasiakirjat. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä.

Tilintarkastus on suoritettu kansainvälisten tilintarkastusperiaatteiden (ISA-standardien) mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperusteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Tarkastus käsittää valikoitujen tositteiden tutkimisen tilinpäätösasiakirjoissa esitettyjen määrien ja muiden tietojen osalta. Siihen sisältyy myös tilinpäätösperiaatteiden tarkastus sekä varmistuminen siitä, että johto on noudattanut niitä, samoin kuin tilinpäätösaineistossa esitettyjen tietojen arviointi kokonaisuutena. Käsitteemme mukaan tarkastuksemme antaa riittävät perusteet alla esitetylle lausunnonle.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös jäljempänä nimetyllä tavalla, antaa Euroopan unionin direktiivien yleisperiaatteissa tarkoitettulla tavalla koskien pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksiä ja konsolidoituja tilinpäätöksiä, oikeat ja riittävät tiedot Euroopan investointipankin taloudellisesta asemasta 31.12.2002 sekä toiminnan tuloksesta ja rahavirroista päättyneeltä tilikaudelta.

Tilinpäätös, jota antamamme lausunto koskee, käsittää:

- taseen
- erittelyn erityisestä pääluokasta
- tuloslaskelman
- laskelman omasta pääomasta ja tuloksen käytöstä
- tase-erittelyn merkitystä omasta pääomasta
- rahavirtalaskelman
- tilinpäätöksen liitetiedot.

ERNST & YOUNG
Société Anonyme

Kenneth A. HAY

Luxemburgissa 25. päivänä helmikuuta 2003

Tarkastuskomitea

Tarkastuskomitea antaa kertomuksen valtuustolle, joka ennen vuosikertomuksen ja tilivuoden tilinpäätöksen hyväksymistä on tutustunut seuraavaan lausuntoon:

Tarkastuskomitean lausunto

Euroopan investointipankin perussäännön 14 artiklan ja työjärjestyksen 25 artiklan mukaisesti pankin toiminnan ja kirjanpidon asianmukaisuutta tarkastamaan perustettu komitea, joka

- nimitettyään tilintarkastajat Ernst & Youngin ulkoisiksi tilintarkastajiksi; tarkastettuaan näiden tilintarkastussuunnitelman toimivuuden; tutustuttuaan tilintarkastajien laatimiin kertomuksiin ja todettuaan, että tilinpäätöksestä esitetty lausunto ei sisällä varauksia,
- kutsuttuaan koolle säännöllisin väliajoin pääosastojen johtajat sekä asianomaisten osastojen päälliköt; kokoonnuttuaan säännöllisesti sisäisen tarkastuksen -yksikön päällikön kanssa käsittelemään laadittuja tilintarkastusraportteja; tarkastettuaan muut asiakirjat, joiden tarkastamista se on tehtävänsä suorittamista varten pitänyt tarpeellisena,
- saatuaan hallitukselta vakuutuksen siitä, että pankin valvontajärjestelmät ja menettelytavat sekä hallinto ovat luotettavat,

ottaen huomioon

- tilinpäätöksen tilinpäätöspäivänä 31.12.2002 sellaisena kuin se on laadittu hallintoneuvoston kokouksessa 25. päivänä helmikuuta 2003,
- että edellä esitetty antaa riittävät perusteet tarkastuskomitean lausunnolle,
- työjärjestyksen 22, 23 ja 24 artiklan,

parhaan tietämyksensä ja käsityksensä perusteella vahvistaa täten:

että pankin toimet on toteutettu noudattaen perussäännössä ja työjärjestyksessä määrättyjä muotoja ja menettelytapoja,

että tilinpäätös, joka käsittää taseen, erittelyn erityisestä pääluokasta, tuloslaskelman, laske-
lman omasta pääomasta ja tuloksen käytöstä, tase-erittelyn merkitystä omasta pääomasta,
rahavirtalaskelman sekä tilinpäätöksen liitetiedot, antaa oikeat ja riittävät tiedot pankin
taloudellisesta asemasta 31.12.2002 sekä toiminnan tuloksesta ja rahavirroista päättyneeltä
tilikaudelta.

Luxemburgissa 18. päivänä maaliskuuta 2003

Tarkastuskomitea

M. HARALABIDIS

C. NACKSTAD

E. MARIA

Tilinpäätös

1.1. 2003

TASE 1.1.2003

Tuhansia euroja

VASTAAVAA	01.01.2003	31.12.2002
1. Rahat sekä saamiset keskuspankeilta ja postipankeilta	16 100	16 100
2. Keskuspankkirahoituksen oikeuttavat valtion velkasitoumukset (B kohta)	1 398 458	1 398 458
3. Luotot ja ennakot luottolaitoksille		
a) vaadittaessa maksettavat	107 236	107 236
b) muut luotot ja ennakot (C kohta)	9 932 089	9 932 089
c) lainananto (D kohta)	<u>92 414 790</u>	<u>92 414 790</u>
	102 454 115	102 454 115
4. Luotot ja ennakot asiakkaille		
Lainananto (D kohta)	102 782 927	102 782 927
Erityiset varaukset (A 6. kohta)	<u>- 175 000</u>	<u>- 175 000</u>
	102 607 927	102 607 927
5. Joukkovelkakirjat, mukaan lukien kiinteätuottoiset arvopaperit (B kohta)		
a) julkisten viranomaisten tai laitosten liikkeeseen laskemat	3 229 725	3 229 725
b) muiden luotonottajien liikkeeseen laskemat	<u>5 831 782</u>	<u>5 831 782</u>
	9 061 507	9 061 507
6. Osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit (E kohta)	839 200	839 200
7. Merkittävät omistusosuudet (E kohta)	269 942	269 942
8. Aineettomat hyödykkeet (F kohta)	9 848	9 848
9. Kiinteistöt, koneet ja kalusto (F kohta)	112 705	112 705
10. Muu omaisuus		
a) EVJ:n perusteella ennakkoon maksetut korkotuet (G kohta)	283	283
b) muut saamiset (H kohta)	1 106 822	1 106 822
c) arvomuutosrahasto valuutanvaihtosopimuksista(*)	<u>0</u>	<u>0</u>
	1 107 105	1 107 105
11. Ennakkomaksut ja siirtosaamiset (I kohta)	2 892 516	2 892 516
	220 769 423	220 769 423

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Sitoumukset	01.01.2003	31.12.2002
- EBRD:n pääoma (E kohta)		
. maksettavaksi määräämätön	442 500	442 500
. maksamatta oleva	<u>25 313</u>	<u>25 313</u>
- EIR:n pääoma (E kohta)		
. maksettavaksi määräämätön	972 000	972 000
- Lainananto, nostamatta oleva osa (D kohta)		
. luottolaitokset	7 412 732	7 412 732
. asiakkaat	<u>29 109 614</u>	<u>29 109 614</u>
	36 522 346	36 522 346
- Riskipääomasijoitukset, nostamatta oleva osa	1 166 113	1 166 113
Takaukset (D kohta)		
. muiden myöntämille lainoille	401 626	401 626
. riskipääomasijoituksiin	<u>64 810</u>	<u>64 810</u>
Varainhoito - EIR	530 034	530 034
Varainhoito - Takausrahasasto	1 646 292	1 646 292
Vakuudeksi saadut arvopaperit johdannaissopimuksista (U kohta)		

(*) Valuutanvaihtosopimusten saldoa ei ole sisällytetty taseeseen.

Katso tilinpäätöksen liitetiedot.

VASTATTAVAA

01.01.2003

31.12.2002

1. Lainat luottolaitoksilta (J kohta)			
a) vaadittaessa maksettavat	0		0
b) lainat, joissa on sovittu eräpäivä tai irtisanomisaika	1 182 667		1 182 667
		1 182 667	1 182 667
2. Velkakirjalainat (K kohta)			
a) liikkeeseen lasketut joukkovelkakirja	184 019 263		184 019 263
b) muut	898 071		898 071
		184 917 334	184 917 334
3. Muut velat			
a) ennakkoon saadut korkotuet (G kohta)	289 954		289 954
b) erittelemättömät velat (H kohta)	1 036 001		1 036 001
c) muut	45 690		45 690
d) arvomuutosrahasto valuutanvaihtosopimuksista(*)	3 549 176		3 549 176
		4 920 821	4 920 821
4. Siirtovelat ja ennakkomaksut (I kohta)		4 599 543	4 599 543
5. Varaukset			
henkilökunnan eläkerahastot (L kohta)	517 205		517 205
takaustoiminnan varaus	16 835		16 835
		534 040	534 040
6. Yleinen riskirahasto (M kohta)		1 105 000	1 105 000
7. Oma pääoma			
merkitty	150 000 000		100 000 000
maksettavaksi määräämätön	- 142 500 000		- 94 000 000
		7 500 000	6 000 000
8. Rahastot			
a) vararahasto	12 217 060		10 000 000
b) muut rahastot	0		3 717 060
c) erityinen lisäraahasto	750 000		750 000
		12 967 060	14 467 060
9. Strukturoituun rahoitusjärjestelyyn määrätty varat		250 000	250 000
10. Riskipääomasijoituksiin määrätty varat		1 499 091	1 499 091
11. Tilikauden tulos		1 293 867	1 293 867
		220 769 423	220 769 423

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

01.01.2003

31.12.2002

Talletukset erääntyneiden lainanlyhennysten ja korkojen maksamiseksi (R kohta)	284 367	284 367
Arvopaperisalkku		
. Arvopaperisaatavat	17 776	17 776
. Arvopaperivelat	18 132	18 132
Koronvaihtosopimusten ja DRS -sopimusten nimellisarvo (U kohta)	128 418 546	128 418 546
FRA-toiminta		
. Ostot	0	0
. Myynnit	0	0
Valuutanvaihtosopimusvelkojen nimellisarvo	46 633 273	46 633 273
Valuutanvaihtosopimussaatavien nimellisarvo	43 084 097	43 084 097
Käynnistetyt allekirjoittamattomat lainat	889 175	889 175

TASE-ERITTELY MERKITYSTÄ OMASTA PÄÄOMASTA 1 PÄIVÄNÄ TAMMIKUUTA 2003

Euroina

Jäsenmaa	Merkitty pääoma	Maksettavaksi määräämätön pääoma	Maksettu pääoma	Siirto muista rahastoista	Maksettu pääoma 1.1.2003
SAKSA	26 649 532 500	25 316 065 017	1 066 972 158	266 495 325	1 333 467 483
RANSKA	26 649 532 500	25 316 065 017	1 066 972 158	266 495 325	1 333 467 483
ITALIA	26 649 532 500	25 316 065 017	1 066 972 158	266 495 325	1 333 467 483
YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA	26 649 532 500	25 316 065 017	1 066 972 158	266 495 325	1 333 467 483
ESPANJA	9 795 984 000	9 307 371 252	390 652 908	97 959 840	488 612 748
BELGIA	7 387 065 000	7 018 606 548	294 587 802	73 870 650	368 458 452
ALANKOMAAT	7 387 065 000	7 018 606 548	294 587 802	73 870 650	368 458 452
RUOTSI	4 900 585 500	4 655 556 231	196 023 414	49 005 855	245 029 269
TANSKA	3 740 283 000	3 553 721 865	149 158 305	37 402 830	186 561 135
ITÄVALTA	3 666 973 500	3 483 624 843	146 678 922	36 669 735	183 348 657
SUOMI	2 106 816 000	2 001 475 188	84 272 652	21 068 160	105 340 812
KREIKKA	2 003 725 500	1 903 781 233	79 907 012	20 037 255	99 944 267
PORTUGALI	1 291 287 000	1 226 879 033	51 495 097	12 912 870	64 407 967
IRLANTI	935 070 000	888 429 814	37 289 486	9 350 700	46 640 186
LUXEMBURG	187 015 500	177 687 377	7 457 968	1 870 155	9 328 123
	150 000 000 000	142 500 000 000	6 000 000 000	1 500 000 000	7 500 000 000

Pankin valtuusto teki vuosikokouksessaan 4 päivänä kesäkuuta 2002 yksimielisesti seuraavat päätökset:

- (1) EIP:n valtuusto päättää korottaa pankin merkittyä pääomaa 100 000 miljoonasta eurosta 150 000 miljoonaan euroon.
- (2) Maksettu pääoma nousee 1.1.2003 lukien 7 500 miljoonaan euroon, mikä on 5 prosenttia 150 000 miljoonan euron suuruudesta merkitystä pääomasta. Merkityn ja maksetun pääoman korotus tulee voimaan 1.1.2003 siten, että pankin pääomaan tehdään 1 500 000 000 euron siirto pankin muista rahastoista.

EIR:n

Tilinpäätös

TASE 31 PÄIVÄLTÄ JOULUKUUTA 2002

Euroina

VASTAAVAA	Liite	2002	2001
Rahoitusomaisuus			
Kassa ja pankkisaamiset			
Käyttelytilit		11 195 881	39 079 199
Määräaikaistalletukset	3.1	15 000 000	10 000 000
		<u>26 195 881</u>	<u>49 079 199</u>
Saamiset		646 585	2 255 558
Velkakirjat ja muut kiinteätuottoiset arvopaperit			
Yritystodistukset	3.2	74 862 446	52 578 086
		<u>101 704 912</u>	<u>103 912 843</u>
Päyttöomaisuus			
3.5			
Velkakirjat ja muut kiinteätuottoiset arvopaperit, muut kuin luovutettaviksi			
tarkoitettut	3.3	431 852 442	452 321 997
Sijoitukset pääomasijoitusyhtiöihin	3.4	49 305 307	48 428 308
Aineettomat hyödykkeet		35 697	100 622
Aineelliset hyödykkeet ja muu käyttöomaisuus		4 904 435	5 068 425
		<u>486 097 881</u>	<u>505 919 352</u>
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	3.6	14 482 767	15 202 680
		<u>14 482 767</u>	<u>15 202 680</u>
Vastaavaa yhteensä		602 285 560	625 034 875

VASTATTAVAA	Liite	2002	2001
Velat	4.1	3 438 016	31 863 938
Siirtovelat ja saadut ennakot	4.2	15 955 426	15 545 636
Varaukset			
Takausvaraukset	4.3	25 522 421	24 311 610
Henkilökunnan eläkerahastot	6.4	550 000	-
Muut varaukset		1 780 033	1 444 167
		<u>27 852 454</u>	<u>25 755 777</u>
Oma pääoma	4.4		
Merkitty		2 000 000 000	2 000 000 000
Maksettavaksi määräämätön		(1 600 000 000)	(1 600 000 000)
		<u>400 000 000</u>	<u>400 000 000</u>
Ylikurssitili		12 770 142	12 770 142
Pakollinen varaus	4.5	54 613 022	39 464 505
Aikaisempien tilikausien voitto	4.5	68 886 360	23 892 297
Tilikauden tulos	4.5	18 770 140	75 742 580
		<u>602 285 560</u>	<u>625 034 875</u>
Vastattavaa yhteensä			

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Takaukset muiden myöntämille lainoille	5.1		
Nostetut		2 642 723 393	2 260 093 563
Nostamattomat		420 280 619	529 552 812
		<u>3 063 004 012</u>	<u>2 789 646 375</u>
Sitoumukset	5.3	75 512 464	51 777 298
Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat	5.4	210 683 007	130 745 377
Valtuutuksella hoidettavat varat	5.5	5 109 410 869	3 852 205 889
	5.6	<u>8 458 610 352</u>	<u>6 824 374 939</u>

Liitetiedot ovat erottamaton osa tätä tilinpäätöstä.

TULOSLASKELMA

31.12.2002 päättyneeltä tilikaudelta (euroina)

	<i>Liite</i>	<i>2002</i>	<i>2001</i>
Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot	6.1	23 837 716	24 759 424
Arvopaperituotot			
Tuotot sijoituksista pääomasijoitusyhtiöihin		1 943 526	6 332 804
Palkkiotuotot	6.2	20 575 145	15 872 131
Rahoituskate		(403 108)	(491 187)
Muut liiketoiminnan tuotot		24 780	3 897
Yleiset hallintokulut:			
Henkilöstökulut:			
- palkkakulut	6.3	(6 682 869)	(5 691 120)
- sosiaalikulut			
<i>siitä:</i> 338 662 eläkekuluja (maksuosuudet 2001: 244 706 euroa)		(411 537)	(298 743)
		<u>(7 094 406)</u>	<u>(5 989 863)</u>
Muut hallintokulut		(4 216 928)	(2 277 584)
		<u>(11 311 334)</u>	<u>(8 267 447)</u>
Poistot aineettomista oikeuksista ja aineellisista hyödykkeistä		(384 189)	(377 774)
Poistot ja arvonokaisut sijoituksista pääomasijoitusyhtiöihin	3.4	(11 340 972)	(2 924 364)
Siirrot takausvaraukseen/-varauksesta	4.3	(3 621 424)	20 335 096
Siirrot henkilökunnan eläkerahastoon	6.4	(550 000)	-
Satunnainen tuotto	6.5	-	20 500 000
Tilikauden tulos		<u>18 770 140</u>	<u>75 742 580</u>

Liitetiedot ovat erottamaton osa tätä tilinpäätöstä.

1 Yleistä

Euroopan investointirahasto (jäljempänä *rahasto*) perustettiin 14. kesäkuuta 1994 kansainvälisenä rahoituslaitoksena.

Rahaston ensisijaisena tehtävänä on - samalla kun pyritään saavuttamaan asianmukainen oman pääoman tuotto - myötävaikuttaa Euroopan unionin tavoitteiden saavuttamiseen. Rahasto toteuttaa tehtävänsä seuraavasti:

- antaa takauksia
- hankkii, hallussapitää, hoitaa ja luovuttaa omistussuosuuksia
- hallinnoi kolmansien sen hallinnoitavaksi luovuttamia erityisiä rahoitusvaroja ja
- hoitaa muita edellisestä johtuvia toimintoja.

Rahasto on yhtiymä, jonka jäsenenä ovat Euroopan investointipankki (jäljempänä *EIP*), Euroopan unioni Euroopan komission edustamana (jäljempänä *komissio*) sekä Euroopan unionin jäsenmaiden rahoituslaitosten muodostama ryhmä. Rahaston jäsenten vastuu rahaston sitoumuksista rajoittuu kunkin jäsenen osakemerkinnän maksamatta olevaan osaan.

Rahaston tilikausi on 12 kuukautta. Tilikausi alkaa 1. tammikuuta ja päättyy 31. joulukuuta.

EIP on rahaston suurin osakkeenomistaja (erittely tilinpäätöksen liitetietojen 4.4 kohdassa). Rahasto on siten sisällytetty EIP-ryhmän konsernitilintilinpäätökseen. Konsernitilinpäätös on saatavissa EIP:n hallituksen toimipaikasta, osoite 100, boulevard Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg.

2 Laskentaperiaatteet ja tilinpäätöksen esittämistapa

2.1 Tilinpäätös

Tilinpäätös on laadittu historiallisten arvojen mukaisesti noudattaen myöhemmin esitettyjä laskentaperiaatteita.

Rahaston noudattamat laskentaperiaatteet perustuvat pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksiä ja konsolidoituja tilinpäätöksiä koskeville Euroopan unionin direktiiveille.

Vaikka tässä tilinpäätöksessä esitettyjä vertailulukuja ei ole muutettu vastaamaan laskentaperiaatteissa tapahtuneita muutoksia liitetietojen kohdissa 2.4 ja 2.6 selostetulla tavalla, muutoksista johtuvat taloudelliset vaikutukset on selostettu vastaavissa liitetiedoissa.

2.2 Ulkomaan rahan määräisten erien ja tapahtumien arvostusperiaatteet

Rahaston osakepääoma on esitetty kirjanpitovaluutassa, euroina, ja kirjanpito pidetään euromääräisenä. Kansallisissa valuutoissa maksetut osakepääomamaksut on muunnettu euroiksi maksupäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräiset muut kuin monetaariset erät on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin (historiallinen arvo).

Monetaariset erät, joihin sisältyvät kaikki muut varat, velat ja taseen ulkopuoliset sitoumukset kuin euromääräiset, on merkitty taseeseen Euroopan keskuspankin julkaisemaan vuoden viimeiseen valuuttakurssiin.

Valuuttamääräiset tuotot ja kulut on muunnettu euroiksi tapahtumapäivän kurssiin.

Muut rahaerien muuntamisesta johtuvat kurssierot on huomioitu tuloslaskelmassa sinä tilikautena, jolloin ne syntyvät.

2.3 Velkakirjat ja muut kiinteätuoitoiset arvopaperit

Velkakirjat ja muut kiinteätuoitoiset arvopaperit katsotaan käyttöomaisuusarvopapereiksi, kun arvopaperit on tarkoitettu pysyväksi osaksi rahaston sijoitustoimintaa ja kun ne säännönmukaisesti pidetään eräpäivään asti.

Velkakirjat ja muut kiinteätuoitoiset arvopaperit on luokiteltu ryhmiin ja ne arvostetaan seuraavalla tavalla:

- vaihtuvakorkoiset velkakirjat, joiden jäljellä oleva juoksu-aika eräpäivään on yli vuoden, esitetään arvopaperisalkussa, jonka sisältämiä arvopapereita pidetään "myytävissä olevina", ja ne arvostetaan siten alhaisempaan arvoon joko hankintamenoon tai markkina-arvoon
- kiinteätuoitoiset velkakirjat, ja vaihtuvakorkoiset velkakirjat, joiden jäljellä oleva juoksu-aika eräpäivään on alle vuoden, esitetään sijoitus-salkussa, jonka sisältämät arvopaperit säilytetään niiden eräpäivään asti, ja ne arvostetaan hankintahintaan.

Eräpäivään takaisin maksettavan määrän ylittävät maksut ja eräpäivään takaisin maksettavan määrän alittavat maksut on jaksotettu arvopaperin jäljellä olevalle juoksuajalle eräntymishetkeen asti, ja kirjataan tuloslaskelman kautta. Kumulatiivinen nettajaksoitus hankintahetkestä lähtien tilinpäätöshetkeen asti esitetään taseen vastattavissa "Siirtovelat ja saadut ennakot".

Muut velkakirjat ja muut kiinteätuoitoiset arvopaperit, joilla on alle vuoden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien, esitetään rahoitusomaisuuteen kuuluvana eränä ja arvostetaan hankintamenoon. Preemiot ja diskontto jaksotetaan instrumentin taloudelliseen käyttöikäen perustuen.

2.4 Sijoitukset pääomasijoitusyhtiöihin

Sijoitukset pääomasijoitusyhtiöihin käsittävät osakkeet ja muut vaihtuvatuottoiset arvopaperit sekä merkittävät omistussuodet, jotka on hankittu pidempiaikaisiksi sijoituksiksi rahaston säännönmukaisen toiminnan puitteissa. Ne esitetään taseessa alkuperäiseen hankintahintaansa.

Pääomasijoitukset arvostetaan rahastonhoitajien tilinpäätöshetkeä edeltäviin arvostusraportteihin perustuen rivikohtaisesti alhaisempaan arvoon joko hankintamenoon tai kohdennettuun substanssiarvoon ("net asset value "NAV"), ja näin suljetaan pois kyseiseen salkkuun mahdollisesti sisältyvä kohdennettavissa olevat toteutumattomat voitot.

Kohdennettu substanssiarvo määritellään käyttämällä joko rahaston omistuksen prosenttiosuutta substanssiarvon perustana olevassa väli-neessä sellaisena kuin se ilmenee viimeisimmästä raportista tai vastaavan rahastonhoitajan ilmoittamaa tarkkaa osakkeen arvoa samana päivänä, sikäli kuin tämä tieto on saatavilla.

Kohdennettua substanssiarvoa oikaistaan lopullista arvostusta varten niillä tapahtumilla, joita käytettävissä olevan substanssiarvon (NAV) päivän ja tilinpäätöshetken välillä on ollut siltä osin kuin niillä on katsottava olevan olennaista merkitystä.

Jotta käytäntö olisi mahdollisimman yhdenmukaista käypään arvoon perustuvan kirjanpidollisen käsittelyn kanssa, sijoitukset sellaisiin pääomarahoitajiin, jotka ovat olleet olemassa alle kaksi vuotta tilinpäätöshetkeen mennessä, arvostetaan tämän periaatteen mukaan. Näiden hiljattain perustettujen rahastojen yksinomaan hallintokuluista johtuvia toteutumattomia tappioita ei kuitenkaan oteta huomioon. Laskentaperusteet ovat siten muuttuneet aikaisemmasta käytännöstä, jota sovellettiin 31. joulukuuta 2001 asti; silloin ei kirjattu mitään arvonmuutosta alle kaksi vuotta olemassa olleille sijoituksille, paitsi jos rahaston harjoittama sijoitustoiminta oli merkittävä.

2.5 Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostusperiaatteet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintahintaan vähennettynä kertyneillä poistoilla. Näiden omaisuuserien arvonokaisuus tehdään tasapoistoina niiden taloudelliseen käyttöikäen perustuen seuraavalla tavalla:

	Käyttöikä
Aineettomat hyödykkeet	
Ohjelmistot	2-5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	
Rakennukset	30 vuotta
Rakennelmat	3-10 vuotta
Toimistokoneet ja -kalusto	3-5 vuotta
Atk-laitteistot ja ajoneuvot	3 vuotta

2.6 Takausvaraukset

Takausvaraukset on laskettu rahaston luotonantopolitiikassa määriteltujen suuntaviivojen mukaisesti, jotka hallitus hyväksyi 4. joulukuuta 2001. Varausvaatimusten arviointi perustuu siten luottokelpoisuusluokitukseen tapahtuma kerrallaan.

Näin ollen tulevaisuuden kannalta 1.1.2002 jälkeen allekirjoitettuja takauksia koskevat varausvaatimukset määräytyvät takausten painotetun keskimääräisen käyttöiän kahden kolmasosan perusteella, jotta käytäntö olisi mahdollisimman yhdenmukaista käypään arvoon perustuvan kirjanpidollisen käsittelyn kanssa. Laskentaperusteet ovat siten muuttuneet aikaisemmasta käytännöstä, jota sovellettiin ennen 31. joulukuuta 2001 allekirjoitettuihin takauksiin siltä osin kuin näitä toimia koskevat varausvaatimukset kirjataan edelleenkin täysimääräisenä.

2.7 Takaukset muiden myöntämille lainoille

Myönnettujen takausten määrä osoittaa rahaston kokonaisvastuun, joka on laskettu sekä nostettujen että vielä nostamatta olevien lainojen pääoman perusteella. Mikäli tarpeellista, kokonaisvastuu sisältää lisäksi tulevat korkovirrat diskontattuna nykyarvoonsa.

2.8 Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot

Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot on jaksotettu tasaisesti ottaen huomioon omaisuuden efektiivinen tuotto.

Tilivuoden aikana maksetut palkkiot käyttöomaisuusarvopapereina pidettävistä kiinteätuottoisista arvopapereista, sekä korkokulut ja muut vastaavat kulut on vähennetty korkotuotoista ja muista vastaavista tuotoista.

2.9 Palkkiotuotot

Rahaston järjestämistä ja myöntämistä takauksista saadut provisioennakot on tuloutettu, kun niitä vastaava sitova velvoite on kirjattu kirjanpitoon.

Takausprovisiossaamiset on jaksotettu tasaisesti takauksen voimassaoloajalle.

3 Taseen vastaavan yksityiskohtaiset liitetiedot

3.1 Määräaikaistalletukset

Määräaikaistalletusten jäljellä oleva juoksuaika on jaoteltu seuraavasti:

	2002 EUR	2001 EUR
Alle 3 kuukautta	15 000 000	10 000 000

3.2 Yritystodistukset

Yritystodistusten markkina-arvo 31.12.2002 oli 72 183 089 euroa (2001: 52 797 700 euroa).

3.3 Käyttöomaisuusarvopapereina pidettävät velkakirjat ja muut kiinteätuottoiset arvopaperit

Kaikille rahaston hallussa oleville arvopapereille on markkinanoteeraus.

Käyttöomaisuusarvopapereina pidettävät velkakirjat ja muut kiinteätuottoiset arvopaperit on jaoteltu seuraavasti:

	2002 EUR	2001 EUR
Eräpäivään asti pidettävät	379 114 792	428 007 727
Myytavissä olevat	52 737 650	24 314 270
	431 852 442	452 321 997

3.5 Käyttöomaisuudessa tapahtuneet muutokset (euroina)

Nimike	Hankintahinta tilikauden alussa	Lisäys	Luovutus	Hankintahinta tilikauden lopussa	Kumulatiivinen arvonokaisu tilikauden lopussa	Siirtosumma tilikauden lopussa
Velkakirjat ja muut kiinteätuottoiset arvo-paperit: Muut kuin luovutettaviksi tarkoitetut	452 321 997	52 410 600	(72 824 914)	431 907 683	(55 241)	431 852 442
Sijoitukset pääomasijoitusyhtiöihin	51 352 671	13 188 894	(751 931)	63 789 634	(14 484 327)	49 305 307
Aineettomat hyödykkeet (ohjelmistot)	330 982			330 982	(295 285)	35 697
Aineelliset hyödykkeet ja muu käyttö-omaisuus; siitä:	6 122 963	155 275		6 278 238	(1 373 803)	4 904 435
a) Maa-alueet ja rakennukset	5 161 380			5 161 380	(848 560)	4 312 820
b) Rakennelmat	234 203	33 254		267 457	(116 371)	151 086
c) Toimistokoneet ja -kalusto	442 330	122 021		564 351	(241 422)	322 929
d) Atk-laitteistot	192 214			192 214	(87 133)	105 081
e) Ajoneuvot	84 072			84 072	(80 317)	3 755
f) Muu käyttöomaisuus	8 764			8 764		8 764
Yhteensä	510 128 613	65 754 769	(73 576 845)	502 306 537	(16 208 656)	486 097 881

3.6 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Korkosaamiset ja muut jaksotetut tuotot on jaoteltu seuraavasti:

	2002 EUR	2001 EUR
Korkosaamiset velkakirjoista	10 621 538	10 915 316
Korkosaamiset yritystodistuksista	207 875	213 763
Korkosaamiset määräaikaistalletuksista	10 963	7 929
Kiinteätuottoisten arvopapereiden nimellisarvon alittaneet maksut		1 531 320
Kertyneet takausprovisiot	3 642 390	2 533 840
Ennakkoon maksetut kulut ja muut maksut		512
	14 482 767	15 202 680

Arvopaperit, joiden jäljellä oleva juoksuaika eräpäivään on alle vuoden, olivat yhteensä 54 756 739 euroa (2001: 62 916 035 euroa).

Käyttöomaisuusarvopapereihin sisältyvien velkakirjojen markkina-arvo oli yhteensä 445 090 007 euroa (2001: 453 509 860 euroa).

Rahasto osallistuu lainanantajana arvopapereiden selvittelykeskusten Euroclearin ja Clearstreamin kanssa arvopapereiden lainausohjelmaan. Lainaksi annettujen arvopapereiden markkina-arvo vuoden lopussa oli yhteensä 5 638 772 euroa (2001: 4 257 802 euroa).

3.4 Sijoitukset pääomasijoitusyhtiöihin

Sijoitukset pääomasijoitusyhtiöihin on jaoteltu seuraavasti:

	2002 EUR	2001 EUR
Maksetut summat hankintahintaan, netto	63 789 635	51 352 671
Poistot ja arvonokaisu	(14 265 336)	(2 924 364)
Toteutumaton valuuttakurssitappio	(218 992)	–
Kirjanpitoarvo, netto	49 305 307	48 428 308

Sijoitukset pääomasijoitusyhtiöihin vastaavat osakesijoituksia ja osakesidonnaisia rahoitusrakenteita.

Toteutumaton valuuttakurssitappio, joka aiheutui pääomasijoitusyhtiöiden uudelleenarvostuksesta tilinpäätöskurssiin, oli yhteensä 218 992 euroa (2001 toteutumaton voitto oli 1 109 446 euroa). Rahaston varauskäytännön mukaisesti tämä tappio on esitetty vuoden kurssitappiona (toteutumattomasta voittoa ei tuloutettu vuonna 2001).

Kuten liitetietojen 2.4 kohdassa on selostettu, pääomasijoitusyhtiöihin kohdistuvien sijoitusten arvostukseen liittyviä laskentaperiaatteita muutettiin, jotta niissä pystyttäisiin ottamaan entistä paremmin huomioon tilinpäätöshetkellä alle kaksi vuotta olemassa olleiden sijoitusten mahdolliset arvomuutokset. Näiden sijoitusten arvo oli 1 640 919 euroa. Jos tätä arvostusmenetelmää olisi sovellettu jo vuonna 2001, arvostusvaraus olisi kasvanut arviolta 431 890 euron määrällä.

Näitä sijoituksia koskevat toteutumattomat voitot, joita ei liitetietojen 2.4 kohdassa kuvatuun arvostusmenetelmän mukaisesti ole kirjattu tilinpäätökseen, ovat yhteensä 6 706 891 euroa (2001: 16 806 141 euroa).

Kuten liitetietojen 2.3 kohdassa on mainittu, muiden kuin luovutettaviksi tarkoitettujen kiinteätuottoisten arvopapereiden nimellisarvon alittaneet maksut ja nimellisarvon ylittäneet maksut arvostetaan nettoarvoon. Tässä kohtaa on tapahtunut muutokset vuoteen 2001 verrattuna. Jos arvostusta nettoarvoon ei olisi suoritettu vuonna 2002, vastaava luku olisi ollut 2 001 284 euroa.

Kiinteätuottoisten arvopapereiden nimellisarvon alittaneet maksut tilinpäätöshetkellä 31.12.2002, jotka jaksotetaan kiinteätuottoisten arvopapereiden jäljellä olevalle juoksuajalle, olivat yhteensä 3 136 606 euroa (2001: 3 957 694 euroa).

4 Taseen vastattavan yksityiskohtaiset liitetiedot

4.1 Velat

Velat on eritelty seuraavasti:

	2002	2001
	EUR	EUR
Kauppavelat ja muut velat	3 433 813	1 686 542
Vaadittaessa maksettavat velat	4 203	30 177 396
	<hr/>	<hr/>
	3 438 016	31 863 938

Edellisen vuoden tilinpäätöksessä esitettiin varat, jotka EIP oli maksanut EIP:n puolesta hoidettuja pääomasijoitusyhtiöihin tehtäviä uusia sijoituksia varten. Määrä sisältyi myös rahaston käyttelytileihin, joka on esitetty erässä "Kassa ja pankkisaamiset".

Vuonna 2002 EIP:n puolesta hoidettavat varat, jotka koskevat pääomasijoitustoimintaa, on esitetty taseen ulkopuolisessa erässä "Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat", sillä näitä toimia varten on avattu erilliset nimetyt pankkitilit.

4.2 Siirtovelat ja saadut ennakot

Jaksotetut tulot on jaoteltu seuraavasti:

	2002	2001
	EUR	EUR
Saadut ennakot annetuista takauksista . .	11 421 152	10 296 926
Jaksotetut palkkiot velkakirjoista	4 534 274	5 248 710
	<hr/>	<hr/>
	15 955 426	15 545 636

Kuten liitetietojen 2.3 kohdassa on mainittu, muiden kuin luovutettaviksi tarkoitettujen kiinteätuottoisten arvopapereiden nimellisarvon alittaneet maksut ja nimellisarvon ylittäneet maksut arvostetaan nettoarvoon. Tässä kohtaa on tapahtunut muutos vuoteen 2001 verrattuna. Jos arvostusta nettoarvoon ei olisi suoritettu vuonna 2002, vastaava luku kuluneelta vuodelta olisi ollut 6 535 557 euroa.

Velkakirjojen jäljellä olevalle juoksuajalle jaksotettava palkkioiden kokonaissumma oli yhteensä 6 948 245 euroa (2001: 9 029 153 euroa).

4.3 Takausvaraukset

Muutokset varauksissa, joka on muodostettu mahdollisten takaustapoiden varalle, on esitetty seuraavassa:

	2002	2001
	EUR	EUR
Varaus tilikauden alussa	24 311 610	45 005 169
Vapautettu osuus koskien TEN-takaussalkun siirtoa (katso Liite 1)		(40 000 000)
Siirto pk-yritysten takauksiin	3 621 424	19 664 904
Käytetty osuus varauksesta	(2 410 613)	(358 463)
	<hr/>	<hr/>
Varaus vuoden lopussa	25 522 421	24 311 610

Yhteensä 25 522 421 euron suuruinen varaus (2001: 24 311 610 euroa) koskee pelkästään rahaston omilla riskeillä hoidettavaa pk-yritysten takaussalkkua.

Komission toteuttama kasvu ja ympäristö -ohjelma, jonka luottoriski säilyy EIR:llä, edellytti 3 237 428 euron suuruisia siirtoa tilikauden takausvarauksiin, joista otettiin käyttöön 2 034 668 euroa.

Kuten liitetietojen 2.6 kohdassa on selostettu, takausvarauksiin liittyviä laskentaperiaatteita muutettiin, jotta varausvaatimukset voidaan jakaa takausten painotetun keskimääräisen käyttöajan kahden kolmasosan ajalle. Jos tätä arvostusmenetelmää olisi sovellettu jo vuonna 2001, takausvaraus olisi alentunut 8 328 766 euron määrällä.

4.4 Osakepääoma

Rahaston enimmäispääoma on kaksi miljardia euroa, osakkeiden lukumäärä 2000 ja osakkeen nimellisarvo yksi miljoona euroa.

Merkitystä osakepääomasta, 2 000 000 000 euroa ja 2 000 osaketta, on määrätty maksettavaksi 400 000 000 euroa, eli 20 prosenttia merkitystä osakepääomasta.

Erittely merkitystä osakepääomasta:

	2002	2001
	EUR	EUR
Merkitty ja maksettu (20 %)	400 000 000	400 000 000
Merkitty, ei määrätty maksettavaksi (80 %)	1 600 000 000	1 600 000 000
	<hr/>	<hr/>
Saldo vuoden lopussa	2 000 000 000	2 000 000 000

	2002	2001
	Osakkeiden lukumäärä	
Euroopan investointipankki	1 215	1 215
Euroopan komissio	600	600
Muut rahoituslaitokset	185	185
	<hr/>	<hr/>
	2 000	2 000

4.5 Pakollinen varaus ja aikaisempien tilikausien voitto

Rahaston perussäännön 27 artiklan mukaan rahaston on muodostettava pakollinen varaus, joka on vähintään 20 prosenttia vuosituloksesta, kunnes varaus vastaa 10 prosenttia merkitystä osakepääomasta. Varausta ei voida käyttää voitonjakoon.

Vuonna 2003 muodostettava pakollinen vähimmäisvaraus on 3 754 028 euroa perustuen 31.12.2002 päättyneeseen tilikauteen.

Muutokset varauksissa ja aikaisempien tilikausien voittovarojen määrässä (euroina):

	Pakollinen varaus	Aikaisempien tilikausien voitto	Tilikauden tulos
Saldo tilikauden alussa	39 464 505	23 892 297	75 742 580
Jaettu osinko			(15 600 000)
Muut varaukset tilikauden tuloksesta	15 148 517	44 994 063	(60 142 580)
Tilikauden tulos			18 770 140
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo tilikauden lopussa	54 613 022	68 886 360	18 770 140

Rahaston yhtiökokouksessa 29. päivänä huhtikuuta 2002 päätettiin, että osinkoina jaetaan 15 600 000 euroa (2001: 12 498 710 euroa). Se on 7 800 euroa osaketta kohti.

5 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

5.1 Takaukset

Tilinpäätöshetkellä nostettuihin ja vielä nostamatta oleviin lainoihin liittyvät takaukset on jaoteltu lainan erääntymishetken perusteella seuraavasti:

	Nostettu euroa	Nostamatta euroa	Yhteensä 2002 euroa	Yhteensä 2001 euroa
alle 5 vuotta	1 117 252 935	129 559 898	1 246 812 833	834 589 358
5-10 vuotta	940 467 665	219 142 386	1 159 610 051	1 310 217 396
10-15 vuotta	291 599 065	25 000 000	316 599 065	297 752 292
ylli 15 vuotta	293 403 728	46 578 335	339 982 063	347 087 329
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	2 642 723 393	420 280 619	3 063 004 012	2 789 646 375

Tähän kokonaissummaan sisältyy 1 576 464 993 euron suuruinen määrä, mikä vastaa TEN-takaustoimia, joita EIP on hoitanut rahaston puolesta omilla riskeillään 1.1.2001 lukien. Takauksista yhteensä 1 181 154 329 euroa (2001: 1 322 531 700 euroa) on annettu EIP:n hyväksi.

Nostettujen lainojen takauksiin sisältyy tulevien korkovirtojen nykyarvo 62 844 104 euroa (2001: 67 461 129 euroa).

5.2 Annettujen sitoumusten yläraja

Rahaston perussäännön 26 artiklan mukaan rahaston takaussitoumukset eivät saa olla yli kolminkertaiset rahaston merkittyyt osakepääomaan verrattuna. Tämä määräys ei koske rahaston kolmansien puolesta antamia sitoumuksia.

Nykyinen pääoma asettaa takaussitoumusten ylärajaksi 6 000 000 000 euroa takaussitoumusten tilinpäätöshetkellä ollessa 1 486 539 018 euroa (2001: 2 789 646 375 euroa).

TEN-takaustoimet, joita EIP hoitaa rahaston puolesta omilla riskeilään (1 576 464 993 euroa) eivät sisälly tähän käytössä olevien takausten määrään.

Perussäännön 12 artiklan mukaisesti ja 26 artiklan kanssa rahaston omiin riskipääomasijoituksiin sovellettava sitoumusten enimmäismäärä on tällä hetkellä 50 prosenttia oman pääoman määrästä. Tilivuoden 2002 tulos huomioon ottaen yläraja on 273 819 332 euroa riskipääomasijoituksiin liittyvien sitoumusten ollessa yhteensä 162 818 519 euroa (2001: 126 246 832 euroa).

5.3 Lupaukset

Lupaukset vastaavat pääomasijoitusyhtiöihin annettuja, mutta nostamatta olevia sijoituslupauksia, joiden määrä on yhteensä 75 512 464 euroa (2001: 51 777 298 euroa).

5.4 Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat

Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat jäljempänä esitetyllä tavalla vastaavat kolmea rahaston nimissä avattua ja säilytettävää tiliiä, joita hoidetaan valtuutuksen perusteella komission ja EIP:n lukuun (notariaattitilit). Näillä tileillä olevat rahamäärät ovat komission ja EIP:n omaisuutta niiden nostamiseen asti kutakin hanketta varten erikseen määrättyllä tavalla.

Kasvu ja ympäristö -pilottihankkeen nojalla rahasto antaa maksuttoman takauksen rahoituksen välittäjille pk-yrityksille ympäristöhankkeiden rahoittamiseen myönnettäviin lainoihin. Rahasto kantaa viime kädessä takauriskin ja takauspalkkio maksetaan Euroopan unionin talousarviovaroista.

Pk-yritysten takausjärjestelyn ja yritystoimintaa tukevan monivuotisen ohjelman (MAP Guarantee) takausikkunan nojalla rahastolla on valtuudet antaa takauksia omissa nimissään, mutta komission puolesta ja riskillä.

Teknologiayritysten käynnistysrahoitusohjelman (ETF Start-up) ja MAP-ohjelman pääomasijoitusikkunan (MAP Equity) nojalla rahastolla on valtuudet hankkia, hoitaa ja luovuttaa teknologiayritysten käynnistysrahoitukseen liittyviä sijoituksia omissa nimissään, mutta komission puolesta ja riskillä.

Siemenrahoitustoiminnalla pyritään edistämään pääomasijoitusrahastojen sijoitusasiantuntijoiden lisäämistä pitkäkestoisesti. Toiminnan tavoitteena on saada lisää ammattitaitoista henkilökuntaa sekä parantaa pääomasijoitusrahastojen ja yrityshautomoiden valmiuksia saada kokoon siemenrahoitusta.

Pääomasijoitustoimintansa yhteydessä EIR hoitaa EIP:n puolesta Euroopan teknologian rahoitusjärjestelmän osajohjelmia "ETF1" ja "ETF2", jotka ovat olleet rahaston käytössä vuodesta 1998.

Edelleen pääomasijoitustoimintansa yhteydessä EIR:n ja EIP:n välillä vuonna 200 allekirjoitetulla riskipääomavaltuutuksella EIR otti hoitaakseen EIP:n olemassa olevan pääomasijoitussalkun ja rahoittaa muita sijoituksia EIP:n esittelemän Innovaatio 2000 -aloitteen nojalla.

	2002 EUR	2001 EUR
Kasvu ja ympäristö -pilottihanke	6 714 312	16 091 609
Pk-yritysten takausjärjestely	105 795 347	54 762 256
ETF Start-up -rahoitusjärjestelmä (*)	43 035 289	59 891 512
Siemenrahoitus	100 337	
MAP-takaukset	5 868 191	
MAP-pääomasijoitukset (*)	18 103 597	
Komission notariaattitilit	179 617 073	130 745 377
EIP:n notariaattitilit (**)	31 065 934	
	210 683 007	130 745 377

(*) Tähän rahamäärään ei sisälly komission puolesta tehtyjä nettoinvestointeja pääomasijoituksiin, yhteensä 46 704 169 euroa, ETF start-up -rahoitusjärjestelmään (2001 34 466 483 euroa) eikä 860 000 euron määrää MAP-pääomasijoitusjärjestelyyn (2001: 0 euroa), jotka on esitetty liitetietojen 5.5 kohdassa. Jos samaa menetelmää olisi sovellettu jo vuonna 2001, komission puolesta ETF Start-up -ohjelman käteisvarojen hoidossa oleva määrä olisi ollut 25 425 029 euroa.

(**) EIP:n notariaattitilit vuonna 2001 olivat yhteensä 30 098 175 euroa ja ne esitettiin taseen vastaavien eränä "Kassa ja pankkisaamiset - Käyttelytilit" ja vastattavien eränä "Velat" (katso Liite 4.1)

Jos samaa menetelmää olisi sovellettu jo vuonna 2001, komission puolesta omistuksessa olevat yhteenlasketut varat olisivat nousseet 126 377 069 euroon.

5.5 Valtuutuksella hoidettavat varat

Perussäännön 28 artiklan mukaisesti rahasto hankkii, hoitaa ja luovuttaa sijoituksia pääomasijoitusyhtiöihin omissa nimissään, mutta EIP:n ja komission puolesta ja riskillä harkinnanvaraisen hoitosopimuksen mukaisesti, joka on allekirjoitettu EIP:n ["ETF", "ETF 2" ja "riskisijoitusten siirtoa, toteutusta ja hoitoa koskeva ohjelma" (riskipääomavaltuutus)] ja komission ("ETF Start-up -rahoitusjärjestelmä", "MAP-pääomasijoitusjärjestely" ja "Siemenrahoitus") kanssa.

Rahastolla on myös valtuudet antaa takauksia omissa nimissään, mutta komission puolesta ja riskillä harkinnanvaraisen hoitosopimuksen mukaisesti, joka on allekirjoitettu komission kanssa ("Pk-yritysten takausjärjestely" ja "MAP-takausjärjestely").

Valtuutuksella harkinnanvaraisen hoitosopimuksen nojalla hoidettavat varat on jaoteltu seuraavasti:

	2002 EUR	2001 EUR
Takaukset, annettu komission puolesta		
Pk-yritysten takausjärjestelyn nojalla		
Nostettu	1 937 501 373	1 302 384 060
Nostamatta	588 568 708	662 955 077
MAP-takausjärjestelyn nojalla		
Nostettu		
Nostamatta	295 358 333	
Sijoitukset, tehty komission puolesta:		
ETF Start-up -rahoitusjärjestelmän nojalla (*)		
Nostettu (**)	62 100 589	50 106 275
Nostamatta	52 956 823	55 066 686
MAP-pääomasijoitusjärjestelyn nojalla		
Nostettu (**)	860 000	
Nostamatta	8 440 000	
Sijoitukset, tehty EIP:n puolesta:		
EIP:n riskipääomavaltuutuksen nojalla		
Nostettu (**)	808 774 334	629 059 524
Nostamatta	1 109 821 666	916 986 370
Euroopan teknologian rahoitusjärjestelmä (ETF) nojalla		
Nostettu (**)	123 312 774	106 063 926
Nostamatta	121 716 270	129 583 971
	5 109 410 869	3 852 205 889

(*) Edellä esitetyt varat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Vuonna 2001 komission ETF-Start-up -ohjelman osalta otettiin huomioon alkuperäinen valuuttakurssi. Jos tilinpäätöspäivän kurssia olisi käytetty jo vuonna 2001, nostettu määrä olisi ollut 49 833 340 euroa ja nostamaton määrä 55 465 948 euroa.

(**) Edellä esitetyt varat on arvostettu hankintamenoön tilinpäätöspäivänä sekä vuonna 2002 että vuonna 2001. Jos liitetietojen 2.4 kohdassa kuvattua arvostusmenetelmää olisi sovellettu kyseisiin toimintoihin vuonna 2002 ja vuonna 2001, määräksi olisi ilmaistu seuraavat summat:

- EIP:n puolesta: arvonnmuutos 150 682 608 euroa (arvio vuodelle 2001: 30 962 147 euroa), mistä saadaan oikaistuksi nettoarvoksi 781 404 500 euroa (2001 arviolta 704 161 303 euroa)

- Komission puolesta: arvonnmuutos 11 740 217 euroa (arvio vuodelle 2001: 4 472 898 euroa), mistä saadaan oikaistuksi nettoarvoksi 51 220 372 euroa (2001 arviolta: 45 363 377 euroa)

5.6 EIR:n sitoumukset taseen ulkopuolisissa erissä

Yhteensä 8 458 610 352 euron summasta (2001: 6 824 374 939 euroa) rahaston lopullinen luottoriski koskee ainoastaan seuraavia varoja:

	2002 EUR	2001 EUR
Takaukset kolmansien myöntämille lainoille		
Nostettu	1 172 558 275	708 852 939
Nostamatta	313 980 743	385 579 486
	1 486 539 018	1 094 432 425
Sitoumukset pääomasijoituksiin	75 512 464	51 777 298
	1 562 051 482	1 146 209 723

6 Tuloslaskelman yksityiskohtaiset liitetiedot

6.1 Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot

Korkotuotot ja muut vastaavat tuotot sisältävät:

	2002 EUR	2001 EUR
Korot velkakirjoista	24 043 112	25 405 316
Korot määräaikaistalletuksista	977 035	708 218
Velkakirjojen nimellisarvon alittaneet maksut		819 505
Korot pankkisaamisista	207	628 186
Jaksotetut palkkiot velkakirjoista	(1 287 799)	(2 701 123)
Korkokulut ja muut vastaavat kulut	105 162	(100 678)
	23 837 716	24 759 424

Kuten liitetietojen 2.3 kohdassa on mainittu, muiden kuin luovutettaviksi tarkoitettujen kiinteätuottoisten arvopapereiden nimellisarvon alittaneet maksut ja nimellisarvon ylittäneet maksut arvostetaan nettoarvoon. Tässä kohtaa on tapahtunut muutos vuoteen 2001 verrattuna. Jos arvostusta nettoarvoon ei olisi suoritettu vuonna 2002, vastaava luku velkakirjojen nimellisarvon alittaneille maksuille olisi ollut 821 789 euroa ja jaksotetuille palkkioille velkakirjoista 2 109 587 euroa.

6.2 Palkkiotuotot

Palkkiotuotot on jaoteltu seuraavasti:

	2002 EUR	2001 EUR
Palkkiot tilinpäätöshetkellä nostettuihin lainoihin liittyvistä takauksista	6 808 298	4 519 523
Palkkiot tilinpäätöshetkellä nostamatta oleviin lainoihin liittyvistä takauksista	159 355	134 257
Provisioennakot myönnettyistä takauksista	1 031 390	958 786
Palkkiot Euroopan teknologian rahoitusjärjestelmästä (ETF)	767 855	2 291 875
Palkkiot Euroopan teknologian rahoitusjärjestelmästä (ETF2)	1 250 000	
Palkkiot ETF Start-up -rahoitusjärjestelmästä	1 253 390	1 400 521
Palkkiot pk-yritysten rahoitusjärjestelystä	3 912 173	2 928 326
Palkkiot MAP-takausjärjestelystä	250 000	
Palkkiot MAP-pääomasijoitusjärjestelystä	400 500	
Palkkiot EIP:n riskipääomavaltuutuksesta	4 732 188	3 607 843
Muut palkkiot	9 996	31 000
	20 575 145	15 872 131

6.3 Palkkakulut

Palkkakuluihin sisältyy 2 723 249 euron kustannuserä (2001 2 162 345 euroa), joka aiheutui EIP:stä rahastoon tilapäisesti siirretystä henkilökunnasta.

6.4 Henkilökunnan eläkerahastot

Hallitus teki kokouksessaan 3. joulukuuta 2002 periaatepäätöksen etuusperusteisen eläkerahaston perustamisesta korvaamaan nykyinen maksuperusteinen eläkejärjestelmä. Sopivaksi riskirahaston perustamiseen liittyvän varauksen rahamääräksi katsottiin 550 000 euroa.

6.5 Satunnainen tuotto

Edellisen tilivuoden kuluessa kaksi satunnaista erää kasvattivat vuoden tulosta 60 500 000 eurolla; siitä 40 000 000 euroa oli vapautettu osuus TEN-toimintojen varauksista ja 20 500 000 euron tuotto, joka aiheutui TEN-takaussalkun myynnistä EIP:lle.

Jos TEN-salkun myyntiin liittyviä tuottoja ei oteta huomioon, jolloin vertailtavuus tilivuoteen 2002 säilyy, tilivuoden 2001 tulos olisi ollut 15 242 580 euroa voitollinen.

7 Henkilöstö

Rahaston henkilöstömäärä (mukaan lukien 15 EIP:stä rahastoon tilapäisesti siirrettyä työntekijää, joista yksi on toimitusjohtaja), oli vuoden lopussa seuraava:

	2002	2001
Toimitusjohtaja	1	1
Työntekijät	57	51
Yhteensä	58	52
Vuoden keskiarvo	55	47

8 Lähipiiriliiketoimet

8.1 Euroopan investointipankki

	2002 EUR	2001 EUR
VASTAAVAA		
Pankkisaamiset	1 284 491	1 128 833
Notariaattitilit	0	30 098 175
VASTAAVAA		
Pankkivelat	4 215 141	32 175 909
Jaksotetut saamiset	230 004	240 000
Oma pääoma, maksettu osuus	243 000 000	243 000 000
TASEEN ULKOPUOLELLA		
Takaukset, nostettu	1 179 728 051	1 265 614 119
Takaukset, nostamatta	27 937 615	56 917 581
Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat	31 065 934	0
Pääomasijoitukset, nostettu	932 087 108	735 123 450
Pääomasijoitukset, nostamatta	1 231 537 936	1 046 570 341
TUOTOT		
Hoitokuluihin perustuvat saamiset	6 760 039	5 930 718
Satunnaiset tuotot		20 500 000
KULUT		
Palkkakulut	2 723 249	2 386 348
Tietotekniikkakulut	1 450 000	452 786
Palvelut	938 918	437 851

Notariaattitilin laskentamenetelmää on muutettu (katso 4.1).

8.2 Euroopan komissio

	2002 EUR	2001 EUR
VASTAAVAA		
Pankkisaamiset	1 694 365	2 697 782
VASTATTAVAA		
Pankkivelat	25 035	0
Jaksotetut saamiset	11 190 721	10 040 637
Oma pääoma, maksettu osuus	120 000 000	120 000 000
TASEEN ULKOPUOLELLA		
Takaukset, nostettu	1 937 501 373	1 302 384 060
Takaukset, nostamatta	883 927 041	662 955 077
Kolmansien puolesta omistuksessa olevat varat	179 617 073	130 745 377
Pääomasijoitukset, nostettu	62 960 589	50 106 275
Pääomasijoitukset, nostamatta	61 396 823	55 066 686
TUOTOT		
Hoitokuluihin perustuvat saamiset	5 816 063	4 328 847
Palkkiotuotot	3 027 344	2 685 399
KULUT		
Varainhoitokulut	53 468	0

Laskentamenetelmää koskien kolmansien puolesta omistuksessa olevia varoja muutettiin vuonna 2002 (katso Liite 5.4).

Laskentamenetelmää koskien ETF Start-up -ohjelman nojalla tehtäviä pääomasijoituksia muutettiin vuonna 2002 (katso Liite 5.5).

Kasvu ja Ympäristö -ohjelman puitteissa saatavia palkkiosaamisia on järjestelty siten, että ne kattavat rahastolle syntyvät riskit ja kulut (katso Liite 4.3).

8.3 Muu lähipiiri

EIR:n omistuksessa olevia sijoituksia pääomasijoitusrahastoihin ei katsota kuuluvan rahaston lähipiiriin, koska rahaston tarkoituksena ei ole käyttää näiden rahastojen johtoon nähden määräysvaltaa niiden taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa.

9 Verotus

Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehtyyn sopimukseen liitetty pöytäkirja Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista koskee myös rahastoa. Tämän johdosta rahaston saatavat, tuotot ja muu omaisuus vapautetaan kaikista välittömistä veroista.

Tilikauden tulos

EIR:n nettotulos vuonna 2002 oli 18 770 140 euroa. Edellisen vuoden vertailukelpoinen tulos oli vastaavasti 15 242 580 euroa (joka on vuoden 2001 nettotulos sen jälkeen, kun tuloksesta on vähennetty seuraavat kaksi satunnaista erää: 40 000 000 euron siirto TEN-varauksista ja 20 500 000 euron tuotto, joka aiheutui TEN-takaussalkun myynnistä).

Liiketoiminnan tuotot olivat 46 381 167 euroa ja ne kirjattiin seuraavasti: 51,4 % rahoitus- ja sijoitusomaisuuden tuottoja, 44,4 % liiketoiminnan palkkiotuottoja ja 4,2 % riskipääomasijoituksista (2001 vastaavasti: 52,7 %, 33,8 % ja 13,5 %).

Yhteensä 3 621 424 euron suuruinen määrä siirrettiin takausvarauksiin tilivuoden aikana.

Tilivuoden aikana omista rahoitusvaroista tehtiin riskipääomasijoituksiin liittyvä arvonalennus kasvoi 11 340 972 eurolla nousten 14 265 336 euroon tilinpäätöspäivänä.

EIP:n riskipääomavaltuutuksen perusteella hoidettavista käteisvaroista muodostettiin vuonna 2002 valtuutuksella hoidettava rahasto, eikä sitä esitetä enää tilinpäätöksessä. Se on selittävänä tekijänä taseen loppusumman supistumiselle edellisen tilikauden 625 034 875 eurosta 602 285 560 euroon 31.12.2002.

Taseen vastattavissa takausvaraus oli 25 522 421 euroa. Pakollinen varaus oli 54 613 022 euroa, mikä on 38,4 % enemmän kuin vuonna 2001.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset kasvoivat 23,9 % vuoden 2001 lopun 6 824 374 939 eurosta 8 458 610 352 euroon 31.12.2002. Vuodenlopun saldosta 62,9 % kohdistui valtuutuksella hoidettaviin varoihin ja loppuosa pääasiassa omista rahoitusvaroista tehtävään takaustoimintaan.

Riippumattomien tilintarkastajien tilintarkastuskertomus

Euroopan investointirahaston
tilintarkastuslautakunnalle
43, avenue J. F. Kennedy
L-2968 Luxembourg

Tilintarkastuslautakunnan valitsemina tilintarkastajina olemme tarkastaneet Euroopan investointirahaston tilinpäätöksen 31.12.2002 päättyneeltä tilikaudelta. Hallitus on laatinut sekä varmentanut tätä tilinpäätöstä koskevat kirjanpitoasiakirjat. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä.

Tilintarkastus on suoritettu kansainvälisten tilintarkastusperiaatteiden (ISA-standardien) mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperusteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Tarkastus käsittää valikoitujen tositteiden tutkimisen tilinpäätösasiakirjoissa esitettyjen määrien ja muiden tietojen osalta. Siihen sisältyy myös tilinpäätösperiaatteiden tarkastus sekä varmistuminen siitä, että johto on noudattanut niitä, samoin kuin tilinpäätösaineistossa esitettyjen tietojen arviointi kokonaisuutena. Käsitteemme mukaan tarkastuksemme antaa riittävät perusteet alla esitetylle lausunnolle.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa Euroopan unionin direktiiveissä tarkoitettulla tavalla koskien pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksiä ja konsolidoituja tilinpäätöksiä, oikeat ja riittävät tiedot Euroopan investointirahaston taloudellisesta asemasta 31.12.2002 sekä toiminnan tuloksesta päättyneeltä tilikaudelta.

Pricewaterhouse Coopers S. à r.l.
Réviseur d'Entreprises
jota edustavat

Pierre Krier

Didier Mouget

Luxemburgissa 27. päivänä tammikuuta 2003

Tilintarkastuslautakunnan kertomus

Tilintarkastuslautakunta, joka on perustettu perussäännön 22 artiklassa määrättyllä tavalla:

- on suorittanut tilintarkastuksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti,
- on tutustunut kirjanpitoon, tileihin ja asiakirjoihin, joihin tutustumista se on tehtävänsä suorittamiseksi pitänyt tarpeellisena,
- on tarkastanut Pricewaterhouse Coopersin laatiman tilintarkastuskertomuksen 27 päivältä tammikuuta 2003,

ottaa huomioon työjärjestyksen artikkelit 17, 18 ja 19, ja

vahvistaa täten:

- että rahaston toimet on toteutettu noudattaen perussäännössä ja työjärjestyksessä sekä hallituksen ajoittain antamissa suuntaviivoissa ja toimintaohjeissa määrättyjä muotoja ja menettelytapoja,
- että rahaston tuloslaskelma ja tase antavat oikeat ja riittävät tiedot rahaston taloudellisesta asemasta rahaston varojen ja velkojen suhteen, ja sen toiminnan tuloksesta kyseiseltä tilivuo-
delta.

Luxemburgissa 21. helmikuuta 2003

Tilintarkastuslautakunta

Sylvain SIMONETTI

Michael HARALABIDIS

Henk KROEZE

Tarkastus ja valvonta

TARKASTUSKOMITEA – Tarkastuskomitea on sääntömääräinen itsenäinen elin, joka vastaa työstään suoraan valtuustolle. Se varmistaa, että pankin toimet on toteutettu perussäännössä ja työjärjestyksessä määrättyjen menettelytapojen mukaisesti ja että sen kirjanpito on ollut asianmukaista. Valtuusto ottaa huomioon tarkastuskomitean kertomuksen ja johtopäätökset sekä tarkastuskomitean lausunnon (koskien konsernitilinpäätöstä ja yhdistelemätöntä tilinpäätöstä) ennen hallintoneuvoston laatiman vuosikertomuksen hyväksymistä. Tarkastuskomitea kokoontuu kuukausittain koordinoimaan omaa toimintaansa sekä ulkopuolisten tilintarkastajien ja sisäisen tarkastuksen toimintaa. Se myös tapaa säännöllisesti pankin hallituksen jäseniä ja eri osastojen keskeisimpiä henkilöitä.

Vuonna 2002 pankki jatkoi toimintaansa valvontarakenteidensa vahvistamiseksi tarkastuskomitean tarkassa seurannassa ja noudattamalla "best banking practice" -toimintaperiaatteita. Tähän liittyen Baselin pankkivalvontakomitean (BIS - Kansainvälinen järjestelypankki) suositusten ("Framework for Internal Control Systems in Banking Organisations") kokonaisvaltaista yhdistämistä jatkettiin pankin sisäisen tarkastuksen järjestelmiin.

ULKOPUOLISET TILINTARKASTAJAT – Ulkopuoliset tilintarkastajat hoitavat tehtävänsä riippumattomasti. He raportoivat suoraan tarkastuskomitealle, jolle he antavat tiedoksi vuotuisen toimintaohjelmansa ja toimiansa koordinoinnin pankin sisäisen tarkastuksen -yksikön kanssa. Tarkastuskomitea nimitti 1997 hallitusta kuultuaan Ernst & Youngin pankin ulkopuoliseksi tilintarkastajiksi. Tilintarkastussopimus uusittiin seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi vuoden 2002 alusta lukien.

SISÄINEN TARKASTUS – Sisäinen tarkastus on EIP-ryhmän kaikkia hallintotasoja palveleva yksikkö, joka toimii itsenäisesti ja oman alansa säännösten ja määräysten mukaisesti. Nämä standardit tarkistettiin vuonna 2001. Sisäinen tarkastus tutkii ja arvioi sisäisten valvontajärjestelmien ja -menetelmien asianmukaisuutta ja tehokkuutta. Se myös luo sisäiset valvontaperiaatteet BIS-suositusten perusteella. Siten myös sisäinen tarkastus tarkastaa ja testaa valvontaa tärkeimmillä pankkitoiminnan, tietotekniikan ja hallinnon aloilla kahdesta viiden vuoden pituisissa jaksoissa. Sisäisen tarkastuksen yksikön johtajalla on valtuudet toimittaa tutkimuksia, jotka liittyvät petosten torjuntaan pankin sisällä. Jos tutkimus sitä edellyttää, pankki voi pyytää apua myös ulkopuolisilta asiantuntijoilta, kuten Euroopan petostentorjuntavirastolta (OLAF).

TASERISKIEN (ALM) JA MARKKINARISKIEN HALLINTA – Rahoitus ja varainhoito -pääosaston *rahapolitiikka, tasehallinta ja markkinariski* -jaosto vastaa pääasiassa rahoitusanalyysistä (ALM) rahoitusvarojen käytön ja rahoitusvarojen kohdistamisen sekä sijoituspoliittisten strategiaohjeiden kautta. Tähän liittyen tämä toiminta käsittää pankin eri liiketoimintojen taloudellisten vaikutusten mittaamisen ja niiden kohdentamisen. Sen tehtävänä on luonnollisesti myöskin arvioida markkinariskiä vaikutusta pankin varoihin ja velkoihin, sekä mitata pankin rahoitussalkkujen tuotot. Riskien tunnistaminen, mittaaminen ja hallinta sekä näihin liittyvä raportointi on järjestetty pankin hallituksen hyväksymän ohjatun prosessin mukaisesti. Riskien seurantaan ja rajoittamiseen liittyvät asianmukaiset toimintatavat ja menetelmät on ilmaistu toimintaohjeiden muodossa. Asset and Liability Committee (ALCO) vastaa myöskin pankin ALM-strategian toteuttamisen seurannasta ja raporttien vahvistamisesta. ALCO koostuu pankin eri pääosastojen jäsenistä ja se kokoontuu kerran kuukaudessa.

TALOUSSEURANTA – Tämä itsenäinen osasto, joka perustettiin pankin rahoitusvalvonnan tehostamisen yhteydessä, vastaa laskentatoimesta ja pankin tilinpäätöslaskelman laadinnasta. Lisäksi talousseurantaosastoa pyydetään antamaan asiantuntijalausuntoja tietyistä pankin rahapolitiikkaan ja sen toteuttamiseen liittyvistä periaatteista. Talousseuranta kattaa kaikki pankin toimenpiteet, joilla on merkittävä vaikutus pankin taloudelliseen asemaan, kuten luottoriski, tulosten mittaaminen, tieto- ja hallintajärjestelmät, hallintobudjetti, taseenhallinta (ALM) ja markkinariskit.

LUOTTORISKIT – EIP:n luotonantopoliittika on koonnettu yleisohjeiksi, joissa määritetään hyväksyttävissä limiiteissä olevat luottoriskit. Yleisohjeissa määritellään luottokelpoisuuden vähimmäistasot niin lainanottajille kuin takaajille antolainauksessa, sekä treasury-transaktioille ja johdannaisopimuksille. EU-maiden lainoihin sovellettavat luottoriskikriteerit ulotettiin hiljattain koskemaan lainanantoa jäsenhokasmaissa. Näissä yleisohjeissa myös eritellään ne vähimmäisvaatimukset, jotka lainasopimusten tulee täyttää keskeisimpien juridisten lausekkeiden ja muiden sopimusehtojen osalta sen varmistamiseksi, että pankin asema on vähintään samalla tasolla kuin muiden markkinoilla asemansa vakiinnuttaneiden luotonantajien ja että sillä on heti käytettävissään vakuus tarvittaessa. Yleisohjeissa vastaapuolia ja toimialoja koskevilla rajoituksilla myös varmistetaan, että EIP:n luottosalkku on tarpeeksi monipuolinen. Pankin limiittijärjestelmän lähtökohtana ovat perinteiset luottoriskikeskittymiä koskevat varovaisuussäännökset ja EU:n tärkeimpien pankkidirektiivin mukainen "large exposure" -hallinta, vaikkakin EIP yleensä noudattaa suurempaa pidättyvyyttä suhtautumisessaan riskinottoon kuin liikepankit.

Yleisohjeita mukautetaan säännöllisesti niin, että ne vastaavat toimintaolosuhteiden kehitystä ja sellaisia uusia tehtäviä, joita pankki voi omistajiltaan saada. Yleisohjeisiin tehtiin muutoksia viimeksi joulukuussa 2002 pankin valmiuksien parantamiseksi luottoriskien hallinnassa entistä epävakammassa ja haastavammassa luottoympäristössä.

Pankkitoimialan "best practice" -toimintatavan mukaisesti ja Baselin kakkosehdotuksessa suositellun sisäisen luokituksen perusmenetelmän vaatimuksen täyttämiseksi EIP on rakentanut luotonantoon sisäisen luokitusjärjestelmän (se nojautuu "expected loss" -menetelmään). Tästä on tullut tärkeä osa lainojen arviointiprosessia ja luottoriskien valvontaa. Se on vuosittaisissa luottovarauslaskelmassa huomioitava tekijä ja samalla se toimii viitearvona luottoriskin hinnoittelulle tasolle, joka on suhteessa lainan osuuteen yleisissä varauslaskelmissa. Pankissa otettiin hiljattain käyttöön antolainaustoimintojen ohjelmistopaketti, jonka avulla saadaan käyttöön salkkukohtainen näkemys luottoriskeistä. Siinä yhdistyvät täydellisesti pankin lainasalkun riskikeskittymä- ja korrelaatiovaikutukset, jotka ovat syntyneet riippuvuudesta yhteisille riskitekijöille. Lisäämällä luottoriskeihin salkkunäkökohdan tämä uusi työkalu täydentää luottoarvioinnissa käytettävää tapauskohtaista lähestymistapaa luokitella lainat. Vakuuksettomien yritysloinojen osalta tätä uudenlaista työkalua voidaan sopivissa tilanteissa käyttää tapauskohtaisesti kvantifioimaan lisäkustannusta, jonka tarkoitus on kompensoida lainasalkun keskittymävaikutuksista johtuvia riskejä. Samalla se myös kannustaa luottosalkkujen monipuolistamiseen.

Näitä eri tekijöitä yhdistämällä luottoriskien arvioinnin tehokkuutta ja niiden hallinnan kurinalaisuudesta huolehtimista voidaan parantaa. EIP:ssä ollaan myös siirtymässä konsernitason riskienhallintaan, jossa otetaan huomioon mahdollinen riski, joka aiheutuu sen tytäryhtiön, Euroopan investointirahaston harjoittamasta pienten ja keskisuurten yritysten takaustoiminnasta.

RAHOITETTAVIEN HANKKEIDEN ARVIOINTI – Tämä osasto tekee rahoitustoimien jälkiarviointityöt ja koordinoi itsearviointimenetelmiä pankin sisällä. Se tuo avoimuutta ja selkeyttä pankin johtoon ja ulkopuolisiin sidosryhmiin nähdessä rahoitettujen hankkeiden aihe-, toimiala-, alue- tai maakohtaisia arviointeja hankkeiden valmistumisen jälkeen ja antamalla tulokset julkisuuteen EIP:n verkkosivuilla. Toiminnallaan se tekee pankin liiketoiminnan tuloksia tunnetuksi ulkopuolisten huomioitsijoiden keskuudessa sekä kannustaa ottamaan oppia kokemuksesta.

Vuonna 2002 osastolta valmistui julkaistavaksi arviointiraportteja, jotka koskivat pankin pk-yrityksille suuntaaman nykyisen salkkumuotoisen globaalilainatoiminnan periaatteita ja jätehuollon hankkeiden luotottamista kiinteän jätteen osalta.

Edellä esitetty valvontatoiminta on kirjattu pankin perussääntöön ja muihin organisaatiota koskeviin määräyksiin. EIP on yhtä aikaa sekä yhteisön elin että rahoituslaitos. Siten se myös toimii yhteistyössä muiden riippumattomien tarkastuselinten kanssa, joille on annettu valvontatehtävät perustamissopimuksessa tai muussa asetuksessa.

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN – Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 248 artiklan mukaisesti tilintarkastustuomioistuin tarkastaa yhteisön kaikkia tuloja ja menoja koskevat tilit. Tuomioistuimen suorittamien tarkastusten tulokset saatetaan julkisuuteen (www.eca.eu.int). Noudattaen 248 artiklan 3 kohdassa mainittua sopimusta pankki vastasi vuoden aikana kaikkiin tilintarkastustuomioistuimen esittämiin tiedusteluihin. Sopimuksessa on määrätty ehdot tuomioistuimen pankin valtuutuksella hoitamia yhteisön varoja koskeville tarkastuksille.

OLAF (Euroopan petostentorjuntavirasto) – Petos- ja lahjontaepäilytutkimuksia koskevien toimintaperiaatteidensa mukaisesti pankin ja OLAFin välillä on tiiviit yhteistyösuhteet. Vuoden aikana ei käynnistetty uusia tutkimuksia eikä pankki vastaanottanut tiedustelupyyntöjä OLAFilta.

EUROOPAN OIKEUSASIAMIES – Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan oikeusasiamies toimittaa tutkimuksia mahdollisista epäkohdista yhteisöjen toimielinten tai laitosten toiminnassa. Sopimuksen mukaisesti oikeusasiamies hoitaa tehtävänsä täysin riippumattomana. Pankki vastaa tiedusteluihin tai lausuntopyyntöihin, kun kysymyksessä on kansalaisen tekemä kantelu tai kun tutkimus on käynnistetty oikeusasiamiehen omasta aloitteesta. Menettelyllä pyritään osoittamaan, että pankki noudattaa sitä sitovia määräyksiä. Oikeusasiamies saattaa julkisuuteen tutkimustensa tulokset (www.euro-ombudsman.eu.int). Vuonna 2002 pankki vastasi tiedustelupyyntöihin ennen oikeusasiamiehen ratkaisua kolmessa valitusasiassa.

EIP-ryhmän osoitteet

Euroopan investointipankki

100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
Puh. (+352) 43 79-1
Faksi (+352) 43 77 04

Internet: www.eib.org

E-mail: info@eib.org

Toimielinten väliset asiat ja Brysselin konttori:

Rue de la Loi 227
B-1040 Bruxelles
Puh. (+32-2) 235 00 70
Faksi (+32-2) 230 58 27

Italian, Kreikan, Kyproksen ja Maltan rahoituksen osasto:

Via Sardegna 38
I-00187 Roma
Puh. (+39) 06 47 19-1
Faksi (+39) 06 42 87 34 38

Ateenan konttori:

364, Kifissias Ave & 1, Delfon
GR-152 33 Halandri/Athens
Puh. (+30) 21 06 82 45 17
Faksi (+30) 21 06 82 45 20

Berliinin konttori:

Lennéstraße 11
D-10785 Berlin
Puh. (+49-30) 59 00 47 90
Faksi (+49-30) 59 00 47 99

Lissabonin konttori:

Avenida da Liberdade, 144-156, 8°
P-1250-146 Lisboa
Puh. (+351) 213 42 89 89
Faksi (+351) 213 47 04 87

Lontoon konttori:

2 Royal Exchange Buildings
London EC3V 3LF
Britannia
Puh. (+44) 20 73 75 96 60
Faksi (+44) 20 73 75 96 99

Madridin konttori:

Calle José Ortega y Gasset, 29
E-28006 Madrid
Puh. (+34) 914 31 13 40
Faksi (+34) 914 31 13 83

Kairon konttori:

6 Boulos Hannah Street
Dokki, Giza (Cairo)
Egypti
Puh. (+20-2) 762 00 77

Euroopan investointirahasto

43, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg
Puh. (+352) 42 66 88-1
Faksi (+352) 42 66 88-200

Internet: www.eif.org

E-mail: info@eif.org

**Euroopan
investointirahasto**

ISSN 1725-3497

© EIB - FI - 03/2003

ISBN 92-861-0062-0

9 789286 100628 >